

Bank Polski

Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2018 roku

SPIS TREŚCI

1.	WYNIKI DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA W I PÓŁROCZU 2018 ROKU.....	4
1.1	NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I PÓŁROCZA 2018 ROKU.....	4
1.2	WYBRANE DANE FINANSOWE.....	6
1.3	KIERUNKI ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	7
2.	ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI.....	11
2.1	OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE.....	11
2.2	SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM.....	12
2.3	SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO.....	14
2.4	SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO.....	16
2.5	RYNEK UKRAIŃSKI.....	17
2.6	OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE.....	18
2.7	CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W II PÓŁROCZU 2018 ROKU.....	20
3.	SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	22
3.1	PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE.....	22
3.2	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	22
3.3	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	28
4.	SYTUACJA FINANSOWA PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	29
4.1	PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE.....	30
4.2	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	30
4.3	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ.....	35
5.	KAPITAŁY WŁASNE I MIARY ADEKWATNOŚCI.....	37
5.1	KAPITAŁY WŁASNE I ICH RENTOWNOŚĆ.....	37
5.2	MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ.....	37
5.3	DYWIDENDA.....	38
6.	ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	39
6.1	JEDNOSTKI UJĘTE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM.....	39
6.2	NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W I PÓŁROCZU 2018 ROKU.....	40
6.3	TRANSAKCJE Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI.....	41
7.	DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	42
7.1	SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU.....	42
7.1.1	SEGMENT DETALICZNY.....	43
7.1.2	SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY.....	48
7.2	POZOSTAŁE USŁUGI.....	51
7.3	POZYCJA RYNKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU.....	53
7.4	SIEĆ DYSTRYBUCJI I KANAŁY DOSTĘPU.....	53
7.5	DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	57
7.6	DZIAŁALNOŚĆ SPONSORSKA I CHARYTATYWNA.....	60
7.7	NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRYZNANE GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA.....	63
8.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM.....	67
8.1	ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM.....	67
8.1.1	RYZYKO KREDYTOWE.....	72
8.1.2	RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ.....	76
8.1.3	RYZYKO WALUTOWE.....	77
8.1.4	RYZYKO PŁYNNOŚCI.....	77

8.1.5	RYZYKO OPERACYJNE	79
8.1.6	POZOSTAŁE RYZYKA	80
8.1.7	KOMPLEKSOWE TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH	80
8.1.8	ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA	81
9.	INFORMACJE DLA INWESTORÓW	83
9.1	AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO PRZEZ PODMIOTY ZALEŻNE CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU	83
9.2	AKCJE PKO BANKU POLSKIEGO SA BĘDĄCE W POSIADANIU CZŁONKÓW WŁADZ BANKU	83
9.3	OCENA WIARYGODNOŚCI FINANSOWEJ	84
9.4	ZASADY ORAZ ZAKRES STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO	85
9.5	SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	87
9.6	STATUT PKO BANKU POLSKIEGO SA	88
10.	POZOSTAŁE INFORMACJE	88
11.	SŁOWNIK	93

1. WYNIKI DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA W I PÓŁROCZU 2018 ROKU

1.1 NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I PÓŁROCZA 2018 ROKU

Grupa Kapitałowa Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego SA (Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA lub Grupa Kapitałowa Banku) należy do największych instytucji finansowych w Polsce, a także jest jedną z największych grup finansowych Europy Środkowo-Wschodniej. Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna (PKO Bank Polski SA albo Bank), podmiot dominujący Grupy Kapitałowej Banku, jest największym bankiem komercyjnym w Polsce oraz wiodącym bankiem w regionie Europy Środkowo-Wschodniej pod względem skali działania, kapitałów własnych, kredytów, depozytów, liczby Klientów oraz wielkości sieci dystrybucji.

W 2018 roku Grupa Kapitałowa Banku rozpoczęła trzeci rok realizacji strategii „Wspieramy rozwój Polski i Polaków”, która jest odpowiedzią na zmieniające się otoczenie rynkowe i potrzebę dostosowania się do nowych wyzwań stojących przed sektorem bankowym i polską gospodarką. Kierunek transformacji modelu biznesowego Banku pozostaje ściśle powiązany z dynamicznie postępującą cyfryzacją życia społecznego oraz strategią rozwoju gospodarczego Polski.

W I półroczu 2018 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA skupiała się na innowacyjności poprzez rozpoczęcie wdrożenia nowego modelu działania organizacji, rozwijanie nowoczesnej bankowości mobilnej, wprowadzanie nowych, atrakcyjnych produktów i usług oraz inwestowanie w przełomowe technologie.

PKO Bank Polski SA doradza i oferuje wartościowe rozwiązania Klientom, korzystając ze swojego doświadczenia, jako najdłużej działający Bank w Polsce. Nowe podejście zostało przedstawione w platformie komunikacji marketingowej, którą otworzył spot „Kluczowe decyzje” w reżyserii Tomasza Bagińskiego. Wprowadzona formuła komunikacji jest częścią realizowanej w Banku strategii i ma na celu połączenie kampanii produktowej z wizerunkową. Bank w I półroczu 2018 roku nawiązywał do wartości i tradycji oraz podkreślał znaczenie Polskiej historii w kontekście 100-lecia odzyskania niepodległości i przygotowań do 100-lecia działalności PKO Banku Polskiego SA.

NAJLEPSZA BANKOWOŚĆ MOBILNA NA ŚWIECIE

PKO Bank Polski SA oferuje swoim Klientom najbardziej rozwinięty systemem bankowości mobilnej na świecie – aplikację IKO, której łączna liczba aktywacji na koniec czerwca 2018 roku wyniosła niemal 2,6 mln sztuk.

W marcu 2018 roku IKO zajęło 1. miejsce w rankingu aplikacji mobilnych 100 największych banków na świecie, opublikowanym w Retail Banker International. Ranking opiera się na ocenach Klientów, wystawionych w sklepach z aplikacjami na iOS oraz Android. IKO z łączną oceną 4,8/5 przy niemal 150 tys. ocen wyprzedziło banki z całego świata.

GRUPA KAPITAŁOWA PKO BANKU POLSKIEGO SA SKUTECZNIE DOSTOSUJE SIĘ DO NOWYCH REGULACJI

- W związku z wejściem w życie od 25 maja 2018 roku Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (RODO), Grupa Kapitałowa Banku dostosowała procesy bankowe, systemy oraz serwisy bankowości elektronicznej do nowych przepisów,
- W I półroczu PKO Bank Polski SA przygotował się do wejścia w życie od 1 lipca 2018 roku ustawy wprowadzającej mechanizm podzielonej płatności podatku od towarów i usług (tzw. split payment), tj. zapłaty faktury VAT w dwóch strumieniach finansowych: netto i VAT. Bank uruchomił wszystkim Klientom instytucjonalnym nowy produkt – rachunek VAT i umożliwił w serwisie iPKO Biznes wykonanie podzielonej płatności.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU SKUPIA SIĘ NA INNOWACYJNOŚCI I TECHNOLOGII

- PKO Bank Polski SA oraz start-up Coinfirm podpisały umowę o współpracy, w ramach której Bank, jako pierwsza instytucja finansowa w Polsce, rozpoczął wdrożenie rozwiązań w technologii blockchain. Platforma blockchain Trudatum udoskonala rozwiązania związane z zapisywaniem i przechowywaniem danych, a jednocześnie zapewnia skuteczną i zabezpieczoną kryptograficznie cyfrową zgodność dokumentu. Technologia, którą Bank zdecydował się wdrożyć do własnych systemów, wprowadza przełom w zakresie gromadzenia oraz publikacji dokumentów i plików. Pierwszy etap wdrożenia skupia się na integracji z systemami bankowymi oraz udostępnieniu rozwiązania pozwalającego na weryfikację autentyczności dokumentów bankowych,

- W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA otrzymał tytuł „Gwiazdy Innowacyjności” w czwartej edycji rankingu Dziennika Gazety Prawnej „Gwiazdy Bankowości”. Jury doceniło Bank za tempo rozwoju i strukturę biznesu. PKO Bank Polski SA od wielu lat realizuje cyfrową transformację, a w rozwijaniu innowacji zajmuje wiodącą pozycję.

GRUPA KAPITAŁOWA BANKU POSZERZA SWOJĄ OFERTĘ PRODUKTÓW I USŁUG

Grupa Kapitałowa Banku oferuje kompleksową gamę nowoczesnych produktów i usług, zarówno Klientom indywidualnym, jak i firmom bez względu na ich wielkość, branżę czy etap rozwoju. Bank analizuje oczekiwania Klienta i dostosowuje bieżącą ofertę, tak aby zaspokoić zarówno kredytowe, jak i pozakredytowe potrzeby Klientów oraz jak najlepiej sprostać konkurencji.

W ramach działań podejmowanych w I połowie 2018 roku PKO Bank Polski SA:

- oferował promocję pożyczki gotówkowej, skierowaną do Klientów dotychczas niezwiązanych z Bankiem lub zamierzających przenieść spłatę swoich pożyczek i kredytów do PKO Banku Polskiego SA, jak również ofertę dedykowaną Klientom nieposiadającym zadłużenia z tytułu kredytów gotówkowych w Banku,
- zaproponował początkującym przedsiębiorcom Pożyczkę na Start do 100 tys. PLN na dowolny cel i leasing do 120 tys. PLN na pojazdy do 3,5t. Dzięki prostej ofercie Grupa PKO Banku Polskiego SA ułatwiła właścicielom młodych firm start w biznesie i udzieliła realnego wsparcia,
- wprowadził możliwość zakupu jednostek uczestnictwa nowego, parasolowego funduszu otwartego PKO Portfele Inwestycyjne z wydzielonymi subfunduszami: PKO Bursztynowy, PKO Szafirowy, PKO Rubinowy, PKO Szmaragdowy i PKO Diamentowy. Oferta powstała z myślą o zapewnieniu Klientom gotowych i wysoce zdywersyfikowanych rozwiązań inwestycyjnych, dzięki którym nie będą musieli samodzielnie budować portfeli, selekcjonować funduszy oraz różnych segmentów rynków finansowych. Nowa oferta umożliwiła Klientom wybór rozwiązań zgodnych z ich profilem inwestycyjnym, uwzględniając preferowany przez nich poziom zysku, ryzyka i horyzont inwestycyjny,
- udostępnił w serwisie transakcyjnym usługę kantoru online. Klienci mogą wymieniać waluty w czasie rzeczywistym, a rozliczenie transakcji następuje natychmiast, co oznacza bardzo szybki dostęp do środków. Klienci mogą zawierać transakcje po atrakcyjnych kursach i bez opłaty za dostęp do usługi. W ramach kantoru Klienci indywidualni mają możliwość zawierania transakcji dla 28 par walutowych,
- uruchomił możliwość rejestracji firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez bankowość elektroniczną iPKO. To pierwsze takie rozwiązanie na rynku, opracowane wspólnie z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii. Proces ten jest całkowicie zdalny, a wypełnienie wniosku zajmuje kilka minut. Potwierdzenie rejestracji firmy i założenie rachunku następuje poprzez Profil Zaufany. Projekt rejestracji firmy w CEIDG otrzymał tytuł „Projekt Roku 2017” przyznany przez Kapitułę Konkursu XIII Kongresu Gospodarki Elektronicznej,
- udostępnił Klientom firmowym innowacyjne narzędzie do tworzenia programów lojalnościowych ZenCard - technologię umożliwiającą firmom organizowanie akcji promocyjnych i rabatowych w ich punktach handlowo-usługowych z wykorzystaniem jedynie karty płatniczej i terminala płatniczego. Platforma opracowana przez ZenCard Sp. z o.o. jest zintegrowana z terminalem płatniczym i pozwala na rezygnację z wielu oddzielnych kart lojalnościowych i aplikacji instalowanych na telefonie, na rzecz jednej wirtualnej karty, połączonej z dowolną kartą płatniczą Klienta,
- uruchomił w oddziałach Program Polska Bezgotówkowa, w ramach którego małe firmy, które dotychczas nie przyjmowały płatności bezgotówkowych, otrzymają darmową usługę akceptacji kart przez 12 miesięcy. Program ten to wspólna inicjatywa uczestników rynku usług płatniczych w Polsce: wydawców kart, agentów rozliczeniowych oraz organizacji Mastercard i Visa przy udziale Związku Banków Polskich i wsparciu Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

1.2 WYBRANE DANE FINANSOWE

Działania podejmowane przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA w I półroczu 2018 roku pozwoliły na osiągnięcie bardzo dobrych wyników finansowych oraz umocnienie wiodącej pozycji wśród największych instytucji finansowych w Polsce.

Tabela 1. Podstawowe dane finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana (r/r)
Zysk netto	1 690	1 382	+22,3%
Wynik z tytułu odsetek	4 507	4 160	+8,3%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 482	1 443	+2,7%
Wynik pozostały	500	502	-0,4%
Wynik na działalności biznesowej	6 489	6 105	+6,3%
Koszty administracyjne	-3 017	-2 938	+2,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-461	-464	-0,6%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-710	-787	-9,8%
Suma bilansowa	298 667	286 389	+4,3%
Kapitały własne	36 776	34 340	+7,1%
ROA netto	1,2%	1,0%	+0,2 p.p.
ROE netto	9,5%	8,4%	+1,1 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	45,3%	47,8%	-2,5 p.p.
Marża odsetkowa	3,4%	3,2%	+0,2 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości	5,2%	5,7%	-0,5 p.p.
Koszt ryzyka	-0,67%	-0,74%	+0,07 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy	17,42%	16,85%	+0,57 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	16,12%	16,00%	+0,12 p.p.

Wypracowany w I półroczu 2018 roku zysk netto Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wyniósł 1 690 mln PLN, co oznacza wzrost o 22,3%, czyli o 308 mln PLN w relacji do wyniku roku poprzedniego. Osiągnięty poziom zysku netto był determinowany przez:

- poprawę wyniku na działalności biznesowej, który osiągnął poziom 6 489 mln PLN (+6,3% r/r), głównie w efekcie:
 - wzrostu wyniku odsetkowego o 8,3% r/r, zrealizowanego głównie dzięki wzrostowi portfela kredytowego,
 - wzrostu wyniku prowizyjnego o 2,7% r/r, m.in. z tytułu funduszy inwestycyjnych i działalności maklerskiej oraz kredytów i ubezpieczeń,
- wzrost kosztów administracyjnych o 2,7% r/r, głównie świadczeń pracowniczych i kosztów regulacyjnych - wskaźnik C/I w I półroczu 2018 roku wyniósł 45,3% w porównaniu do 47,8% w I półroczu 2017 roku,
- spadek poziomu wyniku z tytułu odpisów i utraty wartości o 77 mln PLN (-9,8% r/r) oraz obniżenie kosztu ryzyka do poziomu 0,67%.

Uzyskanie tak wysokich wyników finansowych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA było możliwe dzięki dalszej optymalizacji struktury bilansu, charakteryzującej się silną bazą depozytową, bezpiecznym poziomem kapitałów własnych oraz wysokim udziałem dochodowych aktywów. Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do stabilnych źródeł finansowania wyniósł 88,5%, co świadczy o bardzo dobrej kondycji płynnościowej Grupy Kapitałowej Banku.

W efekcie działań podejmowanych w I półroczu 2018 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA:

- zwiększyła portfel należności od Klientów o blisko 5 mld PLN,
- od początku roku zwiększyła:
 - liczbę Klientów o ponad 150 tys., głównie w segmencie ludności,
 - liczbę aktywnych użytkowników bankowości mobilnej, których na koniec czerwca 2018 roku było blisko 2,5 mln,
- obsługiwała blisko 7,3 mln szt. rachunków bieżących osób fizycznych, umacniając pozycję lidera w tej kategorii,
- zachowała wysoki udział w rynku kredytów i depozytów na poziomie odpowiednio 17,6% i 16,9%,
- zajmowała pierwszą pozycję w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób prywatnych¹ posiadając blisko 28% udział w rynku i realizując sprzedaż na poziomie 7,3 mld PLN,
- była największym pożyczkodawcą dla małych i średnich przedsiębiorstw kredytów z gwarancjami *de minimis* z 20,1% udziałem w rynku²,
- poprawiła jakość portfela kredytowego, mierzoną wskaźnikiem kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz obniżyła koszt ryzyka.

1.3 KIERUNKI ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

Misja
Strategia PKO Banku Polskiego SA na lata 2016 – 2020
Cele strategiczne
Realizacja Strategii

KIM JESTEŚMY – NASZA MISJA

Bank Polski

„WSPIERAMY ROZWÓJ POLSKI I POLAKÓW”

Od 100 lat codziennie dostarczamy naszym Klientom rozwiązania finansowe, dlatego rozumiemy potrzeby Polaków i polskich firm. Konsekwentnie zmieniamy się, inwestujemy w rozwój i odpowiedzialnie wdrażamy nowoczesne technologie, aby umożliwić naszym Klientom wygodne zarządzanie finansami w każdym miejscu i czasie.

Jesteśmy dumni z naszej historii i polskich korzeni. Chcemy nadal mieć pozytywny wpływ na Polskę – ludzi, firmy, kulturę i środowisko.

Jako jeden z największych banków w Europie Środkowej i Wschodniej odpowiedzialnie dbamy o interesy akcjonariuszy, Klientów, pracowników i społeczności lokalnych.

STRATEGIA PKO BANKU POLSKIEGO SA NA LATA 2016–2020

Kierunki rozwoju PKO Banku Polskiego SA wyznacza Strategia na lata 2016–2020 „Wspieramy rozwój Polski i Polaków” (Strategia), zatwierdzona przez Radę Nadzorczą 3 listopada 2016 roku.

Strategia jest odpowiedzią na zmieniające się otoczenie rynkowe i potrzebę dostosowania się organizacji do nowych wyzwań stojących przed sektorem bankowym i polską gospodarką. Kierunek transformacji modelu biznesowego Banku pozostanie ściśle powiązany z dynamicznie postępującą cyfryzacją życia społecznego oraz strategią rozwoju gospodarczego Polski.

Strategia opiera się na solidnych fundamentach wypracowanych w latach poprzednich. PKO Bank Polski SA umacnia pozycję niekwestionowanego lidera rynku bankowego w Polsce, systematycznie rozwija zakres i jakość usług, doskonali procesy i sprawność organizacyjną.

¹ Dane Związku Banków Polskich.

² Dane Centrum Poręczeń i Gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego.

CELE STRATEGICZNE

W perspektywie 2020 roku PKO Bank Polski SA zamierza:

- osiągnąć rentowność kapitału własnego (ROE) powyżej 10%,
- obniżyć wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) do poziomu poniżej 45%,
- utrzymać koszty ryzyka w przedziale 0,75%-0,85%,
- efektywnie i racjonalnie zarządzać adekwatnością kapitałową, tak by poziomy wskaźników TCR i CET1 kształtowały się powyżej wymogów regulacyjnych i nadzorczych oraz jednocześnie umożliwiały wypłatę dywidendy.

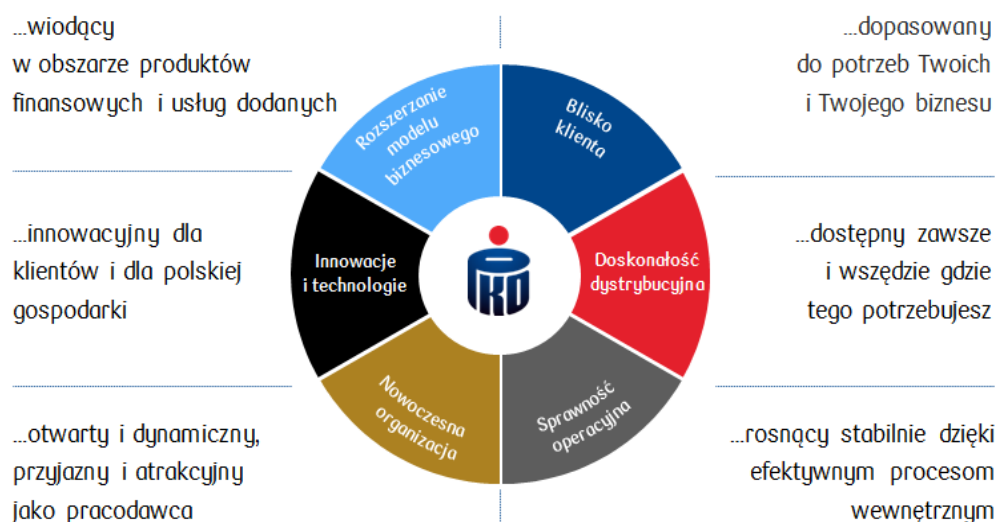
Bank adresuje wyzwania do 2020 roku w głównych celach strategicznych:

- Wspieranie rozwoju polskiej przedsiębiorczości szczególnie w segmencie małych i średnich przedsiębiorstw.
- Satysfakcja Klienta.
- Wzrost liczby Klientów korzystających z rozwiązań cyfrowych.
- Proste i sprawne procesy – „szybciej i bez papieru”.
- Najlepszy pracodawca.
- Innowacyjność i nowe źródła przychodów.
- Lider współpracy w obszarze cyberbezpieczeństwa.

REALIZACJA STRATEGII

Bank konsekwentnie się zmienia, inwestuje w rozwój, jest coraz bardziej cyfrowy i odpowiedzialnie wdraża nowe technologie. Zwiększa jednocześnie skalę biznesu, wypracowuje solidne, najwyższe w sektorze bankowym zyski i umacnia wiodącą pozycję rynkową. Dominującym motywem strategii jest cyfrowa transformacja, zarówno procesów wewnątrzbankowych, jak i usług dla Klientów.

Cele strategiczne PKO Banku Polskiego SA realizowane są poprzez sześć dźwigni zrównoważonego rozwoju:

Efektami realizacji celów strategicznych w I półroczu 2018 roku, w zakresie poszczególnych dźwigni strategicznych, były m.in.:

1. BLISKO KLIENTA

- Nowa platforma komunikacji marketingowej, którą otworzył spot „Kluczowe decyzje” w reżyserii Tomasza Bagińskiego, mająca na celu połączenie kampanii produktowej z wizerunkową. Kampania odwoływała się do historii Polski w kontekście tegorocznego jubileuszu 100-lecia odzyskania niepodległości i przygotowań do 100-lecia działalności PKO Banku Polskiego SA,
- Poszerzenie oferty transakcyjnej i oszczędnościowej o jednostki uczestnictwa nowego, parasolowego funduszu otwartego PKO Portfele Inwestycyjne, z wydzielonymi subfunduszami,
- U uruchomienie możliwości wymiany walut za pomocą serwisu transakcyjnego iPKO (eKANTOR),

- Poszerzenie oferty Banku o ubezpieczenia komunikacyjne, ubezpieczenia podrózne i polisy onkologiczne, dostępne w oddziałach i agencjach Banku oraz przez Centrum Telefonicznej Obsługi Klienta,
- Promocja pożyczki gotówkowej, skierowanej do Klientów dotychczas niezwiązanych z Bankiem lub zamierzających przenieść spłatę swoich pożyczek i kredytów do PKO Banku Polskiego SA, jak również oferty dedykowanej Klientom nieposiadającym zadłużenia z tytułu kredytów gotówkowych w Banku,
- Obsługa i popularyzacja kredytów z gwarancjami de minimis dla MSP; uruchomienie sprzedaży gwarancji Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój,
- Udostępnienie możliwości rejestracji firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej przez bankowość elektroniczną iPKO,
- Zwycięska oferta Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na obsługę Miasta Olsztyn, kontynuację obsługi Miasta Gdynia i obsługę województwa małopolskiego,
- Rozwój Platformy Wsparcia Eksportu; wsparcie w rozwoju działalności zagranicznej, zarówno poprzez ofertę produktową jak i analityczną; udostępnienie Klientom oddziałów zagranicznych wspólnej, wielojęzycznej platformy bankowości internetowej iPKO biznes,
- Utrzymanie wysokiej aktywności Domu Maklerskiego PKO Banku Polskiego SA na rynku, potwierdzonej zdobyciem najważniejszej nagrody GPW Broker Roku 2017 roku oraz zwycięstwem w konkursie Byki i Niedźwiedzie organizowanym przez Parkiet.

2. DOSKONAŁOŚĆ DYSTRYBUCYJNA

- Rozwój oferty serwisów transakcyjnych. W marcu 2018 roku IKO zajęło 1. miejsce w rankingu aplikacji mobilnych 100 największych banków na świecie, opublikowanym w Retail Banker International. IKO z łączną oceną 4,8/5 wyprzedziło banki z całego świata,
- Umożliwienie realizacji większej liczby operacji bankowych poprzez serwis iPKO bez konieczności wizyty w oddziale; zmiany dotyczyły m.in. możliwości składania wniosków o wydanie zaświadczeń o posiadanym koncie, obrotach, wpływach i zadłużeniu, spłacie kredytu, wysokości odsetek, posiadanych kredytach, czy możliwości ustanawiania pełnomocnika do rachunku lub posiadanych lokat,
- Udostępnienie Klientom firmowym innowacyjnego narzędzia do tworzenia programów lojalnościowych ZenCard - technologii umożliwiającej firmom organizowanie akcji promocyjnych i rabatowych w ich punktach handlowo-usługowych z wykorzystaniem jedynie karty płatniczej i terminala płatniczego.

3. SPRAWNOŚĆ OPERACYJNA

- Wdrażanie Nowego Modelu Pracy, opartego o zwinne metody zarządzania projektami („agile”),
- Optymalizacja sieci oddziałów w oparciu o ekonomiczną zasadność ich funkcjonowania, w której zakres wchodzi zarówno działania dotyczące zmiany charakteru placówek, jak również zmniejszenie ich liczby i powierzchni,
- Wdrażanie kolejnych inicjatyw digitalizacji i automatyzacji czynności bankowych m.in. w zakresie rozwiązań ograniczających zużycie papieru, umożliwiających akceptację podpisem kwalifikowanym oraz automatyczną inwentaryzację dokumentacji,
- Zdobywanie statuetki konkursu e-Dukat 2017, przyznanej spółce fintechowej ZenCard z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, za najciekawszy start-up z obszaru płatności bezgotówkowych.

4. NOWOCZESNA ORGANIZACJA

- Rozwój organizacji PKO Banku Polskiego SA, co potwierdza zdobycie licznych nagród i tytułów:
 - laureat konkursu o tytuł Etycznej Firmy, gdzie doceniono praktyki dotyczące uczciwego i przejrzystego prowadzenia biznesu z poszanowaniem norm etycznych oraz działania zgodne z zasadami społecznej odpowiedzialności,
 - laureat konkursu o tytuł Pracodawca Godny Zaufania (w kategorii „Zdrowie”), za praktyki Banku związane z opieką medyczną pracowników i łączenie realizacji celów biznesowych z działaniami, które odpowiadają na zróżnicowane potrzeby pracowników,
 - miejsce w pierwszej dziesiątce rankingu Pracodawca Roku 2017 organizacji studenckiej AIESEC Polska (w rankingu oceniane są m.in. międzynarodowe firmy konsultingowe, światowi liderzy branży informatycznej, największe sieci sprzedaży detalicznej, czołowe firmy z branży finansowej),
 - nagroda specjalna w niezależnym rankingu Instytucja Roku 2017 dla innowacyjnego Biura Prasowego PKO Banku Polskiego SA, za jakość i atrakcyjność informacji prasowych, tempo reakcji na potrzeby mediów - tradycyjnych i społecznościowych oraz kulturę kontaktów z dziennikarzami,

- tytuł Instytucja Roku 2017 i statuetka w dwóch kategoriach: „Przyjazne otwarcie konta firmowego” oraz „Przyjazne otwarcie konta przez internet”. Ranking Instytucja Roku to proklienckie badanie rynku przeprowadzane przez niezależnych ekspertów, w zakresie trzech branż: bankowej, ubezpieczeniowej i telekomunikacyjnej.

5. INNOWACJE I TECHNOLOGIE

- Wdrożenie rozwiązań w technologii blockchain. PKO Bank Polski SA oraz start-up Coinfirm podpisały umowę o współpracy, w ramach której Bank, jako pierwsza instytucja finansowa w Polsce, rozpoczęła wdrożenie rozwiązań w technologii blockchain. Mają one na celu udoskonalenie procesów związanych z zapisywaniem i przechowywaniem danych, a jednocześnie zapewniają skuteczną i zabezpieczoną kryptograficznie cyfrową zgodność dokumentu,
- Przeprowadzenie testów biometrycznego systemu weryfikacji tożsamości Klienta bankowego, który pozwala na szybką weryfikację tożsamości, autoryzację operacji bankowych oraz podpisywanie wniosków i dokumentów bankowych,
- Uzyskanie przez PKO Bank Polski SA (jako pierwszego w polskiej branży finansowej), członkostwa w elitarnej inicjatywie FIRST (Forum of Incident Response and Security Teams), która jest światową organizacją zrzeszającą zespoły reagowania na incydenty teleinformatyczne,
- Popularyzacja Profilu Zaufanego, w ramach którego Bank oferuje swoim Klientom m.in. możliwość składania wniosków o świadczenie z programu 500+, rejestrowania aut przez internet, wysyłania wniosków o wydanie dokumentów on-line, czy zmianę adresu zameldowania, w ramach tzw. e-urzędu,
- Udostępnienie Klientom Banku w serwisach iPKO i Inteligo wniosku PIT-WZ, na podstawie którego urząd skarbowy przygotowuje wstępne rozliczenie PIT-37 i składa je w imieniu podatnika,
- Zwycięstwo w konkursie The Heart Innovation Awards 2017 w kategorii „Współpraca”, za kooperację Banku, która prowadziła do wdrożenia innowacji technologicznych, rozszerzenia oferty i tworzenie nowych doświadczeń Klientów.

6. ROZSZERZANIE MODELU BIZNESOWEGO

- Pozycja lidera PKO Banku Hipotecznego SA w rynku banków hipotecznych pod względem sumy aktywów oraz wielkości portfela kredytów hipotecznych. PKO Bank Hipoteczny SA jest obecnie największym i najbardziej aktywnym emitentem listów zastawnych w Polsce. Jako pierwszy emitent listów zastawnych z Polski, dołączył do The Covered Bond Label. Jest to certyfikat jakości, którego celem jest budowanie wśród inwestorów świadomości w zakresie bezpieczeństwa i wysokiej jakości klasy aktywów, jakimi są listy zastawne,
- Dynamiczny rozwój organiczny PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA oraz przejęcie 100% akcji KBC Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA wzmacnia wiodącą pozycję Grupy PKO Banku Polskiego w segmencie rynku funduszy inwestycyjnych.

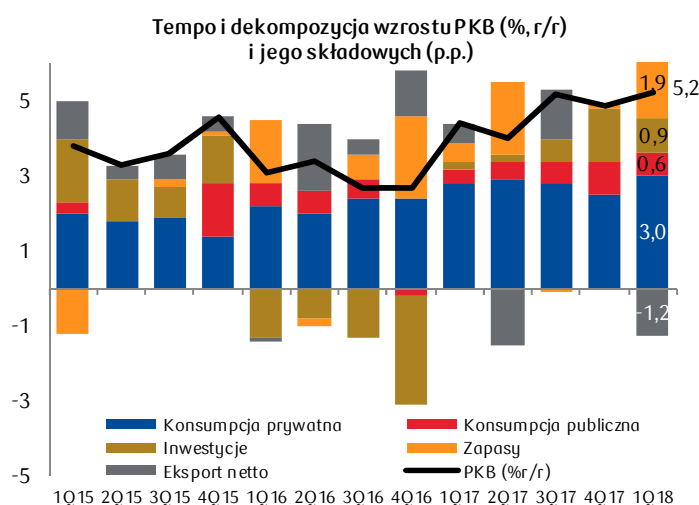
2. ZEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Otoczenie makroekonomiczne
Sytuacja na rynku finansowym
Sytuacja polskiego sektora bankowego
Sytuacja polskiego sektora pozabankowego
Rynek ukraiński
Otoczenie regulacyjne
Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2018 roku

2.1 OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Czynniki makroekonomiczne kształtujące gospodarkę krajową w 2018 roku:

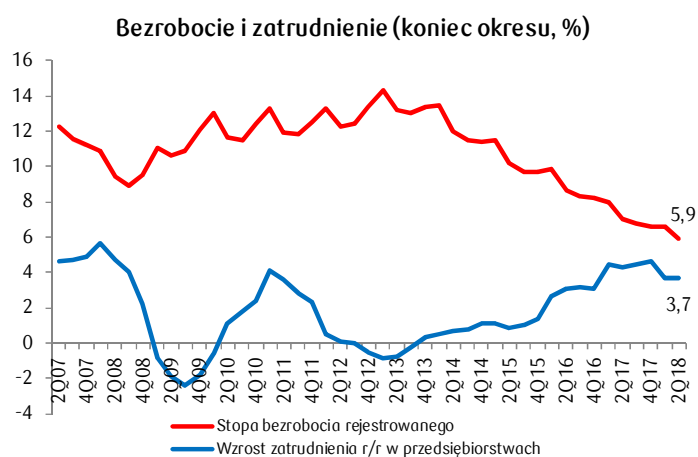
- STABILIZACJA TEMPA WZROSTU GOSPODARCZEGO**

Tempo wzrostu gospodarczego (szacowane na podstawie dostępnych danych) wyniosło w II kwartale 2018 roku około 5% r/r (wobec 5,2% r/r w I kwartale 2018 roku).

Dane wskazują na kontynuację ożywienia aktywności inwestycyjnej, głównie w obszarze publicznych inwestycji infrastrukturalnych. Ustanowione w II kwartale br. nowe rekordy bieżącego i wyprzedzającego wskaźnika ufności konsumenckiej oraz silny wzrost sprzedaży detalicznej świadczą o utrzymywaniu się wysokiej dynamiki konsumpcji prywatnej, która nadal była głównym motorem wzrostu gospodarczego w Polsce.

- POPRAWA SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stoпа bezrobocia w czerwcu 2018 roku wyniosła 5,9% wobec 6,6% w marcu i na koniec 2017 roku. Po oczyszczeniu z efektów sezonowych stoпа bezrobocia przez cały II kwartał br. utrzymywała się na poziomie 6,2%, co oznacza wyhamowanie siły rocznego trendu spadkowego bezrobocia do 1,0 p.p. z 1,5 p.p. w I kwartale br. i odzwierciedla narastające ograniczenia podażowe na rynku pracy. O utrzymywaniu się silnego popytu na pracę świadczą zarówno badania koniunktury przedsiębiorstw, jak i narastająca liczba wakatów. Stoпа bezrobocia BAEL w I kwartale br. spadła do historycznego minimum na poziomie 4,2% i była o 0,5 p.p. niższa niż szacowana tzw. stoпа bezrobocia równowagi, która nie generuje napięć płacowych. Pomimo nierównowagi pomiędzy popytem na pracę a jej podażą, nie obserwuje się dalszego wzrostu

dynamiki wynagrodzeń. W II kwartale 2018 roku przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 7,4% r/r wobec 7,0% r/r w I kwartale br. Badania koniunktury nie wskazują, by najbliższe kwartały miały przynieść gwałtowne wzmocnienie dynamiki wynagrodzeń.

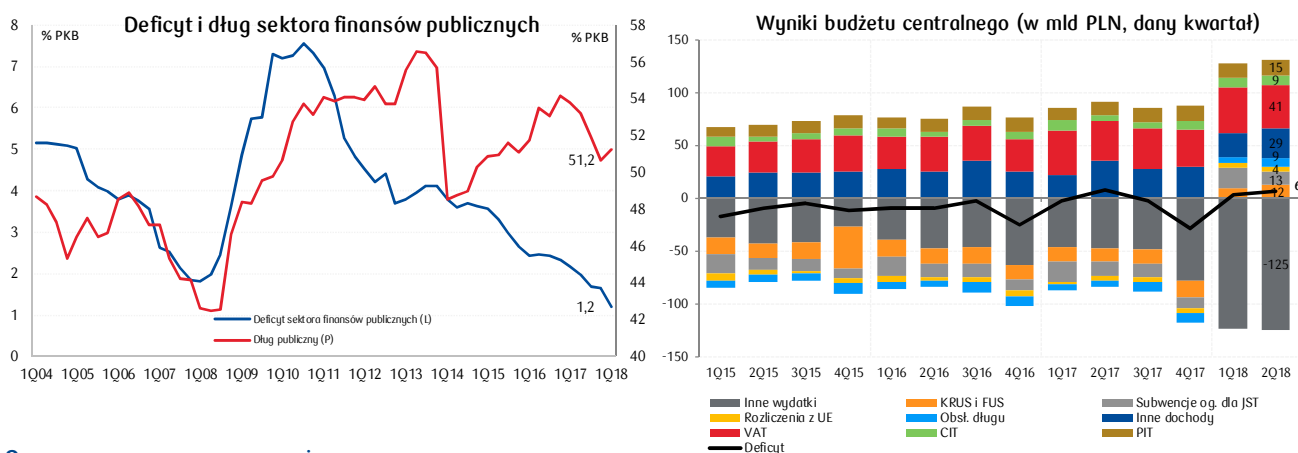
- WZROST CEN ROPY NAFTOWEJ PODBIŁ INFLACJĘ**

Po wyraźnym spowolnieniu inflacji CPI na początku roku (1,3% r/r w marcu 2018 roku), II kwartał 2018 roku przyniósł jej umiarkowane odbicie do 2,0% r/r w czerwcu (wobec 2,1% r/r na koniec 2017 roku). Wzrost dynamiki cen nastąpił w efekcie wzrostu cen ropy i osłabienia złotego, podczas gdy w przeciwnym kierunku niemal przez całe półrocze oddziaływały ceny żywności oraz inflacja bazowa. Niski poziom tej ostatniej oznacza, że ani presja

kosztowa (wynagrodzenia i surowce), ani silny popyt nie przekładają się na wzrost cen. Po wzroście inflacji w lipcu, kolejne miesiące powinny przynieść jej wyraźne osłabienie, które wynikało z efektów wysokiej bazy odniesienia w 2017 roku. Prawdopodobieństwo przekroczenia celu inflacyjnego NBP w ciągu najbliższych 12 miesięcy pozostaje niewielkie.

DOBRE WYNIKI SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

Według wstępnych danych, deficyt fiskalny (wg unijnej metodologii ESA2010) spadł w I kwartale 2018 roku do 1,2% PKB z 1,7% PKB na koniec 2017 roku i był najniższy w historii. Na tak dobry wynik złożyły się lepsze od prognoz wyniki budżetu centralnego (efekt m.in. utrzymania silnej dynamiki dochodów podatkowych przy wysokiej dyscyplinie wydatkowej), dodatni wynik sektora samorządowego oraz dobra sytuacja w sektorze ubezpieczeń społecznych. W I kwartale 2018 roku dług publiczny (wg unijnej metodologii ESA2010) wzrósł do 51,2% PKB z 50,6% PKB na koniec 2017 roku oraz 53,8% PKB w I kwartale 2017 roku. Dane za II kwartał 2018 roku potwierdzają utrzymującą się bardzo dobrą sytuację budżetu centralnego, który na koniec czerwca 2018 roku odnotował nadwyżkę w kwocie 9,5 mld PLN wobec 0,2 mld PLN deficytu za ten sam okres 2017 roku.

STABILIZACJA POLITYKI PIENIĘŻNEJ

Stopy procentowe NBP:

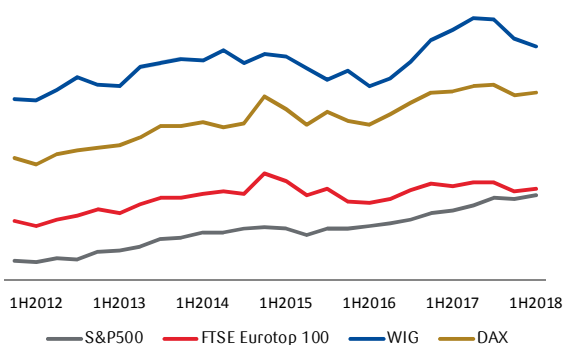
- referencyjna – 1,50%
- redyskonta weksli – 1,75%
- lombardowa – 2,50%
- depozytowa – 0,50%

W I półroczu 2018 roku stopy procentowe NBP nie zmieniły się i pozostały na historycznie niskich poziomach. Przekonanie Rady Polityki Pieniężnej o zasadności stabilizowania stóp procentowych, nawet w horyzoncie kolejnych dwóch lat, wynika głównie z niskiej inflacji (w tym bazowej), oczekiwanego stopniowego wyhamowywania tempa wzrostu gospodarczego oraz faktu, że napięta sytuacja na rynku pracy nie przekłada się na nasilenie presji cenowej.

2.2 SYTUACJA NA RYNKU FINANSOWYM

RYNEK AKCJI

Rynek akcji na świecie

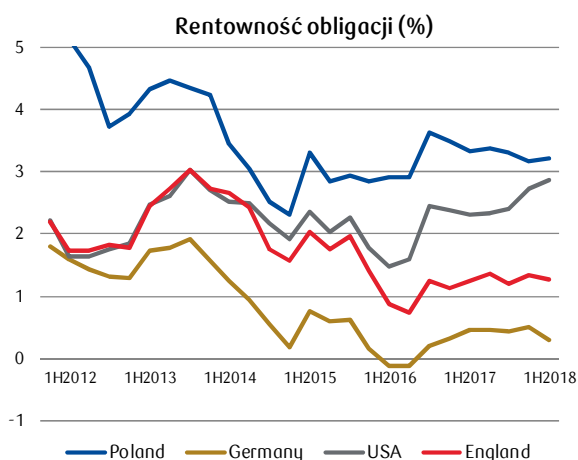

Pierwsza połowa 2018 roku okazała się niekorzystna dla posiadaczy akcji, a Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) znalazła się wśród najstabszych rynków na świecie. Indeks WIG spadł od początku roku o 12% do najniższego poziomu od 1,5 roku. Gorsze nastroje na giełdach były po części naturalnym odreagowaniem wzrostów, które trwały niemal nieprzerwanie od połowy 2016 roku do stycznia br., a po części wynikały ze splotu niekorzystnych informacji polityczno-gospodarczych. Inwestorów w akcje w szczególności zaniepokoiły podwyżki stóp procentowych w USA, narastający konflikt handlowy pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Chinami i Unią Europejską oraz rysująca się perspektywa spowolnienia gospodarczego w wielu krajach.

Rynkom nie pomagała także komplikująca się sytuacja geopolityczna, w tym przywrócenie sankcji na Iran, które przyczyniło się do wzrostu cen ropy naftowej. Malejący apetyt na ryzykowne aktywa, dobra koniunktura gospodarcza i podwyżki stóp procentowych w USA wzmacniały amerykańskiego dolara, co przyczyniło się do

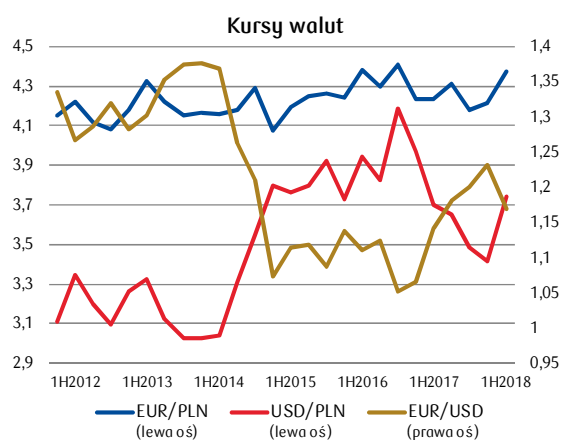
odpływu kapitału z tzw. rynków wschodzących. Ta tendencja, mimo bardzo dobrej sytuacji w krajowej gospodarce, miała negatywny wpływ również na polski rynek akcji.

RYNEK STOPY PROCENTOWEJ

jest krajowy rynek. Był on zastęgą niskich oczekiwań inflacyjnych, obaw o trwałość wzrostu gospodarczego w strefie euro, a także akcentowanej przez Europejski Bank Centralny daleko idącej ostrożności w wycofywaniu się z programu ilościowego, łagodzenia polityki pieniężnej i niskich stóp procentowych. Dodatkowo, popyt na bezpieczne aktywa wspierały problemy polityczne w Europie (m.in. we Włoszech) i obawy o wpływ nasilającego się protekcjonizmu na aktywność gospodarczą.

RYNEK WALUTOWY

W I półroczu 2018 roku rentowności 2-letnich polskich obligacji skarbowych spadły o 8 pb do 1,63%, natomiast 10-letnich o 9 pb do 3,21%. Powodów umocnienia krajowego rynku papierów dłużnych należy upatrywać zarówno w czynnikach lokalnych, jak i zewnętrznych.

W kraju Rada Polityki Pieniężnej wskazała wyraźnie, że nie zamierza w najbliższych latach zmieniać stóp procentowych NBP. Takie podejście wyraźnie wsparło wyceny obligacji, szczególnie krótkoterminowych. Dodatkowo bardzo dobre wykonanie budżetu państwa sprawiło, że Ministerstwo Finansów zdecydowało się na ograniczenie podaży obligacji skarbowych, co pozytywnie wpłynęło na ich ceny.

Krajowe obligacje otrzymały również wsparcie ze strony rynku globalnego. Szczególnie istotny był spadek rentowności niemieckich obligacji skarbowych, z którym silnie powiązany

Kurs EUR/USD rozpoczął 2018 rok na poziomie 1,19, a następnie osłabił się do 1,25 na koniec stycznia. W kolejnych miesiącach amerykańska waluta zaczęła się jednak szybko umacniać na skutek podwyżek stóp procentowych oraz eskalacji sporów handlowych USA z Chinami i Unią Europejską. Czerwcowy komunikat Europejskiego Banku Centralnego, który sygnalizował najbliższy możliwy termin podwyżki stopy depozytowej dopiero jesienią 2019 roku, dodatkowo osłabił euro wobec dolara. Kurs EUR/USD osiągnął wówczas poziom 1,15, ale ostatecznie zakończył pierwsze półrocze w okolicach 1,17.

Polski złoty rozpoczął 2018 rok na poziomie 4,18 w stosunku do euro. Przez pierwsze dwa miesiące roku kurs oscylował wokół poziomu 4,17, od połowy lutego zaczął jednak stopniowo słabnąć, by następnie wzrosnąć do 4,36.

Negatywny wpływ na kurs PLN miały:

- stanowisko Rady Polityki Pieniężnej praktycznie wykluczające podwyżki stóp procentowych przed 2020 rokiem,
- podwyżki stóp procentowych w USA,
- eskalacja globalnych sporów handlowych.

2.3 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA BANKOWEGO

Zysk netto i rentowność sektora bankowego
Sprawozdanie z sytuacji finansowej

ZYSK NETTO I RENTOWNOŚĆ SEKTORA BANKOWEGO³

W okresie styczeń - maj 2018 roku banki realizowały swoją aktywność w warunkach zrównoważonej i stabilnie rozwijającej się gospodarki, dobrej kondycji finansowej gospodarstw domowych, dobrej sytuacji finansowej przedsiębiorstw i utrzymujących się niskich stóp procentowych.

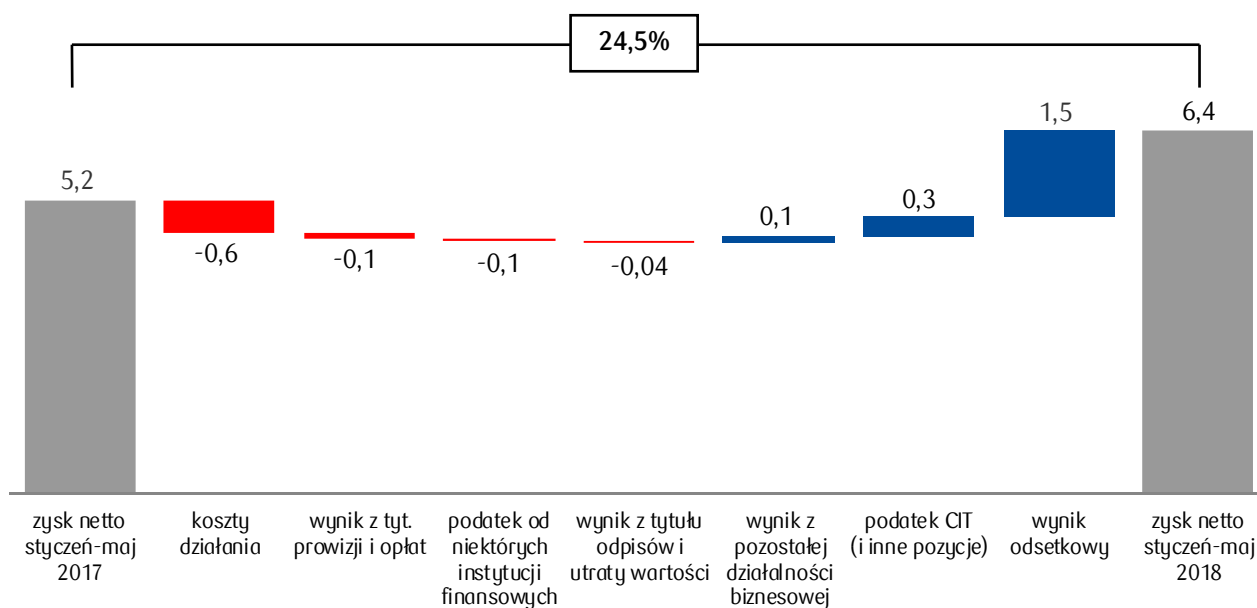
6,4 mld PLN
zysk netto sektora bankowego
wypracowany w okresie
styczeń - maj 2018 roku

+24,5% r/r
tempo zmiany zysku netto
sektora bankowego wypracowanego w okresie
styczeń - maj 2018 roku

7,6% (+0,1 p.p. r/r)
rentowność kapitałów własnych sektora
bankowego na koniec maja 2018 roku

W tym okresie sektor bankowy wypracował zysk netto w wysokości 6,4 mld PLN, tj. o blisko 1/4 wyższy niż w analogicznym okresie 2017 roku. Najistotniejszy, pozytywny wpływ na poziom zysku netto miał silny wzrost wyniku odsetkowego (+1,5 mld PLN r/r; +9,1% r/r) oraz wzrostu wyniku z pozostałej działalności bankowej (+4,1% r/r). W przeciwnym kierunku na zysk netto oddziaływały: wzrost kosztów działania (+4,0% r/r, przy wzroście płac oraz nakładów na cyfryzację i cyberbezpieczeństwo), wzrost podatku od niektórych instytucji finansowych (ok. +3,5% r/r), spadek wyniku z tytułu prowizji i opłat (-1,7% r/r) oraz pogorszenie wyniku z tytułu odpisów na aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu (+3,3% r/r).

Zmiana zysku netto sektora bankowego (mld PLN)

Źródło: KNF, obliczenia PKO Banku Polskiego SA.

Na koniec maja 2018 roku poprawiła się rentowność kapitałów własnych sektora bankowego; wskaźnik ROE⁴ wzrósł do 7,6% wobec 7,1% na koniec grudnia 2017 roku oraz 7,5% na koniec maja 2017 roku.

³ Na podstawie danych KNF; obliczenia PKO Bank Polski SA.

⁴ Rentowność kapitałów własnych (ROE) – relacja zysku netto sektora bankowego za ostatnie 12 miesięcy do średnich kapitałów własnych.

RYNEK KREDYTÓW I DEPOZYTÓW⁵

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec maja 2018 roku wzrosła do 1 841 mld PLN (+5,9% r/r wobec +4,1% na koniec 2017 roku).

Tempo wzrostu kredytów zwiększyło się do +5,8% r/r na koniec I półrocza 2018 roku (+3,7% na koniec 2017 roku), a depozytów do +6,5% r/r (+4,4% na koniec 2017 roku).

KREDYTY

Wolumen kredytów sektora bankowego zwiększył się do 1 224 mld PLN, co było determinowane:

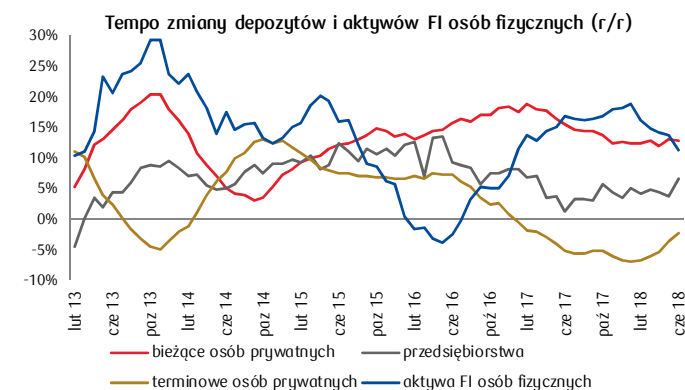
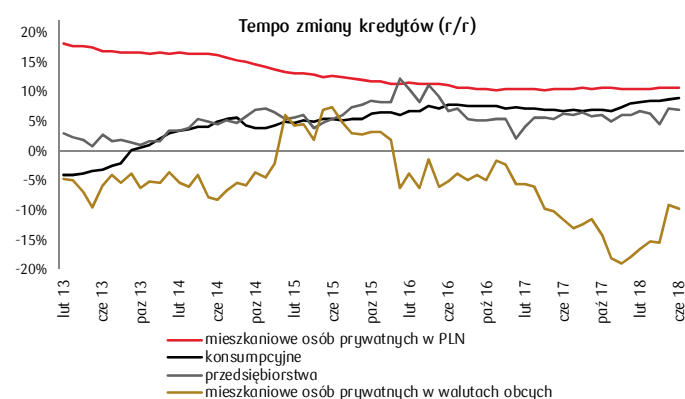
- przyspieszeniem tempa wzrostu kredytów konsumpcyjnych do +8,9% r/r (najwyższe roczne tempo zmian od ponad 8 lat),
- przyspieszeniem tempa wzrostu kredytów dla przedsiębiorstw do +7,0% r/r (+6,2% r/r na koniec 2017 roku) - głównie na skutek zmian kursowych⁶,
- przyspieszeniem rocznego tempa wzrostu kredytów mieszkaniowych w PLN do +10,7% (+10,4% na koniec 2017 roku) oraz wyhamowaniem tempa spadku walutowych kredytów mieszkaniowych do -9,7% r/r (-18,9% r/r na koniec 2017 roku).

OSZCZĘDNOŚCI

W I półroczu 2018 roku wzrosło roczne tempo zmian depozytów, m.in. w efekcie przyspieszenia do +6,1% r/r tempa wzrostu depozytów osób prywatnych (+3,6% na koniec 2017 roku), co nastąpiło w warunkach:

- kontynuowanego spadku średnich stóp zwrotu 12M na rynku funduszy inwestycyjnych, wynikającego z pogorszenia koniunktury przede wszystkim na rynku akcji (spadek WIG o -12,2% w I półroczu 2018 roku),
- rosnącego oprocentowania nowych depozytów gospodarstw domowych w PLN w sektorze bankowym (+0,1 p.p. w I półroczu 2018 roku).

W warunkach utrzymującego się silniejszego wzrostu depozytów niż kredytów - relacja Kredyty/Depozyty zmniejszyła się na koniec I półrocza 2018 roku do 97,5% (98,1% na koniec 2017 roku).

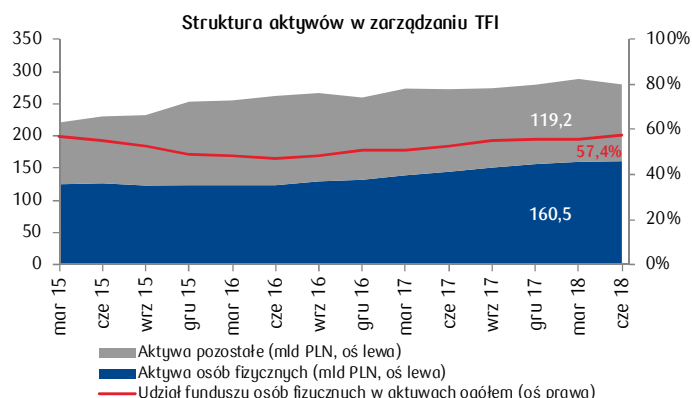
⁵ Na podstawie danych NBP (na koniec czerwca 2018 roku) oraz danych KNF (na koniec maja 2018 roku); obliczenia PKO Bank Polski SA.

⁶ W I półroczu 2018 roku nastąpiło osłabienie złotego wobec głównych walut (kurs EUR/PLN wzrósł z 4,17 do 4,37, kurs USD/PLN z 3,48 do 3,74, a kurs CHF/PLN z 3,57 do 3,78).

2.4 SYTUACJA POLSKIEGO SEKTORA POZABANKOWEGO

RYNEK FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Sytuację na rynku funduszy inwestycyjnych w I półroczu 2018 roku kształtowała dekonunktura na GPW, spadek rentowności polskich obligacji skarbowych oraz niskie oprocentowanie lokat bankowych. Skutkowało to wyhamowaniem tempa rozwoju rynku Funduszy inwestycyjnych. Aktywa w zarządzaniu towarzystw funduszy inwestycyjnych (TFI) wzrosły o +0,1% do 279,7 mld PLN (+2,6% r/r wobec +7,7% r/r na koniec 2017 roku), co było determinowane przez wzrost aktywów funduszy inwestycyjnych osób fizycznych (+2,9%) i spadek aktywów funduszy inwestycyjnych podmiotów instytucjonalnych (-3,5%).

Zmiana aktywów w zarządzaniu TFI była przede wszystkim rezultatem napływu nowych środków netto osób fizycznych (+7,3 mld PLN) i umorzeń pozostałej grupy inwestorów (-3,6 mld PLN).

Malejący popyt inwestorów indywidualnych na jednostki funduszy inwestycyjnych wyhamował m.in. w efekcie silnego spadku realizowanych średnich rocznych stóp zwrotu w głównych segmentach rynku. Na koniec I półrocza 2018 roku średnie roczne stopy zwrotu z funduszy o dużej ekspozycji na lokalny rynek akcji były ujemne. W przypadku funduszy o niższym profilu ryzyka, na które inwestorzy indywidualni zgłaszają najwyższy popyt, średnie stopy zwrotu spadły do poziomu zbliżonego do średniego oprocentowania nowych lokat terminowych.

RYNEK OTWARTYCH FUNDUSZY EMERYTALNYCH

W I półroczu 2018 roku aktywa Otwartych Funduszy Emerytalnych (OFE) pozostawały w trendzie spadkowym i zmniejszyły się o -11,9% (-21,5 mld PLN) do 158,1 mld PLN. Równocześnie był kontynuowany spadek liczby uczestników OFE (-106 tys. do 16,0 mln).

Rynek OFE pozostawał pod wpływem: słabnącej koniunktury na GPW, a także niepewności co do przyszłych warunków funkcjonowania (trwają prace nad zmianą regulacji rynku).

W strukturze aktywów OFE nadal pozycję dominującą stanowiły akcje (84% na koniec I półrocza 2018 roku).

RYNEK UBEZPIECZEŃ

W I kwartale 2018 roku zakłady ubezpieczeń wypracowały zysk netto w wysokości 1,1 mld PLN (+1,9% r/r), co było wynikiem wzrostu w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych (+6,2% do 0,6 mld PLN) i spadku r/r zysku netto w segmencie ubezpieczeń na życie (-3,1% do 0,5 mld PLN).

Na wynik finansowy zakładów ubezpieczeń ogółem oddziaływał m.in. wzrost r/r składki przypisanej brutto do 16,2 mld PLN (+1,9%), przy jednoczesnym wzroście odszkodowań do 10,1 mld PLN (+3,8%). Koszty działalności ubezpieczeniowej były o 2,9% wyższe r/r (3,4 mld PLN).

W segmencie ubezpieczeń na życie składka przypisana brutto spadła o -7,4% r/r (do 5,7 mld PLN), przy spadku odszkodowań o -4,1% r/r (do 5,5 mld PLN). Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie ubezpieczeń na życie spadły o -4,5% do 1,2 mld PLN.

Segment pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych odnotował wzrost r/r składki przypisanej brutto o +7,7% (do 10,6 mld PLN), przy wzroście odszkodowań o 16,2% (do 4,7 mld PLN). Koszty działalności ubezpieczeniowej w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych wzrosły o +7,7% (do 2,1 mld PLN).

Suma bilansowa zakładów ubezpieczeń wzrosła w I kwartale 2018 roku do 196,9 mld PLN (+0,1%), co było efektem spadku aktywów w segmencie ubezpieczeń na życie (-1,8%) i wzrostu w segmencie pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych o 2,3%.

RYNEK LEASINGOWY

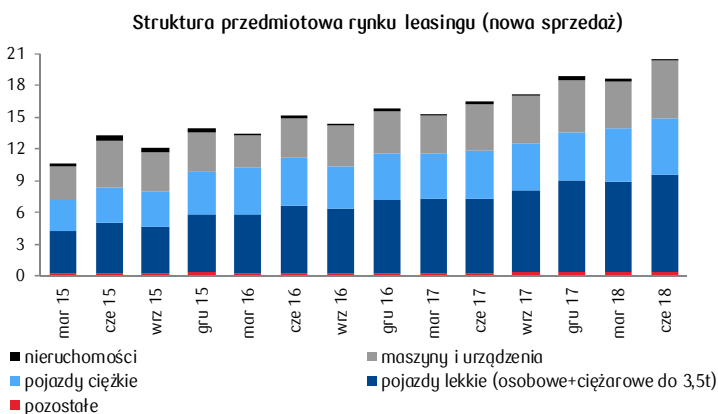
W I półroczu 2018 roku rynek leasingu kontynuował dynamiczny rozwój. Branża leasingowa sfinansowała aktywa o wartości 38,9 mld PLN, przy tempie wzrostu na poziomie +19,7% r/r (wobec wzrostu +15,7% r/r na koniec 2017 roku)⁷.

Największy pozytywny wpływ na rozwój rynku leasingu miał segment pojazdów lekkich (samochodów osobowych, dostawczych i ciężarowych do 3,5 tony). Wartość sfinansowanych aktywów w tym segmencie wyniosła 17,8 mld PLN (+21,2% r/r), co stanowiło ok. 46% łącznego finansowania udzielonego przez firmy leasingowe.

Drugim, silnie rozwijającym się segmentem był leasing maszyn i urządzeń, który także odnotował dwucyfrowy wzrost (+20,7% r/r) przy łącznej wartości nowych kontraktów w wysokości 9,8 mld PLN. Najsilniej w tym segmencie rozwijał się leasing sprzętu budowlanego (+64% r/r), co nastąpiło w warunkach korzystnej koniunktury w branży budowlanej (przyspieszenie produkcji budowlano-montażowej).

W analizowanym okresie wzrosło również finansowanie środków transportu ciężkiego (+17,5% r/r), przy wartości wyleasingowanych aktywów na poziomie 10,4 mld PLN. W tym segmencie najsilniej rozwijało się finansowanie autobusów (+32,1% r/r) oraz pozostałych środków transportu (+26,4% r/r).

W I półroczu 2018 roku rynek leasingu odnotował regres w zakresie finansowania nieruchomości (-27,4% r/r). Jednak ten segment nadal odgrywał marginalną rolę w finansowaniu inwestycji przez branżę leasingową (0,7% łącznego finansowania udzielonego przez firmy leasingowe).

RYNEK FAKTORINGU

W I półroczu 2018 roku utrzymywał się wysoki popyt na usługi faktoringowe. Obroty firm zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów, kolejny rok z rzędu, wzrosły w dwucyfrowym tempie (ok. 27,5% r/r wobec 16,7% r/r w 2017 roku) osiągając poziom 109,5 mld PLN. Z usług firm faktoringowych skorzystało ponad 15 tys. podmiotów gospodarczych.

Największym popytem ze strony przedsiębiorców nadal cieszył się faktoring krajowy pełny; w tym obszarze obroty wzrosły o ok. 13% r/r do 44,4 mld PLN. Drugi największy segment rynku, tj. faktoring krajowy niepełny odnotował obroty na poziomie 30,8 mld PLN, co stanowiło ok. 28% obrotów firm faktoringowych. Faktoring eksportowy stanowił ok. 17% obrotów firm faktoringowych. Z usług faktoringowych najczęściej korzystały firmy z branży spożywczej, chemicznej i metalowej.

2.5 RYNEK UKRAIŃSKI

SYTUACJA GOSPODARCZA

W pierwszych miesiącach 2018 roku nastąpiło ożywienie aktywności gospodarczej. Ożywienie to wraz z wygaśnięciem efektu wprowadzonej w ubiegłym roku blokady handlowej Donbasu przełożyło się na przyspieszenie aktywności gospodarczej (wzrost PKB w I kwartale 2018 roku przyspieszył do 3,1% r/r z 2,2% w IV kwartale 2017 roku). Dostępne dane miesięczne za II kwartał 2018 roku wskazują na stabilizację dynamiki PKB. Wciąż głównym motorem wzrostu pozostaje konsumpcja, którą wspierają rosnące wynagrodzenia, m.in. na skutek kolejnej podwyżki płacy minimalnej na początku 2018 roku.

Przyspieszenie wzrostu PKB, wzrost sprzedaży detalicznej, wynagrodzeń oraz poprawa ściągalskości podatków doprowadziły do widocznej poprawy dochodów podatkowych, w szczególności w przypadku podatku CIT. Zadłużenie sektora finansów publicznych spadło w maju br. do 56,0% PKB (64,5% PKB z uwzględnieniem gwarancji rządowych), tj. najniższego poziomu od lata 2014 roku. Dług niemal w połowie jest finansowany przez bank centralny.

Inflacja CPI kontynuowała trend spadkowy: w czerwcu wynosiła 9,9% r/r wobec 13,7% r/r w grudniu. Inflacja bazowa (tj. z wyłączeniem żywności, paliw i energii) utrzymuje się jednak w okolicach 9,0% r/r, wyraźnie powyżej ubiegłorocznej

⁷ Wg danych Związku Polskiego Leasingu

średniej. Wysoka inflacja na początku roku stanowiła podstawę do podwyżek stóp procentowych przez Narodowy Bank Ukrainy - 25 stycznia z 14,50% do 16,00% i 1 marca do 17,00%. Wzrost stóp procentowych przełożył się na umocnienie kursu hrywny do dolara w I kwartale 2018 roku. Na koniec czerwca 2018 roku kurs USD/UAH wyniósł 26,19 wobec 28,07 na koniec grudnia 2017 roku. Zgodnie z danymi NBU, kurs PLN/UAH na koniec czerwca 2018 roku ukształtował się na poziomie 7,04 wobec 8,02 na koniec 2017 roku.

UKRAIŃSKI SEKTOR BANKOWY

Zgodnie z danymi NBU, liczba banków prowadzących działalność operacyjną na Ukrainie pozostaje stabilna. Na koniec maja br. zarejestrowane były 82 banki wobec 82 w grudniu 2017 roku i 90 w maju 2017 roku.

Wartość aktywów ogółem w ukraińskim systemie bankowym spadła od początku roku do ok. 1,31 bln UAH z 1,34 bln UAH, a kapitały własne obniżyły się do 158,8 mld UAH ze 163,6 mld UAH.

Wolumen kredytów na 31 maja 2018 roku wyniósł 1 083,4 mld UAH (+20,3 mld UAH od początku roku, pomimo negatywnego wpływu aprecjacji hrywny na wolumen kredytów walutowych). W głównej mierze do wzrostu wolumenu kredytów przyczyniły się przedsiębiorstwa prywatne. Jednocześnie nastąpił spadek wolumenu depozytów ogółem o 2,9 mld UAH ze względu na osłabienie wartości depozytów walutowych, których wolumen spadł o 35,5 mld UAH. Rosły depozyty (w UAH) gospodarstw domowych i przedsiębiorstw publicznych.

Poprawiły się wskaźniki ROA (1,27% vs -1,94% w 2017 r.) oraz ROE (10,55% vs -15,96% w 2017 roku). W pierwszym półroczu banki ukraińskie wypracowały 8,3 mld UAH zysku wobec -1,7 mld UAH w analogicznym okresie 2017 roku. Pomimo spadku wielkości funduszy własnych, wzrósł współczynnik adekwatności kapitałowej (do 16,34% na koniec maja wobec 16,10% na koniec grudnia i 10% wymaganych przez regulatora).

2.6 OTOCZENIE REGULACYJNO-PRAWNE

Na sytuację finansową i organizacyjną Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz podmiotów sektora finansowego miały wpływ nowe rozwiązania prawne i regulacyjne, które weszły w życie w I półroczu 2018 roku, w tym:

WYMOGI OSTROŻNOŚCIOWE I KAPITAŁOWE

- ustawa o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. 2015, poz. 1513 z późn. zm.), która m.in. podwyższa od 1 stycznia 2018 roku bufor zabezpieczający do 1,875%,
- rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z 2017 roku w sprawie bufora ryzyka systemowego (Dz. U. 2017, poz. 1776) wprowadzające od 1 stycznia 2018 roku bufor ryzyka systemowego w wysokości 3%,
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 575/2013 dotyczące wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, standardy techniczne EBA oraz zalecenia Komisji Nadzoru Finansowego, m.in. podwyższenie wskaźnika płynności krótkoterminowej LCR na 2018 rok do 100% z 80% w 2017 roku.

Wpływ na wymogi kapitałowe banków na poziomie jednostkowym i skonsolidowanym

NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI MSSF9

Standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty Finansowe od 1 stycznia 2018 roku zastąpił MSR 39 i wpłynął na sposób wyceny instrumentów finansowych (kalkulację odpisów kredytowych) oraz ich klasyfikację.

Wpływ na wynik finansowy banków (w tym poprzez poziom odpisów), koszt ryzyka, kapitały własne

MIESZKANIE DLA MŁODYCH (MDM)

Wygaszanie rządowego programu „Mieszkanie dla Młodych” wprowadzonego ustawą z 27 września 2013 roku o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz. U. 2013, poz. 1304). 4 stycznia 2018 roku Bank Gospodarstwa Krajowego zakończył przyjmowanie ostatniej puli wniosków o dofinansowanie nabycia mieszkań. Formalnie program wygasa w 2018 roku.

Wpływ na akcję kredytową banków

OCHRONA INWESTORÓW/KLIENTÓW

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 (MiFIR) i dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z 15 maja 2014 roku dotyczące rynków instrumentów finansowych, które ustanawiają nowe wymagania świadczenia usług inwestycyjnych w zakresie instrumentów finansowych przez banki i firmy inwestycyjne. Rozporządzenie stosuje się od 3 stycznia 2018 roku. Implementacją dyrektywy MiFID2 do prawa polskiego jest ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 685),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z 26 listopada 2014 roku w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje dotyczące detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, które od 1 stycznia 2018 roku wprowadziło zasady dot. opracowywania dokumentów informacyjnych o detalicznych produktach zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktach inwestycyjnych,
- Ustawa z 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2018, poz. 1000) oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych, od 25 maja 2018 roku nakłada szereg nowych obowiązków na podmioty przetwarzające dane.

Wpływ na model dystrybucji produktów, wynik prowizyjny, koszty działania banków i podmiotów z ich grup kapitałowych

PRZECIWDZIAŁANIE WYŁUDZENIOM SKARBOWYM Z WYKORZYSTANIEM BANKÓW

Ustawa z 24 listopada 2017 roku o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych (Dz. U. 2017, poz. 2491), wprowadza m.in. nowe obowiązki banków w zakresie przekazywania do systemu teleinformatycznego izby rozliczeniowej (STIR) informacji, a także dokonywania blokady rachunków Klientów.

Wpływ na koszty działania

ZMIANY W PODATKACH

Ustawa z 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. 2017, poz. 2175), która wprowadza rozwiązania mające wpływ na zwiększenie obciążenia podatkiem CIT, w tym: podział przychodów na źródła przychodów (z zysków kapitałowych oraz z innych źródeł), powszechne ograniczenie kosztów finansowania dłużnego w miejsce przepisów o tzw. cienkiej kapitalizacji, ograniczenie w zaliczaniu do kosztów uzyskania przychodów wydatków na usługi niematerialne oraz wartości niematerialne i prawne nabywane od podmiotów powiązanych, ograniczenie zakresu zwolnienia dla przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, zmiany, które dostosowują przepisy podatkowe do wejścia MSSF 9 oraz wprowadzenie tzw. minimalnego podatku dochodowego - podatku od budynków,

Wpływ na wyniki finansowe

PODZIELONA PŁATNOŚĆ (SPLIT PAYMENT)

Przygotowanie do wejścia w życie od 1 lipca 2018 roku ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2018, poz.62), która wprowadza mechanizm podzielonej płatności podatku od towarów i usług (tzw. split payment), tj. zapłaty faktury VAT w dwóch strumieniach finansowych: netto i VAT.

Wpływ na koszty działania banków i ofertę produktową

REZERWA OBOWIĄZKOWA

- Uchwała 6/2017 Rady Polityki Pieniężnej (Dz. Urz. NBP 2017, poz. 22) - zmiana od 30 kwietnia 2018 roku stopy rezerwy obowiązkowej od środków pozyskanych na co najmniej na 2 lata z 3,5% do 0%,
- Uchwała 7/2017 Rady Polityki Pieniężnej (Dz. Urz. NBP z 2017, poz. 24) - zmiana wysokości oprocentowania środków rezerwy obowiązkowej z 1,35% do 0,50% od 1 stycznia 2018 roku.

Wpływ na wynik odsetkowy

Na działalność i wyniki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oddziaływały w I półroczu 2018 roku nowe rozwiązania prawne wprowadzone na Ukrainie (gdzie funkcjonuje m.in. spółka zależna KREDOBANK SA), w tym:

ZMIANA PODSTAWOWYCH STÓP PROCENTOWYCH

Uchwały Zarządu banku centralnego Ukrainy (NBU) nr 43/2018 i 133/2018 - podwyższenie stopy dyskontowej: od 26 stycznia 2018 roku o 1,5 p.p. do 16%, a od 2 marca o 1 p.p. do 17%, co nastąpiło po obniżkach dokonanych w 2017 roku. Wpływ na wynik odsetkowy banków i ich rentowność

NOWY STANDARD RACHUNKOWOŚCI MSSF9

Postanowienie NBU nr 1/2018 i 33/2018, które dotyczy standardu MSSF 9 Instrumenty Finansowe i określa m.in.: sposób kalkulacji i ewidencji odpisów z tytułu utraty wartości oraz klasyfikację instrumentów finansowych, a także wprowadza nowe wymagania w zakresie rachunkowości zabezpieczeń. Wpływ na wynik finansowy, kapitały własne

WARTOŚĆ KREDYTU

Postanowienie NBU nr 15/2018 zmienia od 2 marca 2018 roku zasady określania ogólnej wartości kredytu konsumenckiego i rzeczywistej stopy procentowej. Wpływ na przychody odsetkowe i pozaodsetkowe

GOSPODARKA WALUTOWA

- Postanowienie NBU nr 19/2018 - łagodzi od 3 marca 2018 roku ograniczenia w zakresie gospodarki walutowej,
- Postanowienie NBU nr 45/2018 m.in. umożliwia bankom lokowanie wartości dewizowych zagranicą,
- Postanowienie NBU 65/2018, które dotyczy obowiązkowej odsprzedaży wpływów w walucie obcej od 16 czerwca 2018 roku. Wpływ na działalność biznesową banków, zarządzanie pozycją walutową i poziom ryzyka

KOSZTY DZIAŁANIA

Postanowienie NBU 39/2018 wprowadza od kwietnia 2018 roku zmiany w taryfie usług świadczonych przez NBU. Wpływ na koszty działania banków

RYZYKO

Postanowienie NBU 64/2018 wprowadza od 16 czerwca 2018 roku system zarządzania ryzykiem w bankach. Wpływ na zarządzanie ryzykiem płynności, rynkowym, operacyjnym

2.7 CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W II PÓŁROCZU 2018 ROKU

Na działalność Grupy Kapitałowej Banku w II półroczu 2018 roku będą miały wpływ uwarunkowania zewnętrzne:

W GOSPODARCE ŚWIATOWEJ

- stopniowe wyhamowywanie tempa wzrostu globalnej gospodarki, w tym zwłaszcza w strefie euro i w Niemczech,
- dalsze zacieśnianie polityki pieniężnej w Stanach Zjednoczonych i normalizacja polityki Europejskiego Banku Centralnego,
- możliwe ponowne narastanie napięć geopolitycznych (konflikt w Syrii, niepewność co do trwałości załagodzenia sporu na linii USA - Korea Północna),
- potencjalne napięcia w obszarze polityki handlowej (możliwa eskalacja działań protekcyjnych ze strony USA względem Chin i UE i ewentualnych działań odwetowych wobec USA ze strony innych państw),
- wysoka niepewność związana z ostatecznym kształtem brexitu (rosnące ryzyko, że UE i Wielką Brytanię nie osiągną porozumienia co do swoich wzajemnych relacji przed 29 marca 2019),
- sytuacja polityczno-gospodarcza Ukrainy.

W GOSPODARCE POLSKIEJ

- wzrost absorpcji funduszy unijnych i dalsze ożywienie aktywności inwestycyjnej w sektorze prywatnym,
- dobre nastroje konsumentów i dalszy wzrost realnych dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych,

- narastanie napięć na rynku pracy, które wynika z silnego popytu na pracę i coraz silniejszych ograniczeń podaży; prowadzi to do utrzymywania podwyższonej dynamiki wynagrodzeń (czyli wzrostu kosztów pracy) i niedoborów pracowników w części branż,
- wyhamowanie inflacji w II połowie roku w stronę 1,5% pomimo stopniowego wzrostu inflacji bazowej,
- stabilizacja stóp procentowych NBP, wzrost oczekiwań na utrzymanie się stóp procentowych NBP bez zmian w horyzoncie co najmniej najbliższych 1,5 roku,
- stabilizacja dynamiki depozytów i popytu na kredyty; w przypadku kredytów wyhamowanie dynamiki kredytów dla przedsiębiorstw będzie równoważone przez dalszy dynamiczny wzrost kredytów dla gospodarstw domowych, w przypadku depozytów coraz lepsza sytuacja finansowa gospodarstw domowych powinna prowadzić do wzrostu dynamiki depozytów w tym segmencie, podczas gdy oczekiwane jest wyhamowanie dynamiki depozytów niefinansowych podmiotów gospodarczych oraz stabilizacja depozytów instytucji rządowych i samorządowych,
- możliwe zmiany w kształcie podatku bankowego.

NOWE ROZWIĄZANIA REGULACYJNE

- ustawa z 30 listopada 2016 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2016, poz. 1997), która m.in. wprowadza bezpłatne i ogólnodostępne podstawowe rachunki bankowe oraz określa jednolite zasady przenoszenia rachunków płatniczych (implementacja dyrektywy PAD),
 - ustawa z 10 maja 2018 roku o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 1075), która wprowadza m.in. ramy prawne dla działalności nowych dostawców usług płatniczych, w zakresie inicjowania transakcji płatniczej (payment initiation service – PIS) oraz dostępu do informacji o rachunku (account information service – AIS),
 - ustawa o kredycie hipotecznym oraz o nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego i agentami (Dz. U. 2017, poz. 819), która nakłada na banki od 1 lipca 2018 roku m.in. dodatkowe obowiązki informacyjne związane z umowami, w których zawarty jest wskaźnik referencyjny, w tym informowanie Klientów o potencjalnych konsekwencjach jego stosowania,
 - ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. 2018, poz. 723), która wchodzi w życie 13 lipca 2018 roku, m.in. obniża próg raportowania transakcji gotówkowych przez banki i inne podmioty rynku finansowego (implementacja dyrektywy AMLD IV),
 - rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy de minimis w formie gwarancji spłaty kredytów (Dz. U. 2018, poz. 707), które bezterminowo wydłużyło okres obowiązywania gwarancji spłaty kredytów,
 - ustawa o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. 2017, poz. 2486) oraz ustawa o zmianie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (Dz. U. 2018, poz. 378), które nakładają dodatkowe obowiązki, w tym informacyjne, na firmy ubezpieczeniowe (implementacja dyrektywy IDD),
 - przygotowania do wdrożenia standardu rachunkowości MSSF 16, który od 1 stycznia 2019 roku wprowadza nowe zasady identyfikacji i ujmowania leasingu w księgach, czego konsekwencją będzie m.in. zniknięcie podziału na leasing operacyjny i finansowy, wzrost sumy bilansowej, wzrost wskaźników zadłużenia, spadek wskaźników kapitałowych,
 - nowe zasady opodatkowania emisji obligacji i listów zastawnych (obecnie znajdują się w projekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw z dnia 1 lutego 2018 roku), które mają być uproszczeniem dla przedsiębiorców w prawie podatkowym i gospodarczym,
 - nowe zasady realizowania obowiązków, które są związane z dokumentowaniem transakcji pomiędzy podmiotami powiązаныmi i wynikają z projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw z dnia 15 lipca 2018 roku (przewidywane wejście w życie – 1 stycznia 2019 roku).
-

3. SYTUACJA FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA⁸

Podstawowe wskaźniki finansowe
Skonsolidowany rachunek zysków i strat
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Od 1 stycznia 2018 roku zaczął obowiązywać nowy standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastąpił standard MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie uległy klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Dane za okresy wcześniejsze nie zostały przekształcone, co wpływa na porównywalność w zakresie wybranych pozycji wynikowych i bilansowych.

Szczegółowe informacje o wpływie wdrożenia MSSF 9 Instrumenty finansowe zostały opisane w nocie 4 do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej.

W celach analitycznych, dane zamieszczone w niniejszym rozdziale, zostały połączone w pozycje o zbliżonym charakterze.

3.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA w I półroczu 2018 roku ukształtowały główne wskaźniki efektywności finansowej na następujących poziomach.

Tabela 2. Wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana r/r
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,2%	1,0%	+0,2 p.p.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	9,5%	8,4%	+1,1 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	45,3%	47,8%	-2,5 p.p.
Marża odsetkowa (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,4%	3,2%	+0,2 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości	5,2%	5,7%	-0,5 p.p.
Koszt ryzyka	-0,67%	-0,74%	+0,07 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	17,42%	16,85%	+0,57 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	16,12%	16,00%	+0,12 p.p.

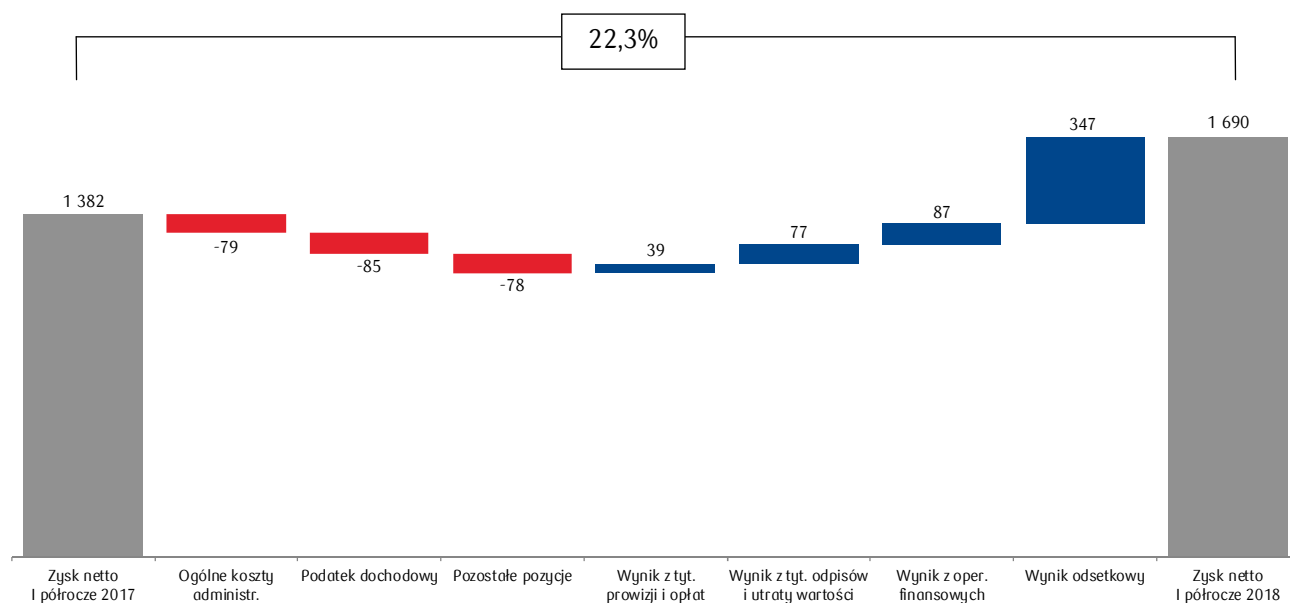
3.2 SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z tytułu prowizji i opłat
Wynik pozostały
Ogólne koszty administracyjne
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

Skonsolidowany zysk netto Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA uzyskany w I półroczu 2018 roku wyniósł 1 690 mln PLN i był o 308 mln PLN (+22,3%) wyższy niż w analogicznym okresie 2017 roku.

⁸ W niniejszym rozdziale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrąglenia kwot do milionów złotych oraz zaokrąglenia udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

Zmiana zysku netto Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (mln PLN)

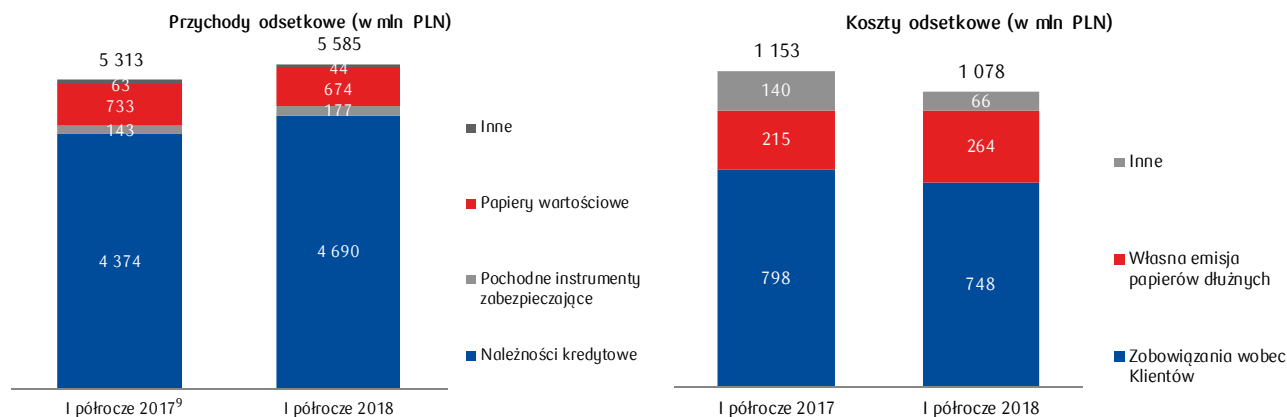
W rachunku zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2018 rok wynik na działalności biznesowej wyniósł 6 489 mln PLN i był o 384 mln PLN, tj. o 6,3% wyższy niż w I półroczu 2017 roku, głównie w efekcie wzrostu wyniku odsetkowego i wyniku z operacji finansowych.

Tabela 3. Rachunek zysków i strat Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	01.01-30.06.2018	01.01-30.06.2017	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	4 507	4 160	347	8,3%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 482	1 443	39	2,7%
Wynik pozostały	500	502	-2	-0,4%
Przychody z tytułu dywidend	11	11	0	0,0%
Wynik z operacji finansowych	101	14	87	7,2x
Wynik z pozycji wymiany	247	223	24	10,8%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	141	254	-113	-44,6%
Wynik na działalności biznesowej	6 489	6 105	384	6,3%
Ogólne koszty administracyjne	-3 017	-2 938	-79	2,7%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-461	-464	3	-0,6%
Wynik operacyjny netto	3 011	2 703	308	11,4%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-710	-787	77	-9,8%
Udział w zyskach i stratach jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach	14	11	3	27,3%
Zysk brutto	2 315	1 927	388	20,1%
Podatek dochodowy	-626	-541	-85	15,7%
Zysk netto (z uwzględnieniem udziałowców niesprawujących kontroli)	1 689	1 386	303	21,9%
Zyski i straty udziałowców niesprawujących kontroli	-1	4	-5	-125,0%
Zysk netto	1 690	1 382	308	22,3%

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Wynik odsetkowy w I półroczu 2018 roku wyniósł 4 507 mln PLN i był o 347 mln PLN wyższy niż w roku ubiegłym. Poprawa wyniku odsetkowego determinowana była wzrostem przychodów związanym z przyrostem portfela kredytowego, przy jednoczesnym spadku kosztów finansowania.

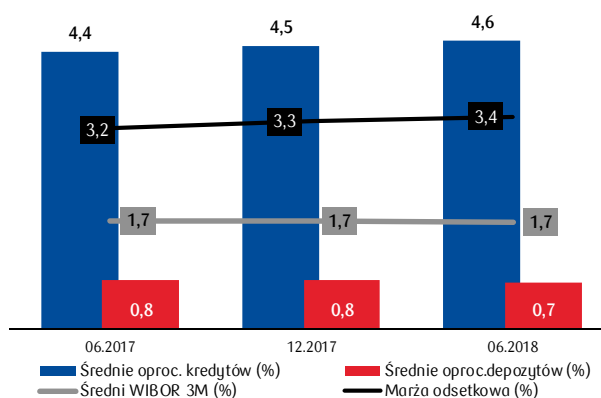

W I półroczu 2018 roku przychody odsetkowe wyniosły 5 585 mln PLN i w porównaniu z ubiegłym rokiem były wyższe o 272 mln PLN w głównej mierze w efekcie:

- wzrostu przychodów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych Klientom o 316 mln PLN r/r – związanego ze wzrostem średniego wolumenu należności kredytowych o 6,4 mld PLN i leasingowych o 1,6 mld PLN, przy zmianie ich struktury (wzrost udziału kredytów konsumpcyjnych oraz należności leasingowych kosztów kredytów mieszkaniowych walutowych), przy niezmiennych poziomach rynkowych stóp procentowych dla PLN, CHF i EUR,
- wyższych przychodów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających (+34 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu wolumenu i średniego oprocentowania transakcji zabezpieczających CIRS,
- przy spadku przychodów z tytułu papierów wartościowych o 59 mln PLN r/r determinowanego spadkiem wolumenu średniego papierów wartościowych o 2,5 mld PLN (głównie bonów pieniężnych NBP o 5,4 mld PLN), przy wzroście ich średniego oprocentowania w związku ze wzrostem o 9 p.p. r/r udziału w portfelu obligacji Skarbu Państwa oraz
- spadku innych przychodów o 19 mln PLN, związanego ze spadkiem przychodów z tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej o 29 mln PLN w związku z wprowadzeniem przez Radę Polityki Pieniężnej od początku 2018 roku nowej stopy oprocentowania tych środków, częściowo skompensowanego wzrostem przychodów z tyt. lokat międzybankowych.

Niższy poziom kosztów odsetkowych o 75 mln PLN r/r był głównie efektem:

- obniżenia kosztów bazy depozytowej o 50 mln PLN r/r, związanego ze zmianą struktury terminowej w kierunku depozytów bieżących, których udział r/r wzrósł o 7 p.p. do poziomu ok. 62% zobowiązań wobec Klientów,
- spadku kosztów z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych o 64 mln PLN r/r w efekcie sukcesywnej nadpłaty finansowania od Nordea AB – zadłużenie zostało całkowicie spłacone w I kwartale 2018 roku,
- spadku premii od papierów wartościowych o 15 mln PLN,
- przy wzroście kosztów z tytułu własnej emisji papierów dłużnych i zobowiązań podporządkowanych o 49 mln PLN związanym ze wzrostem poziomu emisji obligacji średnioterminowych i listów zastawnych.

⁹ W celu porównywalności danych przychody odsetkowe za I półrocze 2017 roku zostały skorygowane. Przychody od obligacji nieskarbowych w wysokości ok. 72 mln PLN, zaliczane w 2017 roku do kredytów i pożyczek udzielonych Klientom, przeniesiono z przychodów od kredytów do przychodów od papierów.

Marża odsetkowa wzrosła o ok. 0,2 p.p. r/r do poziomu 3,4% na koniec czerwca 2018 roku. Średnie urocznione aktywa oprocentowane wzrosły o 4,0% r/r (gł. portfel należności udzielonych Klientom oraz portfel papierów wartościowych), natomiast wynik odsetkowy uroczniony wzrósł o 9,8%, głównie za sprawą wzrostu przychodów odsetkowych od kredytów i papierów wartościowych (efekt wzrostu wolumenu i dochodowości aktywów).

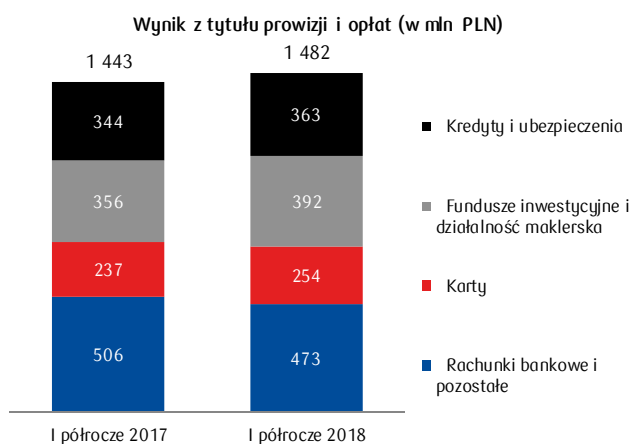
Na koniec czerwca 2018 roku średnie oprocentowanie należności kredytowych Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wyniosło 4,6%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 0,7%, wobec odpowiednio 4,4% i 0,8% na koniec czerwca 2017 roku.

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Wynik z tytułu prowizji i opłat wyniósł w I półroczu 2018 roku 1 482 mln PLN i był o 39 mln PLN wyższy niż w roku poprzednim.

Poziom wyniku z tytułu prowizji i opłat był w głównej mierze determinowany przez:

- wyższy wynik z tytułu funduszy inwestycyjnych i działalności maklerskiej (+36 mln PLN r/r), w efekcie większego zainteresowania Klientów funduszami inwestycyjnymi, jako formą oszczędzania. Przełożyło się to na wyższe przychody z tytułu prowizji za zarządzanie, przy wzroście wartości zarządzanych aktywów PKO TFI SA o 14% w stosunku do stanu na koniec 2017,
- wyższy wynik z tytułu kredytów i ubezpieczeń (+19 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami konsumpcyjnymi i mieszkaniowymi oraz produktami leasingowymi,
- wyższy wynik z tytułu kart płatniczych i kredytowych (+17 mln PLN r/r), w efekcie większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności bezgotówkowej,
- niższy wynik z tytułu obsługi rachunków bankowych i pozostały (-33 mln PLN r/r), m.in. związany ze zmianą struktury rachunków Klientów, którzy decydują się na rachunki o niższych opłatach za prowadzenie konta.

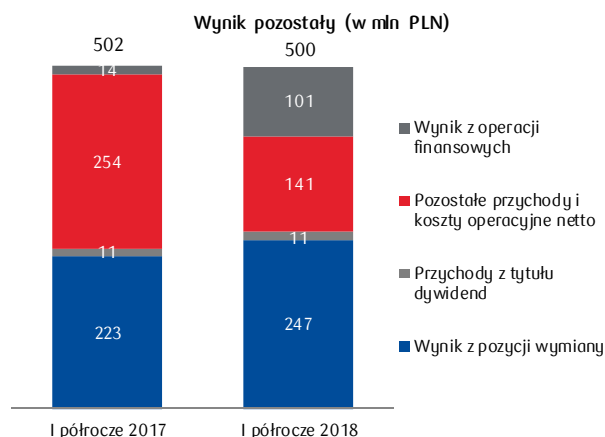

WYNIK POZOSTAŁY

Wynik pozostały w I półroczu 2018 roku wyniósł 500 mln PLN i był zbliżony do uzyskanego w I półroczu 2017 roku.

Spadek pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto w ujęciu rocznym był spowodowany:

- ujęciem rezerwy w wysokości 62,5 mln PLN, w związku z zamiarem złożenia przez PKO Bank Polski SA wniosku o wydanie decyzji zobowiązującej w postępowaniu przed Prezesem Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów¹⁰,
- rozpoznaniami dodatkowych przychodów w 2017 roku w wysokości 76 mln PLN z tytułu zakończenia realizacji projektu deweloperskiego i rozpoczęciem przekazywania lokali Klientom w jednej ze spółek Grupy Kapitałowej Banku.

W porównaniu do I półrocza 2017 roku wzrósł wynik na operacjach finansowych (+87 mln PLN r/r), głównie ze sprzedaży papierów wartościowych (ujmowany w pozycji wynik z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych).

¹⁰Informacja o utworzeniu rezerwy została opublikowana 27 czerwca 2018 roku w raporcie bieżącym nr 24/2018

OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

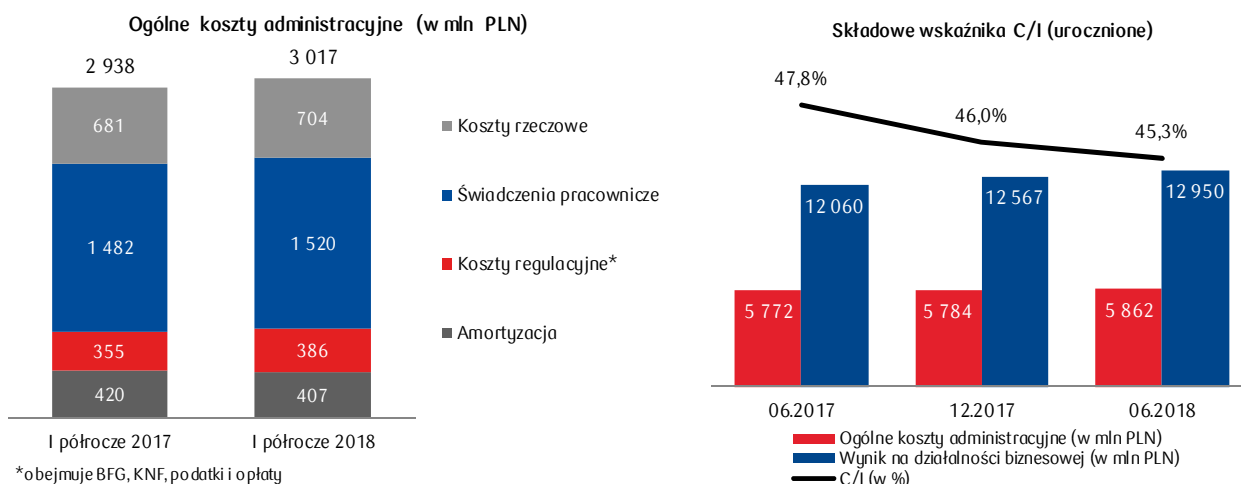
W I półroczu 2018 roku ogólne koszty administracyjne wyniosły 3 017 mln PLN i były wyższe o 2,7% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku.

Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

- wzrost o 38 mln PLN, tj. o 2,6% kosztów świadczeń pracowniczych,
- wzrost o 23 mln PLN, tj. o 3,4% kosztów rzeczowych, głównie w związku z wyższymi wydatkami na:
 - usługi pocztowe (w tym 16 mln PLN w efekcie wysyłki do Klientów informacji o zmianach produktowych w następstwie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych wraz ze zmianami taryf prowizji i opłat bankowych),
 - marketing (o 30 mln PLN – w tym przede wszystkim działalność wizerunkową Banku o 13 mln PLN i promocję produktów bankowych o 10 mln PLN),
- wzrost o 38 mln PLN, tj. o 76,0% kosztów podatków i opłat, głównie w efekcie ujęcia w 2018 roku kosztów podatku dochodowego od odsetek od emisji obligacji zagranicznych w wys. 28 mln PLN oraz w wyniku wyższych o 13 mln PLN kosztów KNF, spowodowanych przede wszystkim ujęciem w styczniu 2018 roku rezerwy na opłatę roczną (podczas gdy w 2017 roku rezerwa była naliczana miesięcznie),
- spadek o 7 mln PLN, tj. 2,3% składek i wpłat na BFG - w I półroczu 2018 roku koszty BFG wyniosły 298 mln PLN, z czego 167 mln PLN stanowiła składka na przymusową restrukturyzację banków. W analogicznym okresie roku ubiegłego koszty BFG ukształtowały się na poziomie 305 mln PLN, z czego 209 mln PLN wyniosła składka na przymusową restrukturyzację,
- spadek o 13 mln PLN, tj. o 3,1% amortyzacji, w tym głównie amortyzacji wartości niematerialnych.

30 czerwca 2018 roku zatrudnienie w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskim SA wynosiło 28 525 etatów, co oznacza spadek o 32 etaty r/r.

Efektywność działania Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 45,3% i poprawiła się o 2,5 p.p. r/r, za sprawą lepszego wyniku na działalności biznesowej (+6,3% r/r), przy wzroście kosztów administracyjnych (+2,7% r/r).

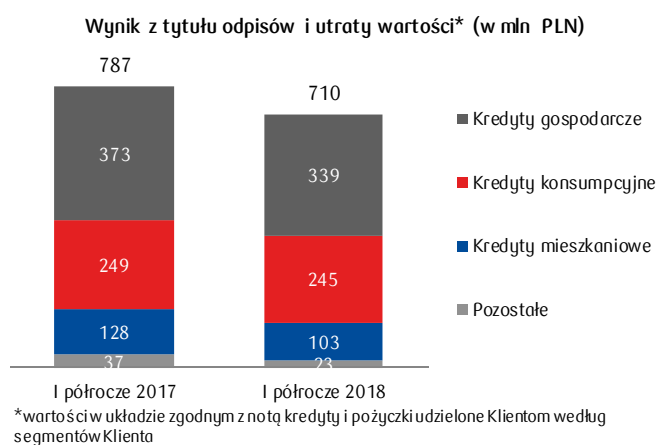
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości odzwierciedla konserwatywne podejście Grupy Kapitałowej Banku w zakresie rozpoznawania i wyceny ryzyka kredytowego. W I półroczu 2018 roku wyniósł on 710 mln PLN. Poprawa wyniku (+77 mln PLN r/r) nastąpiła głównie w efekcie korzystniejszego wyniku z odpisów z tytułu zaangażowania w portfel należności podmiotów gospodarczych o 34 mln PLN oraz kredytów mieszkaniowych o 25 mln PLN.

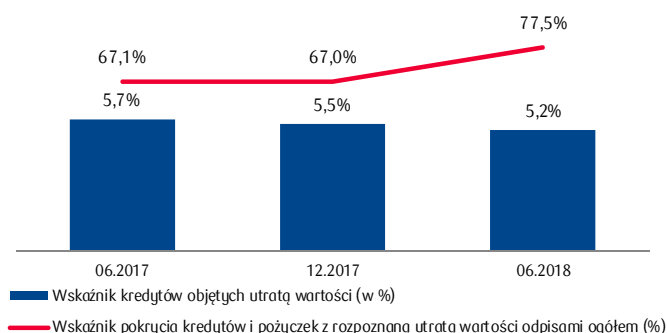
Wskaźnik udziału kredytów z rozpoznaną utratą wartości na koniec I półrocza 2018 roku wyniósł 5,2% (spadek o 0,5 p.p. w stosunku do końca I półrocza 2017 roku).

Koszt ryzyka na koniec I półrocza 2018 roku wyniósł 0,67%, co oznacza poprawę o ok. 0,07 p.p do analogicznego okresu roku poprzedniego.

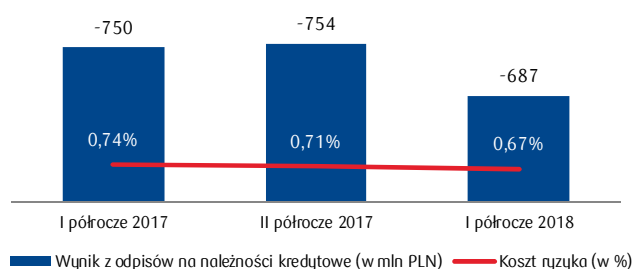
Poprawa wskaźników ryzyka przy wzroście portfela kredytowego brutto o 3,5% r/r jest efektem kontynuowania dotychczasowej, konserwatywnej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej Banku oraz ścisłego monitoringu portfela należności.

Wskaźniki jakości portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku

Koszt ryzyka Grupy Kapitałowej Banku

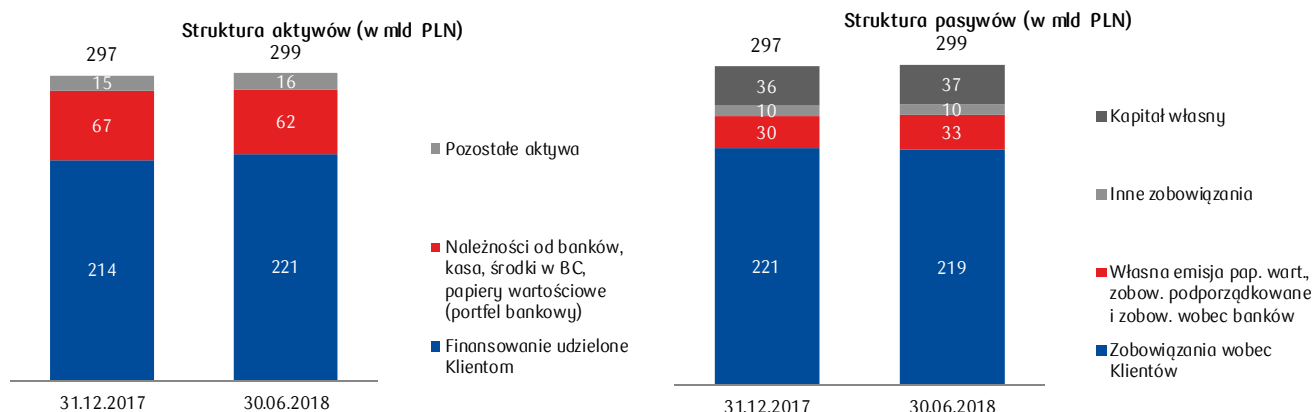
3.3 SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej
Finansowanie udzielone Klientom
Zobowiązania wobec Klientów
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Suma bilansowa Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na koniec czerwca 2018 roku wyniosła blisko 299 mld PLN. Tym samym Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA utrzymała pozycję największej instytucji w polskim sektorze bankowym.

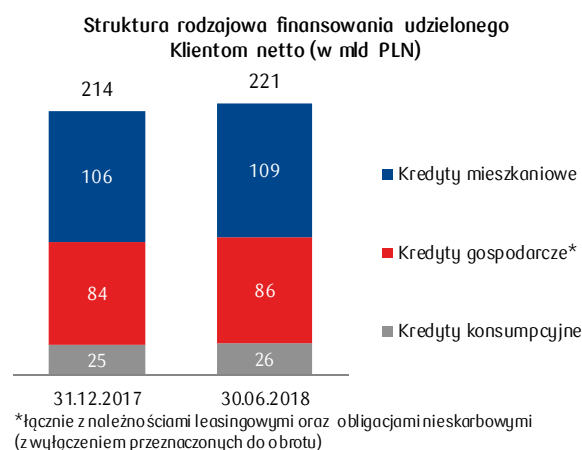
Grupa Kapitałowa Banku odnotowała wzrost finansowania udzielonego Klientom, przy spadku głównie środków na rachunku w NBP. W strukturze zobowiązań od początku roku nastąpił wzrost najbardziej stabilnych zobowiązań, tj. z tytułu emisji papierów wartościowych oraz emisji obligacji podporządkowanych, przy niższym poziomie zobowiązań wobec banków (spłata w całości finansowania od Nordea AB) i depozytów klientów.

FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

Na koniec czerwca 2018 roku wartość finansowania udzielonego Klientom w Grupie Kapitałowej Banku wyniosła ponad 221 mld PLN i od początku roku wzrosła o 7,0 mld PLN.

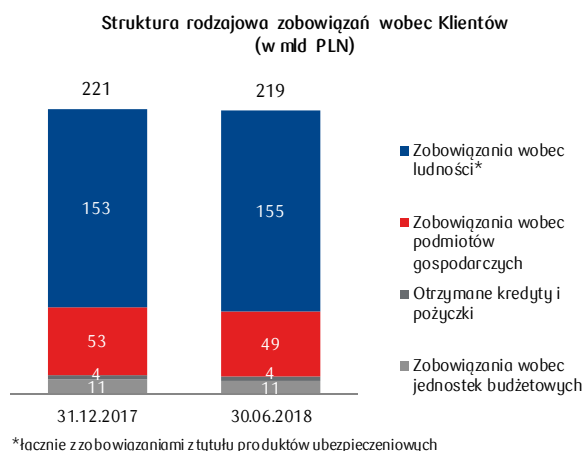
W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego netto główną pozycję stanowią kredyty mieszkaniowe (49,4% portfela na koniec czerwca 2018 roku), a ich wolumen w ciągu roku wzrósł o 3,2 mld PLN. Wzrost portfela udzielonego finansowania wynikał również ze wzrostu wolumenu netto należności gospodarczych o 1,8 mld PLN oraz kredytów konsumpcyjnych o 1,0 mld PLN

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Zobowiązania wobec Klientów są podstawowym źródłem finansowania aktywów. Ich poziom na koniec I połowy 2018 roku wyniósł 219,2 mld PLN, stanowiąc 73% sumy bilansowej. W strukturze rodzajowej zobowiązań wobec Klientów główną pozycję tworzą zobowiązania wobec ludności (70,1% portfela na koniec czerwca 2018 roku), przy niższych udziałach zobowiązań wobec podmiotów gospodarczych i wobec jednostek budżetowych.

W I połowie 2018 roku miała miejsce dalsza migracja środków z depozytów terminowych do depozytów bieżących i funduszy inwestycyjnych, wobec czego udział depozytów bieżących w strukturze wzrósł i wyniósł 62,5%.

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

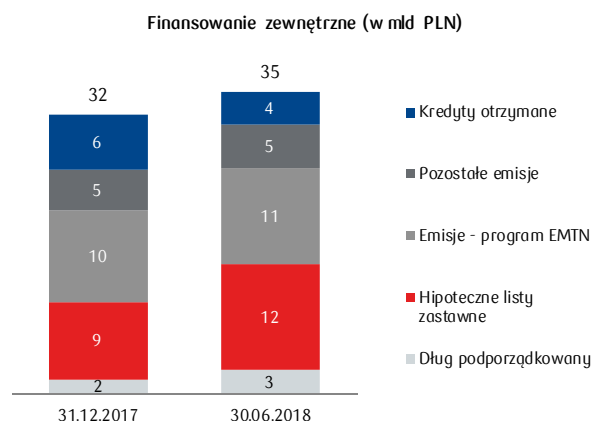
Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Działania te mają na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych.

Wzrost od początku roku poziomu długoterminowych źródeł finansowania o 2,5 mld PLN jest przede wszystkim efektem:

- emisji przez PKO Bank Hipoteczny SA listów zastawnych (o wartości nominalnej 500 mln EUR i 800 mln PLN) oraz emisji obligacji podporządkowanych przez PKO Bank Polski SA (1 mld PLN),
- przy całkowitej spłacie pozostałej linii kredytowej od Nordea Bank AB.

Na poziom zewnętrznych źródeł finansowania miały wpływ również bieżące spłaty rat pozostałych kredytów oraz efekt kursowy (1,1 mld PLN).

Szczegółowe informacje o emisjach przeprowadzonych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA zostały opisane w nocie 38 Skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

4. SYTUACJA FINANSOWA PKO BANKU POLSKIEGO SA¹¹

Podstawowe wskaźniki finansowe
Rachunek zysków i strat
Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Od 1 stycznia 2018 roku zaczął obowiązywać nowy standard rachunkowości MSSF 9 Instrumenty finansowe, który zastąpił standard MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Zmianie uległy klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych, rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz rachunkowość zabezpieczeń. Dane za okresy wcześniejsze nie zostały przekształcone, co wpływa na porównywalność w zakresie wybranych pozycji wynikowych i bilansowych.

W celach analitycznych, dane zamieszczone w niniejszym rozdziale, zostały połączone w pozycje o zbliżonym charakterze.

¹¹ W niniejszym rozdziale ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń kwot do milionów PLN oraz zaokrągleń udziałów procentowych w strukturach do jednego miejsca dziesiętnego.

4.1 PODSTAWOWE WSKAŹNIKI FINANSOWE

Wyniki osiągnięte przez PKO Bank Polski SA w I półroczu 2018 roku ukształtowały główne wskaźniki efektywności finansowej na poziomach przedstawionych w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wskaźniki finansowe PKO Banku Polskiego SA

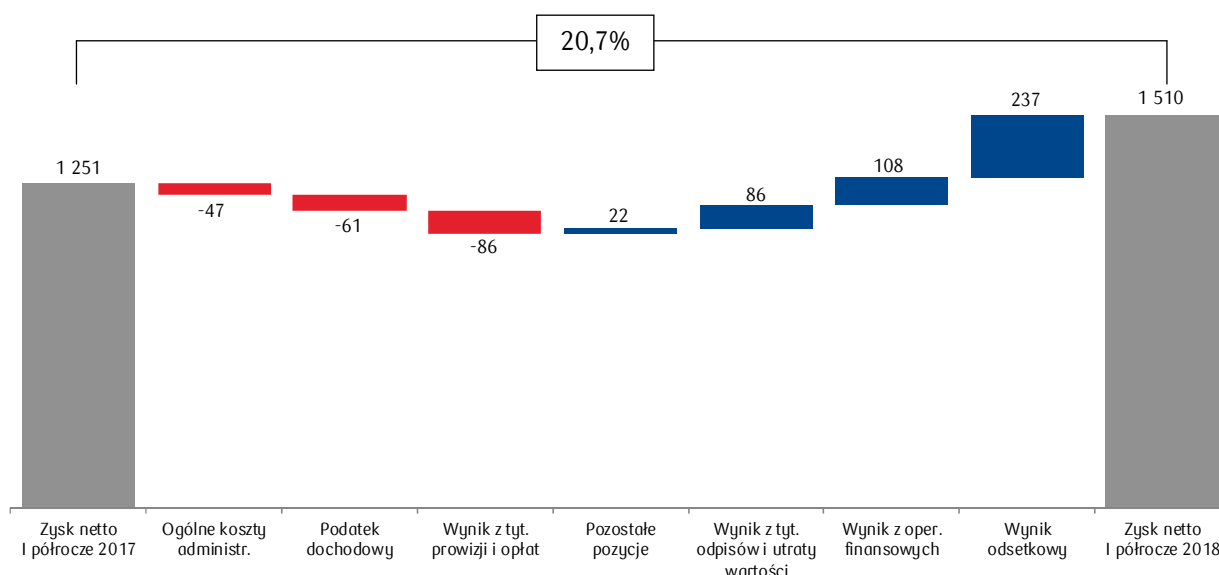
	30.06.2018	30.06.2017	Zmiana r/r
ROA netto (wynik finansowy netto/średni stan aktywów)	1,1%	0,9%	+0,2 p.p.
ROE netto (wynik finansowy netto/średni stan kapitałów własnych)	8,5%	7,8%	+0,7 p.p.
C/I (wskaźnik kosztów do dochodów)	44,2%	47,1%	-2,9 p.p.
Marża odsetkowa (wynik z tyt. odsetek/średni stan aktywów oprocentowanych)	3,3%	3,1%	+0,2 p.p.
Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości	5,4%	5,7%	-0,3 p.p.
Koszt ryzyka	-0,68%	-0,74%	+0,06 p.p.
Łączny współczynnik kapitałowy (fundusze własne/łączny wymóg kapitałowy*12,5)	19,50%	18,82%	+0,68 p.p.
Współczynnik kapitału Tier 1	18,03%	17,92%	+0,11 p.p.

4.2 RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z tytułu odsetek
Wynik z tytułu prowizji i opłat
Wynik pozostały
Ogólne koszty administracyjne
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA zrealizował zysk netto w wysokości 1 510 mln PLN (20,7% r/r, tj. wyższy o 259 mln PLN), na co główny wpływ miał wyższy wynik zrealizowany na działalności biznesowej oraz poprawa wyniku z tytułu odpisów i utraty wartości, przy wyższych kosztach administracyjnych.

Zmiana zysku netto PKO Banku Polskiego SA (mln PLN)

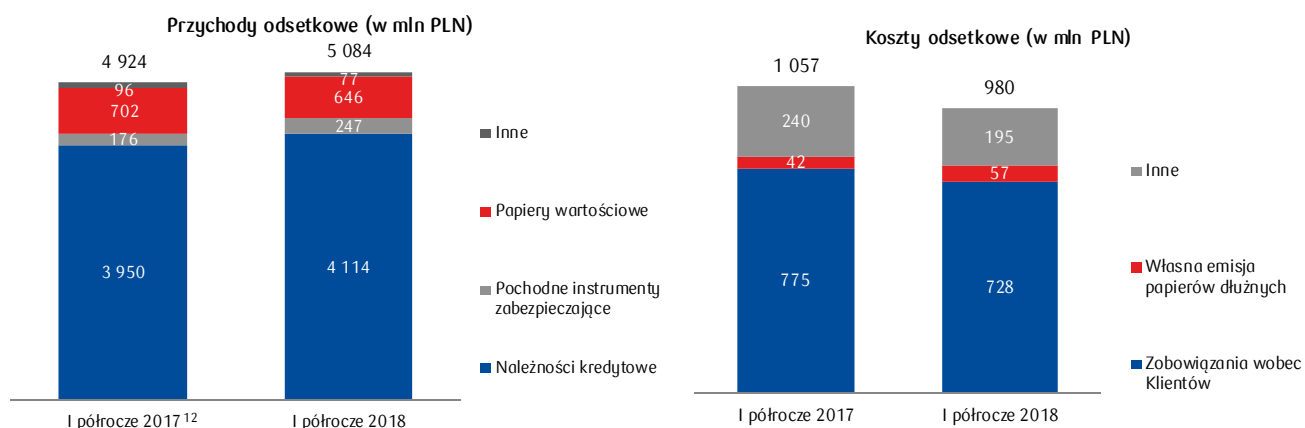
W rachunku wyników PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2018 roku wynik na działalności biznesowej wyniósł 5 789 mln PLN i był o 262 mln PLN, tj. 4,7% wyższy niż w I półroczu 2017 roku, głównie w efekcie wzrostu wyniku z tytułu odsetek o 237 mln PLN r/r oraz wyniku z operacji finansowych o 108 mln PLN r/r, przy spadku wyniku z tytułu prowizji i opłat o 86 mln PLN r/r.

Tabela 5. Rachunek zysków i strat PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	01.01-30.06.2018	01.01-30.06.2017	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Wynik z tytułu odsetek	4 104	3 867	237	6,1%
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 230	1 316	-86	-6,5%
Wynik pozostały	455	344	111	32,3%
Przychody z tytułu dywidend	151	124	27	21,8%
Wynik z operacji finansowych	109	1	108	109,2x
Wynik z pozycji wymiany	238	204	34	16,7%
Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto	-43	15	-58	x
Wynik na działalności biznesowej	5 789	5 527	262	4,7%
Ogólne koszty administracyjne	-2 651	-2 604	-47	1,8%
Podatek od niektórych instytucji finansowych	-431	-450	19	-4,2%
Wynik operacyjny netto	2 707	2 473	234	9,5%
Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości	-662	-748	86	-11,5%
Zysk brutto	2 045	1 725	320	18,6%
Podatek dochodowy	-535	-474	-61	12,9%
Zysk netto	1 510	1 251	259	20,7%

WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK

Uzyskany w I połowie 2018 roku wynik odsetkowy wyniósł 4 104 mln PLN i był o 237 mln PLN wyższy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Poprawa wyniku odsetkowego determinowana była wzrostem portfela kredytowego, przy niższym poziomie kosztów finansowania.

Przychody odsetkowe w I połowie 2018 roku wyniosły 5 084 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku były wyższe o 3,2%, co jest w głównej mierze efektem:

- wzrostu przychodów z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych Klientom (+164 mln PLN, tj. +4,2% r/r) – wzrost średniego oprocentowania portfela kredytów wynikający z pozytywnych zmian w strukturze kredytów (wzrost udziału najwyżej oprocentowanych kredytów konsumpcyjnych oraz kredytów gospodarczych) oraz wzrost średniego wolumenu należności kredytowych, zrealizowany pomimo transferu portfela kredytów mieszkaniowych do Banku Hipotecznego (o wartości ok. 1,9 mld PLN w I połowie 2018 roku),
- wyższych przychodów z tytułu pochodnych instrumentów zabezpieczających (+71 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu wolumenu i średniego oprocentowania transakcji zabezpieczających CIRS,
- przy spadku przychodów z tytułu papierów wartościowych o 56 mln PLN r/r determinowanego spadkiem średniego wolumenu papierów wartościowych o 2,9 mld PLN (głównie bonów pieniężnych NBP o 5,4 mld PLN),

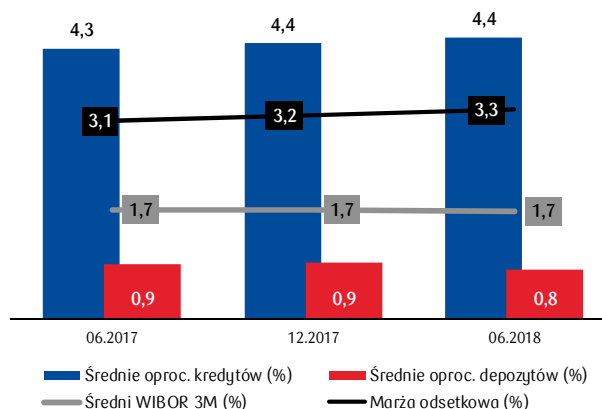
¹² W celu porównywalności danych przychody odsetkowe za I półrocze 2017 roku zostały skorygowane. Przychody od obligacji nieskarbowych w wysokości ok. 72 mln PLN, zaliczane w 2017 roku do kredytów i pożyczek udzielonych Klientom, przeniesiono z przychodów od kredytów do przychodów od papierów.

przy wzroście ich średniego oprocentowania w związku ze wzrostem o 10 p.p. r/r udziału w portfelu obligacji Skarbu Państwa oraz

- spadku innych przychodów odsetkowych o 19 mln PLN r/r wynikającego ze spadku przychodów w tytułu oprocentowania rezerwy obowiązkowej o 29 mln PLN w związku z wprowadzeniem przez Radę Polityki Pieniężnej od początku 2018 roku nowej stopy oprocentowania tych środków częściowo skompensowanego wzrostem przychodów z tyt. lokat międzybankowych.

Koszty odsetkowe wyniosły w I połowie 2018 roku 980 mln PLN i w porównaniu z analogicznym okresem 2017 roku były niższe o 7,3%, co było w głównej mierze efektem:

- obniżenia kosztów bazy depozytowej o 48 mln PLN r/r, wynikającego ze zmiany struktury terminowej w kierunku depozytów bieżących, których udział r/r wzrósł o 7 p.p. do poziomu ok. 62% zobowiązań wobec Klientów,
- spadku kosztów z tytułu kredytów i pożyczek otrzymanych o 36 mln PLN r/r w efekcie sukcesywnej nadpłaty finansowania od Nordea AB – całkowite zadłużenie zostało spłacone w I kwartale 2018 roku,
- spadku premii od papierów wartościowych o 15 mln PLN,
- przy wzroście kosztów z tytułu własnej emisji papierów dłużnych i zobowiązań podporządkowanych o 15 mln PLN r/r związanym ze wzrostem poziomu emisji średnioterminowych.

W I połowie 2018 roku średnie oprocentowanie kredytów PKO Banku Polskiego SA wyniosło 4,5%, a średnie oprocentowanie depozytów ogółem ukształtowało się na poziomie 0,8%, wobec odpowiednio 4,3% i 0,9% w I połowie 2017 roku.

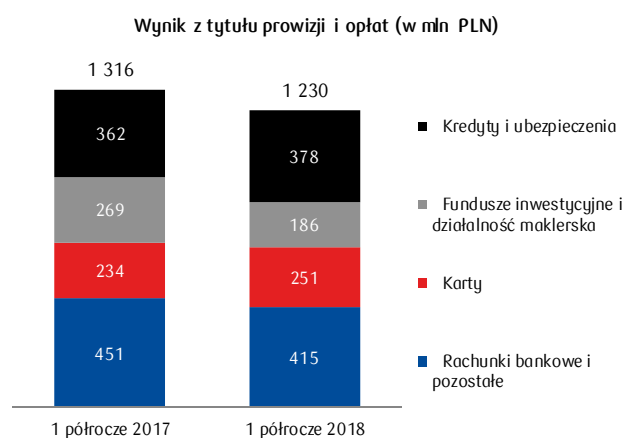
Marża odsetkowa wzrosła o ok. 0,2 p.p. r/r do poziomu 3,3% na koniec I połowy 2018 roku. Wzrostowi średnich urocznionych aktywów o 0,8% r/r (gł. portfela papierów wartościowych) towarzyszył wzrost wyniku odsetkowego urocznionego o 6,5%, wynikający głównie ze wzrostu przychodów odsetkowych od kredytów (związanego ze wzrostami wolumenów i oprocentowania).

WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT

Wynik prowizyjny w I półroczu 2018 roku wyniósł 1 230 mln PLN i był niższy w porównaniu do poprzedniego roku o 86 mln PLN.

Na poziom wyniku z tytułu prowizji i opłat w I półroczu 2018 roku wpływ miały przede wszystkim następujące czynniki:

- niższy wynik z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych i działalności maklerskiej (-83 mln PLN r/r), spowodowany głównie spadkiem poziomu prowizji za zarządzanie funduszami inwestycyjnymi ujmowanej w Banku i przesunięcia wyniku do spółki zależnej w efekcie wdrożenia postanowień MIFID II oraz spadkiem poziomu prowizji za dystrybucję jednostek uczestnictwa w związku z wprowadzoną w I półroczu 2018 roku promocją na nabycie jednostek wybranych funduszy,
- niższy wynik z tytułu obsługi rachunków bankowych i pozostały (-36 mln PLN r/r), m.in. związany ze zmianą struktury rachunków Klientów, którzy decydują się na rachunki o niższych opłatach za prowadzenie konta,
- wyższy wynik z tytułu udzielonych kredytów i ubezpieczeń (+16 mln PLN r/r), głównie w efekcie wzrostu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z kredytami konsumpcyjnymi i mieszkaniowymi,
- wyższy wynik z tytułu kart płatniczych i kredytowych (+17 mln PLN r/r), w efekcie większej liczby kart oraz wyższej transakcyjności bezgotówkowej.

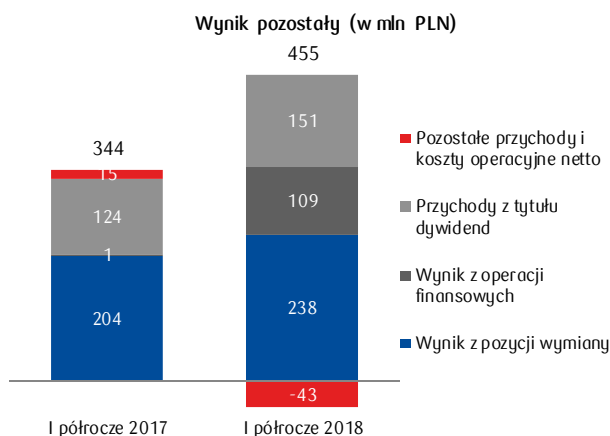
WYNIK POZOSTAŁY

Uzyskany w I półroczu 2018 roku wynik pozostały wyniósł 455 mln PLN i był wyższy od uzyskanego w I półroczu 2017 roku o 111 mln PLN.

Na wzrost wyniku w ujęciu rocznym wpływ miał przede wszystkim wzrost wyniku na operacjach finansowych (+108 mln PLN r/r), głównie ze sprzedaży papierów wartościowych (ujmowany w pozycji wynik z zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych).

Poprawę odnotował także wynik z pozycji wymiany oraz wynik z tytułu otrzymanych dywidend.

Na spadek pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych netto wypłynęło ujęcie rezerwy w wysokości 62,5 mln PLN, w związku z zamiarem złożenia przez PKO Bank Polski SA wniosku o wydanie decyzji zobowiązującej w postępowaniu przed Prezesem Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów¹³.

OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE

W I półroczu 2018 roku ogólne koszty administracyjne wyniosły 2 651 mln PLN i były wyższe o 1,8% w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Ich poziom był determinowany w głównej mierze przez:

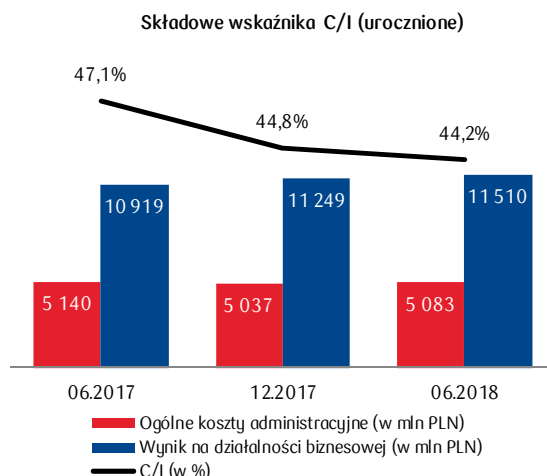
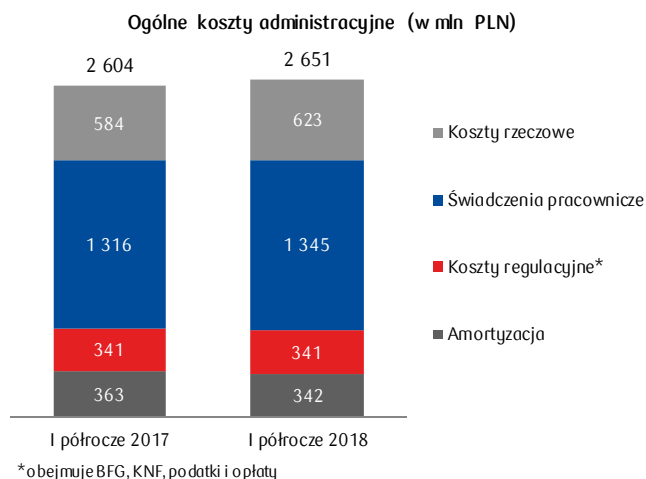
- wzrost o 29 mln PLN, tj. o 2,2% kosztów świadczeń pracowniczych,
- wzrost o 39 mln PLN, tj. o 6,7% kosztów rzeczowych, głównie w związku z wyższymi wydatkami na:
 - usługi pocztowe (w tym 16 mln PLN w efekcie wysyłki do Klientów informacji o zmianach produktowych w następstwie ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych wraz ze zmianami taryf prowizji i opłat bankowych),
 - marketing (o 32 mln PLN – w tym przede wszystkim działalność wizerunkową Banku o 13 mln PLN i promocję produktów bankowych o 10 mln PLN),
- wzrost o 12 mln zł, tj. o 33,3% kosztów podatków i opłat, głównie w wyniku wyższych o 11 mln PLN kosztów KNF, głównie w efekcie ujęcia w styczniu 2018 roku rezerwy na opłatę roczną (podczas gdy w 2017 roku rezerwa była naliczana miesięcznie),
- spadek o 12 mln PLN, tj. 3,9% składek i wpłat na BFG - w I półroczu 2018 roku koszty BFG wyniosły 293 mln PLN, z czego 162 mln PLN stanowiła składka na przymusową restrukturyzację banków. W analogicznym okresie roku ubiegłego koszty BFG ukształtowały się na poziomie 305 mln PLN, z czego 209 mln PLN wyniosła składka na przymusową restrukturyzację,
- spadek o 21 mln PLN, tj. o 5,8% amortyzacji, w tym głównie amortyzacji wartości niematerialnych.

30 czerwca 2018 roku zatrudnienie w PKO Banku Polskim SA wynosiło 24 678 etatów, co oznacza spadek o 46 etatów r/r.

Efektywność działania PKO Banku Polskiego SA mierzona wskaźnikiem C/I w ujęciu rocznym ukształtowała się na poziomie 44,2% i poprawiła się o 2,9 p.p. r/r, za sprawą lepszego wyniku na działalności biznesowej (+4,7% r/r), przy wzroście kosztów administracyjnych (+1,8% r/r).

W 2018 roku Bank poniósł koszty w zakresie wydatków reprezentacyjnych, wydatków na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem w łącznej kwocie 85 mln PLN, co stanowiło 3,2% ogólnych kosztów administracyjnych Banku.

¹³Informacja o utworzeniu rezerwy została opublikowana 27 czerwca 2018 roku w raporcie bieżącym nr 24/2018

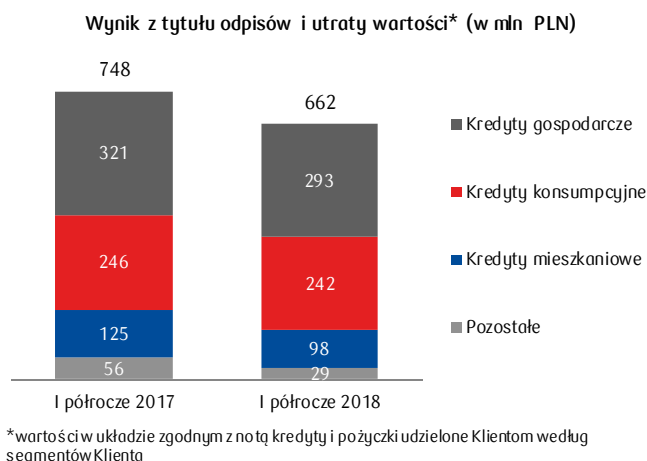
WYNIK Z TYTUŁU ODPISÓW I UTRATY WARTOŚCI

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości odzwierciedla konserwatywne podejście Banku w zakresie rozpoznawania i wyceny ryzyka kredytowego. W I półroczu 2018 roku wyniósł on 662 mln PLN. Poprawa wyniku (+86 mln PLN r/r) nastąpiła głównie w efekcie korzystniejszego wyniku z odpisów z tytułu zaangażowania w portfel należności podmiotów gospodarczych o 28 mln PLN oraz kredytów mieszkaniowych o 27 mln PLN.

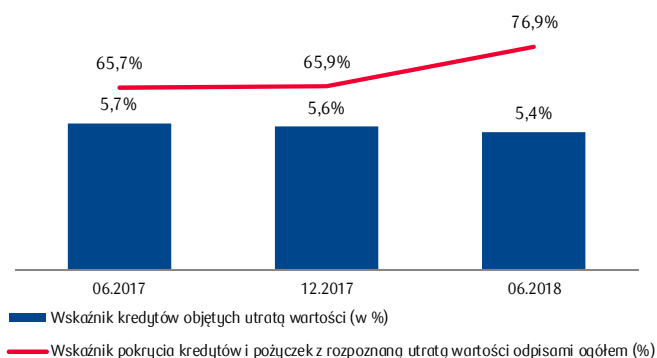
Wskaźnik udziału kredytów z rozpoznaną utratą wartości na koniec I półrocza 2018 roku wyniósł 5,4% (spadek o 0,3 p.p. w stosunku do końca I półrocza 2017 roku).

Koszt ryzyka na koniec I półrocza 2018 roku wyniósł 0,68% i w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego był korzystniejszy o ok. 0,07 p.p.

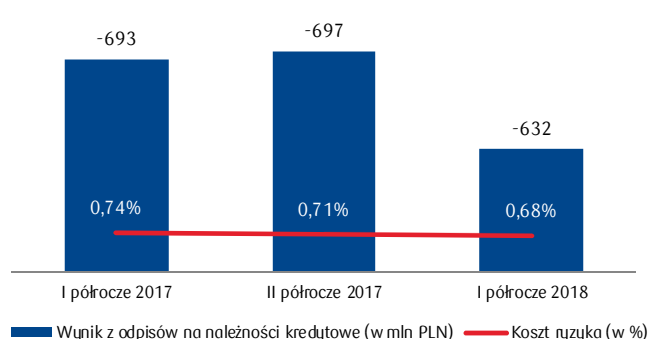
Poprawa wskaźników ryzyka przy stabilnym poziomie portfela kredytowego r/r jest efektem kontynuowania dotychczasowej, konserwatywnej polityki zarządzania ryzykiem kredytowym Grupy Kapitałowej Banku oraz ścisłego monitoringu portfela należności.

Wskaźniki jakości portfela kredytowego Banku

Koszt ryzyka Banku

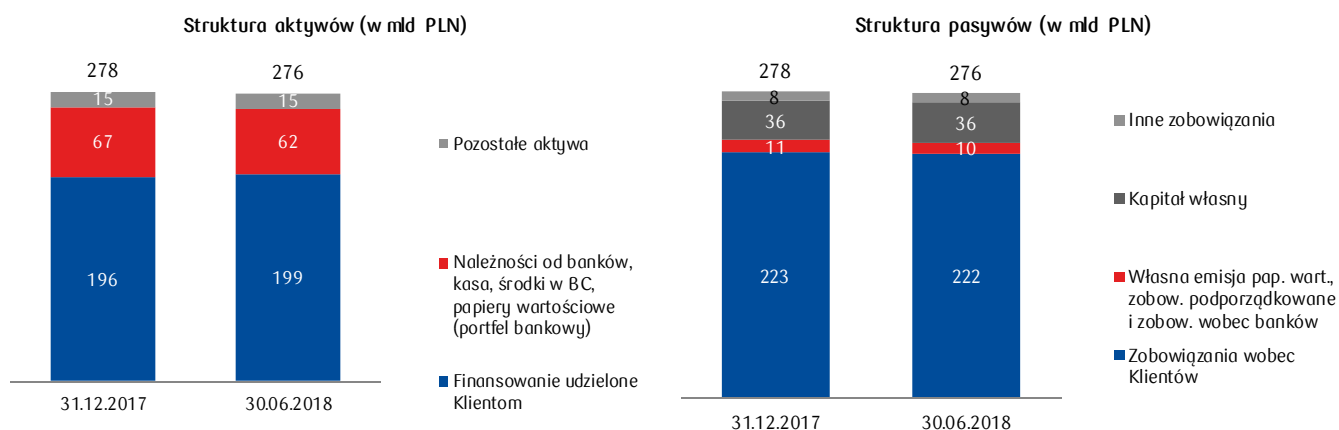
4.3 SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Główne pozycje Sprawozdania z sytuacji finansowej
Finansowanie udzielone Klientom
Zobowiązania wobec Klientów
Finansowanie zewnętrzne

GŁÓWNE POZYCJE SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

Suma bilansowa PKO Banku Polskiego SA na koniec czerwca 2018 roku wyniosła ponad 276 mld PLN. W efekcie PKO Bank Polski SA utrzymał pozycję największej instytucji finansowej w polskim sektorze bankowym.

W strukturze aktywów od początku roku odnotowano wzrost finansowania udzielonego Klientom, przy spadku głównie środków na rachunku w NBP. W strukturze zobowiązań w analizowanym okresie nastąpił wzrost najbardziej stabilnych zobowiązań tj. z tytułu emisji papierów wartościowych i emisji obligacji podporządkowanych, przy niższym poziomie zobowiązań wobec banków (spłata w całości finansowania od Nordea AB).

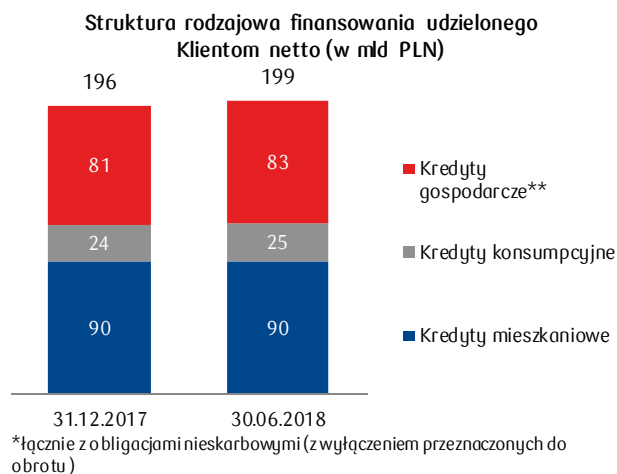
FINANSOWANIE UDZIELONE KLIENTOM

Na koniec I połowy 2018 roku finansowanie udzielone Klientom Banku wyniosło 199 mld PLN, co oznacza wzrost o 3 mld PLN od początku roku.

W strukturze rodzajowej finansowania udzielonego netto główną pozycję stanowią kredyty mieszkaniowe - ich udział na koniec czerwca 2018 roku wyniósł 45,2%. Wzrost wolumenów kredytów mieszkaniowych w I połowie 2018 roku został zniwelowany głównie sprzedażą do PKO Banku Hipotecznego SA portfeli kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie na łączną kwotę około 1,9 mld PLN. W I połowie 2018 roku odnotowano także dalszy wzrost najbardziej dochodowych kredytów konsumpcyjnych o 1,0 mld PLN oraz kredytów gospodarczych o 2,0 mld PLN.

W strukturze terminowej kredytów i pożyczek udzielonych Klientom dominującą rolę odgrywają kredyty długoterminowe, na co wpływ ma przed wszystkim wysoki udział kredytów mieszkaniowych w strukturze portfela kredytowego.

Szczegółowe informacje na temat kredytów i pożyczek udzielonych Klientom PKO Banku Polskiego SA znajdują się w nocie 36 Skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

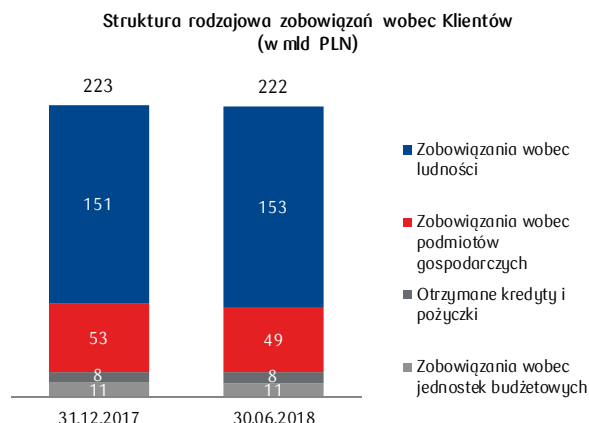

ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

Na koniec I połowy 2018 roku zobowiązania wobec Klientów wyniosły 221,6 mld PLN i nadal pozostają podstawowym źródłem finansowania działalności Banku, stanowiąc 80% sumy bilansowej.

W strukturze rodzajowej zobowiązań wobec Klientów główną pozycję stanowią zobowiązania wobec ludności, których udział w strukturze w stosunku do końca 2017 roku wzrósł i wyniósł 69,0%.

W I połowie 2018 roku wzrósł udział depozytów bieżących w strukturze zobowiązań, co jest związane ze zjawiskiem migracji środków z depozytów terminowych na depozyty bieżące oraz do funduszy inwestycyjnych.

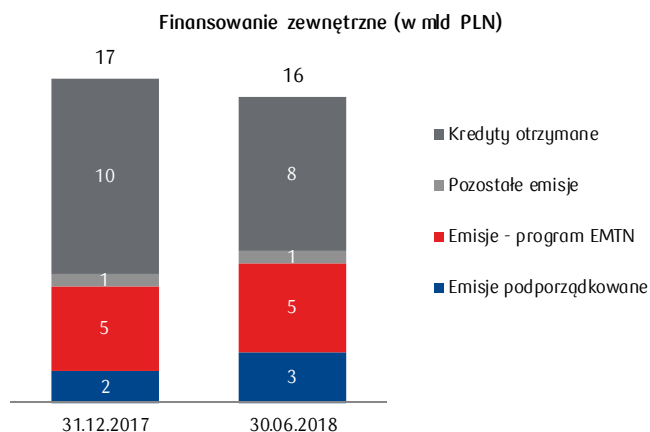

FINANSOWANIE ZEWNĘTRZNE

PKO Bank Polski SA jest aktywnym uczestnikiem rynku emisji dłużnych papierów wartościowych, zarówno krajowego jak i międzynarodowego. Aktywność ta ma na celu dywersyfikację źródeł finansowania działalności oraz dostosowanie ich do wymogów regulacyjnych w zakresie długoterminowej stabilności finansowej.

W I połowie 2018 roku finansowanie na rynku hurtowym zmniejszyło się o 1,3 mld PLN, w tym:

- zobowiązania wobec banków spadły o 2,6 mld PLN w efekcie całkowitej spłaty finansowania od Nordea AB,
- emisje papierów wartościowych i zobowiązania podporządkowane wzrosły od początku roku o 1,3 mld PLN, w efekcie emisji obligacji podporządkowanych (1 mld PLN).

Kolejną istotną kategorię finansowania długoterminowego stanowiły kredyty otrzymane od niemonetarnych instytucji finansowych, w tym przede wszystkim od spółki zależnej PKO Finance AB, zajmującej się emisją papierów wartościowych na rynkach zagranicznych. Wzrost tych zobowiązań jest głównie efektem zmiany kursów walut (0,7 mld PLN), przy stopniowej spłacie finansowań pozyskanych od innych instytucji finansowych.

Szczegółowe informacje o emisjach przeprowadzonych przez PKO Bank Polski zostały opisane w nocie 36 Skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

5. KAPITAŁY WŁASNE I MIARY ADEKWATNOŚCI

Kapitały własne i ich rentowność
Miary adekwatności kapitałowej
Dywidenda

5.1 KAPITAŁY WŁASNE I ICH RENTOWNOŚĆ

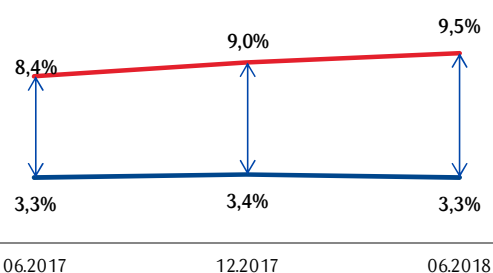
Kapitały własne Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wzrosły o 1,4% od początku roku.

Tabela 6. Kapitały własne i łączny współczynnik kapitałowy Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (w mln PLN)

	30.06.2018	31.12.2017	Zmiana (w mln PLN)	Zmiana (w %)
Kapitały własne, w tym:	36 776	36 256	520	+1,4%
Kapitał zakładowy	1 250	1 250	0	+0,0%
Kapitał zapasowy	29 475	27 374	2 101	+7,7%
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 070	1 070	0	+0,0%
Pozostałe kapitały rezerwowe	3 710	3 645	65	+1,8%
Skumulowane inne dochody całkowite	-22	-110	88	-80,0%
Niepodzielony wynik finansowy	-385	-66	-319	5,8x
Wynik okresu bieżącego	1 690	3 104	-1 414	-45,6%
Udziały niekontrolujące	-12	-11	-1	+9,1%
Fundusze własne	35 938	34 026	1 912	+5,6%
łączny współczynnik kapitałowy	17,42%	17,37%		+0,05 p.p.

Wzmocnienie bazy kapitałowej (wzrost średnich kapitałów o 10,2% r/r), wynikające z konieczności spełnienia zaleceń KNF i wymogów regulacyjnych, przy dynamice wyniku finansowego na poziomie 22,3% r/r przełożyły się na wzrost wskaźnika rentowności kapitałów (ROE) do poziomu 9,5 p.p.

ROE GK PKO Banku Polskiego SA

— ROE GK Banku — Stopa wolna od ryzyka*

* stopa wolna od ryzyka liczona jako średnia roczna z rentowności 10 letnich obligacji Skarbu Państwa.

5.2 MIARY ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ

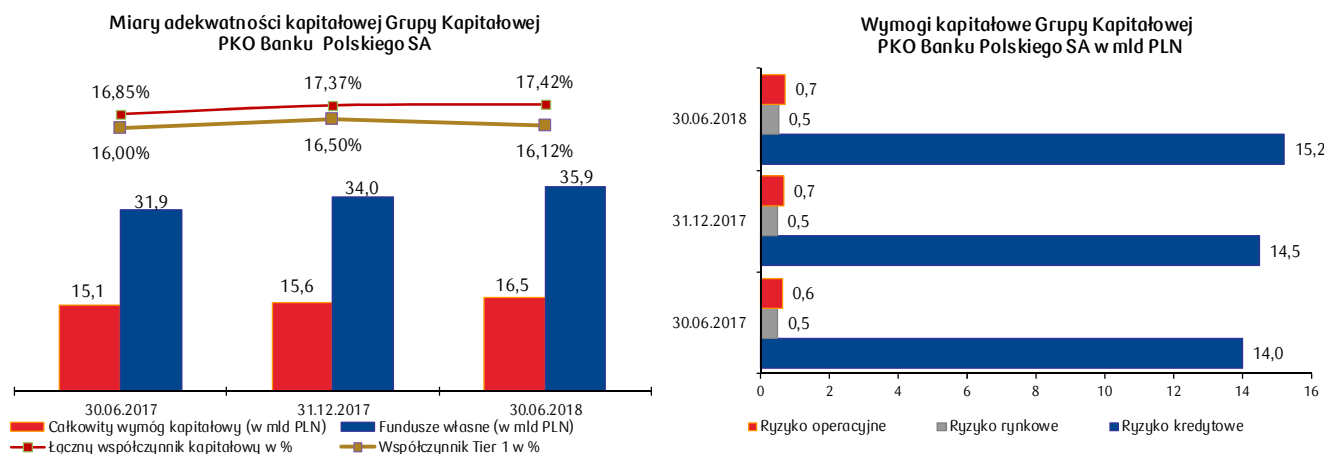
Poziom adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na koniec czerwca 2018 roku utrzymywał się na bezpiecznym poziomie, istotnie powyżej limitów nadzorczych. Miary adekwatności kapitałowej Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA zostały wyliczone w oparciu o postanowienia Rozporządzenia CRR z uwzględnieniem konsolidacji ostrożnościowej.

W I półroczu 2018 roku Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA roku kontynuowała działania zmierzające do zapewnienia odpowiedniego bufora kapitałowego, jak też wzmocniała swoją pozycję kapitałową.

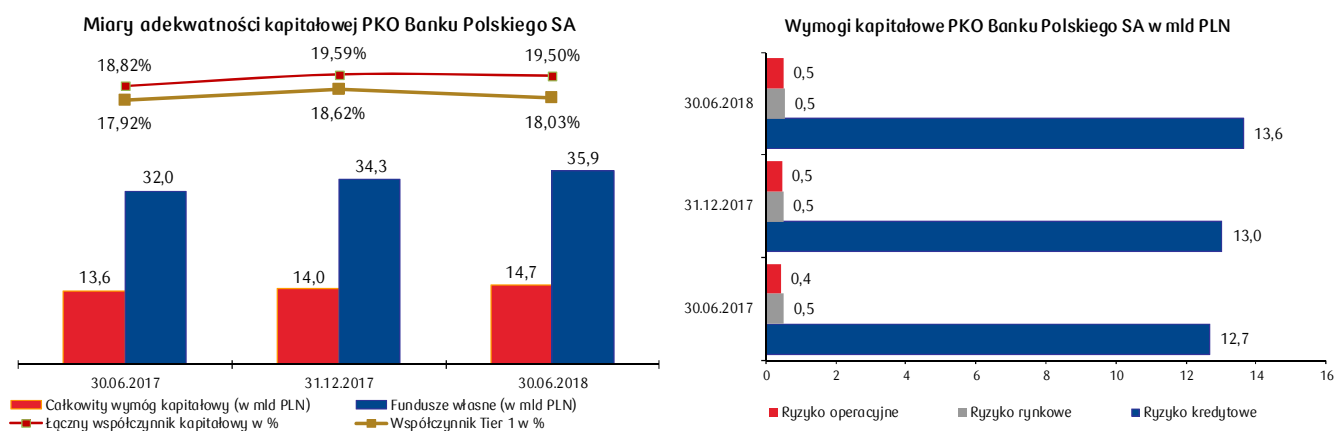
Na 30 czerwca 2018 roku w stosunku do stanu na 31 grudnia 2017 roku łączny współczynnik kapitałowy Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wzrósł o 0,05 p.p. do poziomu 17,42%, a współczynnik kapitału podstawowego T1 spadł o 0,39 p.p. i ukształtował się na poziomie 16,12%.

Wzrost łącznego współczynnika kapitałowego determinowany był zwiększeniem funduszy własnych o ok. 1,9 mld PLN, przy jednoczesnym wzroście wymogów kapitałowych o ok. 0,8 mld zł (głównie na ryzyko kredytowe, z czego

0,3 mld PLN to efekt wygaśnięcia gwarancji zapewniającej nieruchomością ochronę kredytową w odniesieniu do portfela wyselekcjonowanych korporacyjnych wierzycieli kredytowych Banku, która w okresie grudzień 2017 – marzec 2018 pozwalała na pomniejszenie wymogów kapitałowych). Na wzrost funduszy własnych wpływ miały: emisja długu podporządkowanego w kwocie 1 mld PLN, akumulacja zysków spółek Grupy Kapitałowej oraz akumulacja 75,2% zysku Banku z 2017 roku w kwocie 2,1 mld PLN (co dało efektywny wzrost funduszy własnych o 0,3 mld PLN, gdyż część zysku za 2017 rok w kwocie 1,8 mld PLN była już zaliczona do funduszy własnych za zgodą KNF).

Na 30 czerwca 2018 roku w stosunku do 31 grudnia 2017 roku łączny współczynnik kapitałowy PKO Banku Polskiego SA spadł o 0,09 p.p. do poziomu 19,50%, a współczynnik kapitału podstawowego T1 o 0,59 p.p. do poziomu 18,03%. Spadek współczynnika kapitału podstawowego T1 wynika głównie ze wzrostu wymogów kapitałowych (także w następstwie wygaśnięcia wspomnianej wyżej gwarancji).

5.3 DYWIDENDA

18 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku za 2017 rok (8/2018), zgodnie z którą zysk osiągnięty w wysokości 2 774 mln PLN, przeznaczono na:

- dywidendę dla akcjonariuszy 687,5 mln PLN,
- kapitał zapasowy 2 050,0 mln PLN,
- kapitał rezerwowy 36,5 mln PLN.

Dywidenda wyniosła 24,8% zysku za 2017 rok, co stanowiło 0,55 PLN brutto na jedną akcję. Zwyczajne Walne Zgromadzenie PKO Banku Polskiego SA określiło dzień dywidendy (dzień nabycia praw do dywidendy) na 8 sierpnia 2018 roku, a dzień wypłaty dywidendy na 22 sierpnia 2018 roku.

Uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku w sprawie podziału zysku za 2017 rok jest spójna z indywidualnym zaleceniem KNF z 16 marca 2018 roku. Bank otrzymał zalecenie KNF zwiększenia funduszy własnych poprzez zatrzymanie co najmniej 75% zysku wypracowanego w 2017 roku. Jednocześnie KNF potwierdziła, że Bank spełnia wymogi do wypłaty dywidendy na poziomie do 25% zysku netto za 2017 rok.

Zatrzymanie zysku za 2017 rok w kwocie 2 086,5 mln PLN przełożyło się efektywnie na wzrost funduszy własnych o 264,5 mln PLN, gdyż część zysku za 2017 rok w kwocie 1 822 mln PLN była już zaliczona do funduszy własnych za zgodą KNF.

POLITYKA DYWIDENDY

Polityka dywidendowa Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku jest określona w „Zasadach zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA”.

Celem polityki dywidendowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku jest optymalne kształtowanie struktury kapitałowej z uwzględnieniem zwrotu z kapitału i jego kosztu, potrzeb kapitałowych związanych z rozwojem, przy jednoczesnej konieczności zapewnienia odpowiedniego poziomu współczynników adekwatności kapitałowej.

Polityka dywidendowa zakłada stabilne realizowanie wypłat dywidend w długim terminie z zachowaniem zasady ostrożnego zarządzania Bankiem i Grupą Kapitałową Banku oraz możliwość realizowania wypłat z nadwyżki kapitału powyżej minimalnych wskaźników adekwatności kapitałowej wynikających z powszechnie obowiązujących przepisów prawa i wymogów regulacyjnych oraz określonego przez Komisję Nadzoru Finansowego dla celów wypłaty dywidendy przez Bank minimalnego poziomu współczynników kapitałowych.

Polityka dywidendowa uwzględnia czynniki związane z działalnością Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku, a w szczególności wymogi i rekomendacje nadzorcze w zakresie adekwatności kapitałowej.

6. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

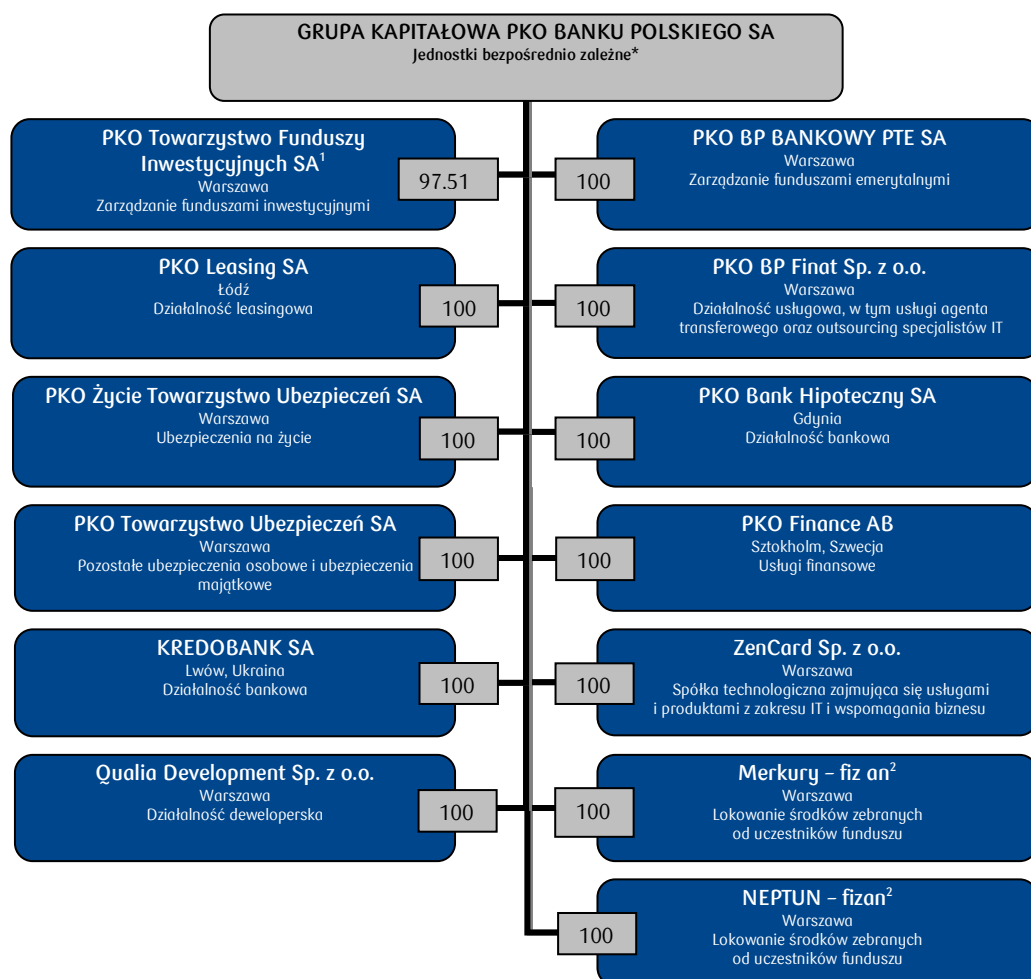
Jednostki ujęte w sprawozdaniu finansowym Najważniejsze zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej Banku Transakcje z jednostkami powiązanymi
--

6.1 JEDNOSTKI UJĘTE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM

Skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2018 roku stanowił Bank, jako jednostka dominująca oraz 42 jednostki zależne bezpośrednio lub pośrednio¹⁴. W skonsolidowanych danych finansowych ujęto PKO Bank Polski SA – jednostkę dominującą Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jej jednostki zależne w rozumieniu przepisów MSR 27 „Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”.

¹⁴ W podanej liczbie jednostek zależnych uwzględnione są jednostki zależne wszystkich szczebli

W skład Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wchodzi następujące jednostki zależne bezpośrednio:

* ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA metodą pełną.

1) Drugim akcjonariuszem spółki jest PKO BP Finat Sp. z o.o.

2) PKO Bank Polski SA posiada certyfikaty inwestycyjne Funduszu; w pozycji udział w kapitale prezentowany jest udział posiadanych certyfikatów inwestycyjnych funduszu.

Pełny wykaz podmiotów wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Banku zawarty jest w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

6.2 NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W STRUKTURZE GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU W I PÓŁROCZU 2018 ROKU

W I półroczu 2018 roku miały miejsce opisane poniżej istotne zdarzenia, które wpływają na strukturę Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, oraz dotyczą pozostałych inwestycji kapitałowych Banku.

Szerszy opis zmian w strukturze Grupy Kapitałowej Banku, które miały miejsce w I półroczu 2018 roku i które będą miały wpływ na następne kwartały, zawarty jest w nocie 45 skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

KREDOBANK SA

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA przeprowadził procedurę przymusowego odkupienia od akcjonariuszy mniejszościowych akcji KREDOBANK SA.

17 kwietnia 2018 roku na rachunku powierniczym PKO Banku Polskiego SA na Ukrainie zostały zaewidencjonowane wszystkie akcje KREDOBANK SA odkupione w ramach wyżej wymienionej procedury - PKO Bank Polski SA stał się akcjonariuszem posiadającym akcje KREDOBANK SA stanowiące 100% udziału w kapitale zakładowym spółki i uprawniające do 100% głosów na walnym zgromadzeniu.

FINANSOWA KOMPANIA „PRYWATNE INWESTYCJE” SP. Z O.O.

28 maja 2018 roku PKO Bank Polski SA zawarł ze spółką Bankowe Towarzystwo Kapitałowe SA (spółka bezpośrednio zależna od NEPTUN – fizan) umowę sprzedaży spółki Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o., tj. udziału stanowiącego 95,4676% w kapitale zakładowym spółki i w głosach na zgromadzeniu wspólników.

7 czerwca 2018 roku w Jednolitym państwowym rejestrze osób prawnych, osób fizycznych – przedsiębiorców i organizacji Ukrainy został zarejestrowany statut spółki Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. uwzględniający wyżej wymienioną zmianę głównego udziałowca spółki. Drugim udziałowcem nadal pozostaje „Inter-Risk Ukraina” Spółka z dodatkową odpowiedzialnością.

POŁĄCZENIE GAMMA TFI SA I PKO TFI SA

4 czerwca 2018 roku w KRS właściwym dla spółki przejmującej zostało zarejestrowane połączenie GAMMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA (do 27 lutego 2018 roku występującej pod nazwą KBC Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA), jako spółki przejmowanej i PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA, jako spółki przejmującej. Połączenie zostało dokonane zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą, z jednoczesnym podniesieniem kapitału zakładowego spółki przejmującej i wymianą akcji spółki przejmowanej na akcje spółki przejmującej. Po połączeniu PKO Bank Polski SA posiada akcje spółki PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SA stanowiące 97,506% kapitału zakładowego spółki i uprawniające do 97,506% głosów na walnym zgromadzeniu. Pozostałe akcje posiada PKO BP Finat Sp. z o.o.

Połączenie obu Towarzystw pod nazwą PKO TFI poszerza kompetencje, które będą wykorzystane w przyszłości do dalszej ekspansji rynkowej oraz wypracowywania wartości dla akcjonariuszy.

POŁĄCZENIE NET FUND ADMINISTRATION SP. Z O.O. I PKO BP FINAT SP. Z O.O.

4 czerwca 2018 roku w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS) właściwym dla spółki przejmującej zostało zarejestrowane połączenie Net Fund Administration Sp. z o.o. jako spółki przejmowanej i PKO BP Finat Sp. z o.o. jako spółki przejmującej. Połączenie zostało dokonane zgodnie z art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych (łączenie przez przejęcie) poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą bez podwyższania kapitału zakładowego spółki przejmującej. Po połączeniu PKO Bank Polski SA nadal posiada udziały spółki PKO BP Finat Sp. z o.o. stanowiące 100% kapitału zakładowego spółki i uprawniające do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników.

SPRZEDAŻ UDZIAŁÓW W THE 2020 EUROPEAN FUND FOR ENERGY, CLIMATE CHANGE AND INFRASTRUCTURE (FUNDUSZ MARGUERITE I)

27 kwietnia 2018 roku PKO Bank Polski SA zakończył negocjacje z Bankiem Gospodarstwa Krajowego SA dotyczące sprzedaży udziałów w The 2020 European Fund for Energy, Climate Change and Infrastructure (Fundusz Marguerite I) i podpisał umowę sprzedaży.

6.3 TRANSAKcje Z JEDNOSTKAMI POWIĄZANYMI

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA świadczył na warunkach rynkowych na rzecz jednostek powiązanych (podporządkowanych) usługi w zakresie prowadzenia rachunków bankowych, przyjmowania lokat, udzielania kredytów i pożyczek, emisji dłużnych papierów wartościowych, udzielania gwarancji i bieżących operacji wymiany oraz oferowania jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych funduszy, produktów leasingowych, produktów faktoringowych i produktów ubezpieczeniowych spółek z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, a także usługi oferowane przez Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA.

Bank świadczył na rzecz PKO Banku Hipotecznego SA usługi w zakresie pośrednictwa w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób fizycznych, realizacji czynności obsługi posprzedazowej tych kredytów oraz czynności wspomagających w ramach umowy outsourcingowej. Wybranym spółkom Grupy Kapitałowej Banku, Bank udostępnił

infrastrukturę i oferował usługi teleinformatyczne oraz wynajmował powierzchnię biurową. Bank wspólnie ze spółką Centrum Elektronicznych Usług Płatniczych eService Sp. z o.o. świadczył usługi rozliczania transakcji płatniczych.

Zestawienie znaczących transakcji PKO Banku Polskiego SA z jednostkami podporządkowanymi na 30 czerwca 2018 roku zostało przedstawione w skróconym śródrocznym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku.

7. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA¹⁵

Segmenty działalności Grupy Kapitałowej Banku
Pozostałe usługi
Pozycja rynkowa Grupy Kapitałowej Banku
Sieć dystrybucji i kanały dostępu
Działalność spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA
Działalność sponsorska i charytatywna
Nagrody i wyróżnienia przyznane Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

7.1 SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU¹⁶

Segment detaliczny
Segment korporacyjny i inwestycyjny

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA prowadzi działalność biznesową w ramach segmentów, które oferują produkty i usługi adresowane do grup Klientów. Sposób podziału obszarów biznesowych zapewnia spójność z modelem zarządzania sprzedażą i oferowania Klientom kompleksowej oferty produktowej, która obejmuje zarówno tradycyjne produkty bankowe, jak również bardziej złożone produkty o charakterze inwestycyjnym. Grupa Kapitałowa Banku prowadzi swoją działalność biznesową w ramach segmentu detalicznego oraz segmentu korporacyjnego i inwestycyjnego.

SEGMENT DETALICZNY

Segment detaliczny oferuje pełen zakres produktów i usług bankowych osobom prywatnym w ramach bankowości detalicznej i prywatnej. Ponadto obejmuje transakcje dokonywane z małymi i średnimi przedsiębiorstwami.

Do produktów i usług oferowanych Klientom tego segmentu należą m.in.: rachunki bieżące i oszczędnościowe, lokaty terminowe, usługi *private banking*, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjno-ubezpieczeniowe, skarbowe obligacje detaliczne, karty kredytowe i debetowe, usługi bankowości elektronicznej, kredyty konsumpcyjne i mieszkaniowe, kredyty gospodarcze oraz leasing.

LICZBA KLIENTÓW: 9,6 MLN

UDZIELONE FINANSOWANIE: 164 MLD

WOLUMEN OSZCZĘDNOŚCI: 218 MLD

¹⁵ Dane finansowe spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA są prezentowane zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi Spółek sporządzonymi według MSR/MSSF.

¹⁶ W niniejszym podrozdziale prezentowane są dane zarządcze Banku; ewentualne różnice w sumach, udziałach i dynamikach wynikają z zaokrągleń.

SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Segment korporacyjny i inwestycyjny obejmuje transakcje dokonywane z dużymi Klientami korporacyjnymi i instytucjami finansowymi. Segment ten obejmuje następujące produkty i usługi: prowadzenie rachunków bieżących i lokat terminowych, przechowywanie papierów wartościowych, produkty walutowe i pochodne, kredyty gospodarcze oraz leasing i faktoring. W ramach tego segmentu Grupa PKO Banku Polskiego SA zawiera również samodzielnie lub w konsorcjum z innymi bankami umowy finansowania dużych projektów w formie kredytów oraz emisji nieskarbowych papierów wartościowych. Segment obejmuje również działalność własną, tj. działalność inwestycyjną, działalność maklerską, transakcje międzybankowe, transakcje instrumentami pochodnymi i dłużnymi papierami wartościowymi.

LICZBA KLIENTÓW: 15,3 TYS.

UDZIELONE FINANSOWANIE: 66 MLD

WOLUMEN DEPOZYTÓW: 45 MLD

7.1.1 SEGMENT DETALICZNY

Klienci segmentu
Oferta kredytowa
Oferta depozytowa i inwestycyjna
Produkty ubezpieczeniowe

W I półroczu 2018 roku w segmencie detalicznym Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA kontynuowała budowanie silnych i długookresowych relacji z Klientami. Koncentrowała ona swoje działania na dostosowaniu produktów do potrzeb Klientów oraz rozwoju narzędzi i kanałów dostępu, umożliwiając Klientom wygodne zarządzanie finansami w każdym miejscu i czasie.

KLIENCI SEGMENTU

Segment Detaliczny na koniec marca 2018 roku obsługiwał ponad 9,6 mln Klientów, w tym:

- 9,2 mln osób fizycznych,
- 0,4 mln małych i średnich przedsiębiorstw.

Od początku 2018 roku liczba Klientów obsługiwanych w segmencie zwiększyła się o 153 tysiące.

OFERTA KREDYTOWA

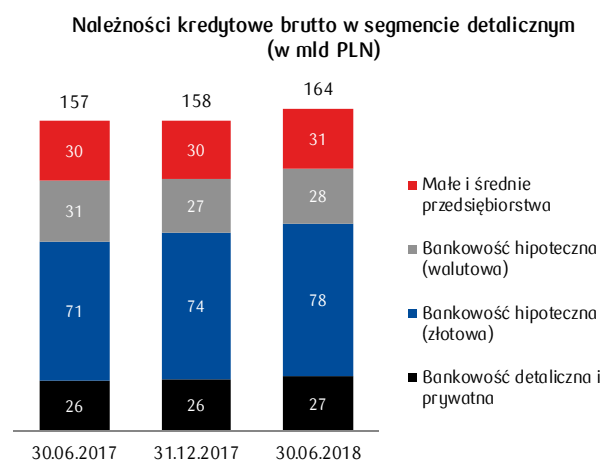
Oferta Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA obejmuje szeroką gamę produktów kredytowych. Osoby fizyczne mogą skorzystać z finansowania oferowanego w ramach:

- kredytów konsumpcyjnych dostępnych w formie pożyczki gotówkowej, pożyczki hipotecznej, kredytów odnawialnych i kart kredytowych,
- kredytów mieszkaniowych.

Dla małych i średnich przedsiębiorstw dostępna jest oferta kredytowa w formie:

- kredytów inwestycyjnych i inwestorskich,
- kredytów obrotowych,
- leasingu i faktoringu.

Na koniec czerwca 2018 roku łączne finansowanie Klientów segmentu detalicznego wyniosło 164 mld PLN i od początku roku zwiększyło się o około 5,9 mld PLN (tj. o 3,7%). Przyczynił się do tego głównie wzrost portfela kredytów bankowości hipotecznej złotowej (+3,9 mld PLN), detalicznej i prywatnej (+1,2 mld PLN) oraz małych i średnich przedsiębiorstw (+0,8 mld PLN).

KREDYTY BANKOWOŚCI DETALICZNEJ I PRYWATNEJ

Klienci detaliczni mogą korzystać zarówno ze standardowej pożyczki gotówkowej, jak i z bieżącego finansowania dostępnego w ramach kredytów odnawialnych i kart kredytowych.

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA kontynuował działalność wspierającą sprzedaż kredytów konsumpcyjnych, umożliwiając, oprócz oferowania atrakcyjnych warunków cenowych, dostęp do środków dzięki szybkiej decyzji przy niezbędnym minimum formalności.

W ramach realizowanych działań, Klientom Banku udostępniono między innymi:

- ofertę kredytu z atrakcyjnym RRSO wynoszącym 3,46%, w ramach kampanii marketingowych pod hasłem „Z Mini Ratką decyzje nabierają rozpędu” - promocja skierowana była do Klientów dotychczas niezwiązanych z Bankiem lub zamierzających przenieść spłatę swoich pożyczek i kredytów do PKO Banku Polskiego SA na jedną wygodną Mini Ratkę,
- ofertę czasową 0% prowizji za udzielenie pożyczki gotówkowej, przeznaczoną dla Klientów nieposiadających dotychczas zadłużenia z tytułu kredytów gotówkowych w PKO Banku Polskim SA,
- uproszczoną formułę dokumentowania dochodu (na podstawie PIT) do pożyczki gotówkowej,
- możliwość złożenia w serwisie internetowym iPKO dyspozycji związanych z obsługą pożyczki gotówkowej, które dotyczyły wcześniejszej częściowej spłaty, zmiany dnia płatności raty czy zmiany rachunku do spłaty.

KREDYTY BANKOWOŚCI HIPOTECZNEJ

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA od lat jest liderem w finansowaniu potrzeb mieszkaniowych Polaków.

W I półroczu 2018 roku Grupa Kapitałowa Banku zajmowała pierwszą pozycję na rynku z 28,3% udziałem w sprzedaży kredytów mieszkaniowych dla osób prywatnych. W I półroczu 2018 roku udzielono kredytów na łączną kwotę ponad 7 mld PLN.

Klienci segmentu detalicznego mogą korzystać z flagowych produktów hipotecznych w ramach linii „WŁASNY KĄT”, dostępnych także w programie „Mieszkanie dla Młodych”. Od początku 2018 roku PKO Bank Polski SA udzielił w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych” ponad 1,6 tys. sztuk kredytów na łączną kwotę 0,3 mld PLN. Program polega na dofinansowaniu ze środków budżetu państwa wkładu własnego oraz przyznaniu dodatkowego finansowego wsparcia w formie spłaty części kredytu.

W ramach realizowanych działań, PKO Bank Polski SA udostępnił między innymi:

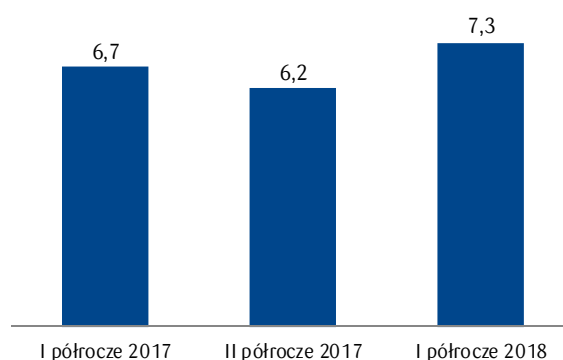
- Klientom, którzy z powodu wyczerpania limitu środków nie uzyskali dofinansowania w ramach programu „Mieszkanie dla Młodych”, skorzystanie z preferencyjnych warunków kredytu mieszkaniowego Własny Kąt Hipoteczny - marża niższa o 0,50 p.p. w stosunku do standardowej siatki cen,
- wydłużenie do 31 grudnia 2018 roku terminu obowiązywania oferty, która wspiera kredytobiorców posiadających kredyty hipoteczne w CHF i ma na celu ograniczenie negatywnych skutków zmiany kursu tej waluty.

KREDYTY MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW, W TYM LEASING I FAKTORING

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA konsekwentnie wspiera polską przedsiębiorczość. Firmom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw zapewnia finansowanie potrzeb bieżących, jak i inwestycyjnych, poprzez bogatą i elastyczną ofertę kredytową.

W PKO Banku Polskim SA mikro, małe i średnie firmy korzystają z szerokiej oferty pożyczek oraz kredytów obrotowych i inwestycyjnych. Bank w ramach grupy kapitałowej zapewnia firmom alternatywne formy finansowania inwestycyjnego - w formie leasingu finansowego i operacyjnego ruchomości, jak i nieruchomości, a także wynajmu długoterminowego pojazdów i środków transportu, jak i finansowania obrotowego - w formie faktoringu z regresem, bez regresu z ubezpieczeniem, finansowania dostaw zarówno w obrocie krajowym jak i zagranicznym, gdzie źródło spłaty może być oparte na wiarygodności dłużnika faktora.

Sprzedaż kredytów mieszkaniowych
(w mld PLN)*

*źródło: ZBP, sprzedaż PKO Banku Polskiego SA i PKO Banku Hipotecznego SA - dane narastająco w okresie

W 2018 roku PKO Bank Polski SA pozostał największym pożyczkodawcą spośród banków, które udzielały kredytów z gwarancjami *de minimis* z 20,1% udziałem w rynku¹⁷, dzięki czemu utrzymał pozycję lidera sprzedaży. Bank łącznie udzielił gwarancji na 10,1 mld.

Działania realizowane w I półroczu 2018 roku umożliwiły Klientom Banku skorzystanie między innymi z:

- wsparcia w postaci gwarancji BGK – *de minimis* oraz gwarancji z regwarancją udzielaną przez Europejski Fundusz Inwestycyjny w ramach programu PLG COSME, który miał na celu zwiększenie dostępności kredytowania oraz uruchomienie dodatkowych środków na bieżącą działalność firmy,
- zabezpieczenia spłaty kredytu obrotowego, pożyczki lub kredytu inwestycyjnego gwarancjami w ramach programu PLG COSME,
- dopuszczalnego salda debetowego, przyznawanego bez konieczności przedstawiania dokumentów finansowych, jedynie w oparciu o wpływ na rachunek,
- gwarancji Funduszu Gwarancyjnego Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (FG POIR) oferowanych zarówno Klientom małych i średnich przedsiębiorstw, jak i Klientom korporacyjnym - w ramach portfelowej linii gwarancyjnej FG POIR może być objęty m.in. kredyt udzielony kredytobiorcy na sfinansowanie kosztów kwalifikowalnych projektu inwestycyjnego polegającego na wdrożeniu innowacji, będącej wynikiem własnych lub nabytych prac badawczo – rozwojowych.

Gwarancje pozwalają zabezpieczyć nowe kredyty obrotowe i inwestycyjne udzielane innowacyjnym przedsiębiorstwom z sektora MŚP. Pula dostępnych środków w PKO Banku Polskim SA to 100 mln PLN, co pozwoli na objęcie gwarancjami kredytów o wartości około 125 mln PLN.

W ramach oferty Grupy Kapitałowej Banku Klienci sektora małych i średnich przedsiębiorstw mogą korzystać z produktów i usług leasingowych. W formie leasingu finansowany jest środek trwały, w zależności od potrzeb Klientów, w tym:

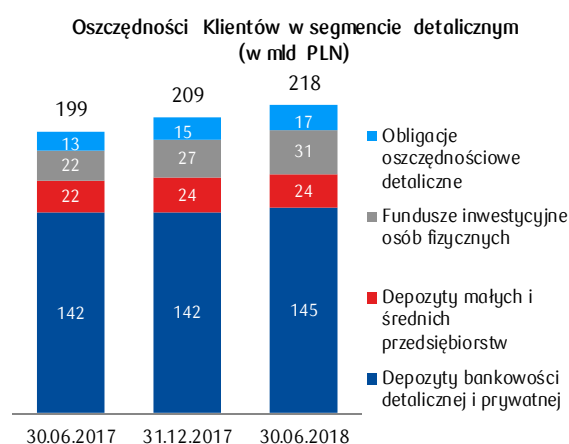
- pojazdy, maszyny i urządzenia techniczne,
- projekty inwestycyjne (np. linie technologiczne)
- urządzenia i meble biurowe,
- sprzęt komputerowy,
- urządzenia medyczne,
- urządzenia i maszyny rolnicze,
- nieruchomości.

Na koniec I półrocza 2018 roku należności leasingowe w segmencie detalicznym wyniosły 10,4 mld PLN i odnotowały wzrost w skali roku o 18%.

OFERTA DEPOZYTOWA I INWESTYCYJNA

Grupa Kapitałowa Banku zachęca Klientów do długoterminowego oszczędzania, zarówno poprzez różnorodną i stale dostosowywaną do potrzeb Klientów ofertę produktową (m.in. obejmującą produkty regularnego oszczędzania, lokaty terminowe, produkty inwestycyjne PKO Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych SA, czy obligacje skarbowe), jak i działania edukacyjno-informacyjne.

Na 30 czerwca 2018 roku oszczędności segmentu detalicznego wyniosły 218 mld PLN i od początku roku ich stan zwiększył się o 8,6 mld PLN (tj. o 4,1%). Przyczynił się do tego wzrost poziomu środków zgromadzonych na funduszach inwestycyjnych osób fizycznych, obligacji detalicznych oraz wzrost poziomu depozytów bankowości detalicznej i prywatnej, przy spadku poziomu depozytów terminowych.

¹⁷ Zgodnie z danymi przekazanymi przez Centrum Poręczeń i Gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego z 30 czerwca 2018 roku

RACHUNKI BIEŻĄCE I RACHUNKI OSZCZĘDNOŚCIOWE

PKO Bank Polski SA w 2018 roku pozostaje niekwestionowanym liderem na rynku pod względem liczby prowadzonych rachunków bieżących, których liczba na 30 czerwca 2018 roku wynosiła 7,3 mln szt. i wzrosła w ciągu roku o niemal 290 tys.

Stale rosnąca liczba rachunków osób fizycznych jest pochodną zróżnicowanej oferty pod względem preferencji Klientów, w obszarze której można wyróżnić m.in.:

- PKO Konto bez Granic (oferujące szereg atrakcyjnych usług, w tym wypłaty z bankomatów w Polsce i na świecie w ramach tylko jednej opłaty),
- PKO Konto za Zero (konto i karta za 0 zł przy aktywnym korzystaniu),
- Konto Aurum i Platinum II (przeznaczone dla Klientów Bankowości Osobistej).

Bank oddaje do dyspozycji każdego posiadacza konta serwis transakcyjny i aplikację mobilną, która umożliwia dostęp do konta o każdej porze dnia, możliwość dokonywania płatności BLIKiem, kartą, telefonem, a nawet zegarkiem lub brelokiem z funkcją płatności zbliżeniowej.

Dla Klientów indywidualnych, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dla Klientów Inteligo dostępne są przelewy natychmiastowe w ramach systemu Express Elixir (również do ZUS). Przelewy te działają 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, przez cały rok.

Oferta Banku dla osób młodych to zróżnicowana, nowoczesna i konkurencyjna paleta produktów obejmująca m.in.: książeczki oszczędnościowe w ramach Szkolnych Kas Oszczędności (SKO) dla uczniów szkół podstawowych, konto PKO Junior (ze specjalnym kontem dla dziecka, serwisem bankowości internetowej, aplikacją mobilną i kartami płatniczymi), konto PKO Konto dla Młodych (w pełni internetowe i mobilne konto dla osób w wieku 16-18 lat), czy też konto PKO Konto Pierwsze (dla osób w wieku od 13 do 18 lat z aplikacją mobilną IKO).

Klientom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw, zainteresowanym kompleksową, nowoczesną i atrakcyjną cenowo obsługą, PKO Bank Polski SA oferuje dwa pakiety:

- PKO Konto Firmowe – dla osób fizycznych, które prowadzą jednoosobową działalność gospodarczą, wykonują wolne zawody oraz rolników, którzy cenią obsługę finansów swojej firmy z wykorzystaniem nowoczesnych usług bankowości elektronicznej, jak i poprzez indywidualnego doradcę w oddziale Banku,
- PKO Rachunek dla Biznesu – stworzony dla przedsiębiorców, którzy szukają oferty idealnie dopasowanej do swoich potrzeb oraz cenią współpracę z indywidualnym doradcą bankowym. Posiadaczom PKO Rachunku dla Biznesu Bank oferuje dostęp do zaawansowanej bankowości internetowej iPKO biznes oraz wszystkich usług cash-management, niskie koszty transakcji realizowanych przez Internet oraz wiele innych nowoczesnych produktów i usług bankowych, w tym najtańsze na rynku przelewy internetowe SEPA, czy też dostęp do prostej wymiany walut dzięki bezpłatnej platformie iPKO dealer.

Wszystkim Klientom instytucjonalnym, którzy posiadają rachunek rozliczeniowy, od 2018 roku Bank uruchomił nowy produkt – rachunek VAT, który będzie służył do realizowania płatności podzielonej (split payment).

LOKATY TERMINOWE I PRODUKTY REGULARNEGO OSZCZĘDZANIA

Dominujący udział w depozytach segmentu detalicznego mają depozyty Klientów bankowości detalicznej i prywatnej. Bank oferuje Klientom indywidualnym m.in. lokaty o progresywnym i standardowym oprocentowaniu oraz lokaty strukturyzowane.

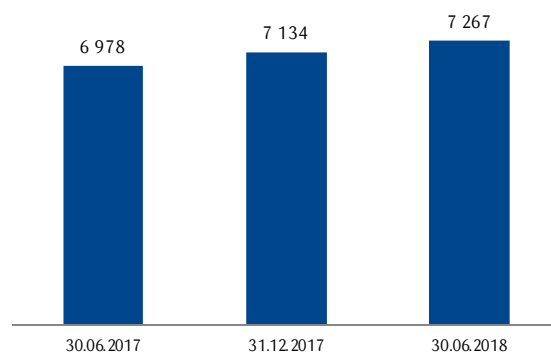
Depozytami terminowymi w ofercie Banku, które cieszyły się szczególnym zainteresowaniem Klientów bankowości detalicznej i prywatnej w I półroczu 2018 roku były:

- rachunek terminowej lokaty oszczędnościowej dostępnej w tenorach 1M, 3M, 6M, 12M. Produkt oferowany we wszystkich kanałach dystrybucji: w oddziałach, agencjach, iPKO, IKO, Inteligo oraz poprzez Contact Center,
- wprowadzona do oferty Banku w IV kwartale 2017 roku lokata terminowa 3M na nowe środki.

W ofercie Banku znajdują się także instrumenty strukturyzowane. W I półroczu 2018 roku Bank przeprowadził subskrypcję depozytów strukturyzowanych, takich jak:

- 18-miesięczne lokaty strukturyzowane oparte na kursie EUR/PLN (6 subskrypcji),

Liczba rachunków bieżących (w tys. szt.)

- 36-miesięczne lokaty strukturyzowane oparte na koszyku akcji spółek: niemieckich, europejskich, telekomunikacyjnych, farmaceutyczno-kosmetycznych, z sektora energetycznego, azjatyckich.

FUNDUSZE INWESTYCYJNE

Grupa Kapitałowa Banku oferuje Klientom bankowości detalicznej i prywatnej 66 funduszy osób fizycznych. Zgromadzono w nich aktywa o łącznej wartości 31,4 mld PLN¹⁸.

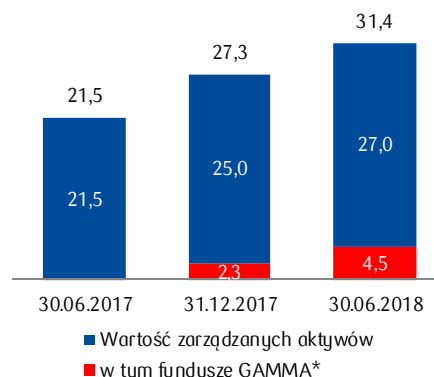
PKO Bank Polski SA udostępnia Klientom szeroką ofertę funduszy inwestycyjnych, która daje dostęp do różnorodnych klas aktywów i pozwala inwestować w instrumenty dłużne czy udziałowe z różnych obszarów geograficznych, z wykorzystaniem wielu rodzajów strategii.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów, a tym samym odpowiadając na wymogi nowych regulacji dyrektywy unijnej MiFID II, od 3 stycznia 2018 roku oferta Grupy Kapitałowej Banku została poszerzona o nowy fundusz parasolowy otwarty PKO Portfela Inwestycyjnego z wydzielonymi subfunduszami o różnych poziomach ryzyka: PKO Bursztynowy, PKO Szafirowy, PKO Rubinowy, PKO Szmaragdowy i PKO Diamentowy.

SPRZEDAŻ OBLIGACJI SKARBU PAŃSTWA

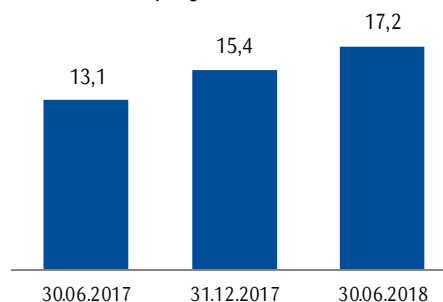
PKO Bank Polski SA posiada wyłączność na sprzedaż oraz obsługę obligacji detalicznych emitowanych przez Skarb Państwa na podstawie umowy zawartej z Ministrem Finansów. Obligacje skarbowe są sprzedawane przez sieć sprzedaży PKO Banku Polskiego SA, co stanowi znaczące udogodnienie dla wszystkich chętnych do zainwestowania w te instrumenty. W pierwszym półroczu 2018 roku sprzedano blisko 58 mln szt. obligacji (w pierwszym półroczu 2017 roku sprzedaż obligacji wyniosła niemal 30 mln szt.).

Wartość zarządzanych aktywów
FI osób fizycznych (w mld PLN)

* w wyniku fuzji Spółek PKO TFI SA i GAMMATFI od czerwca 2018 fundusze GAMMA prezentowane są łącznie w wartości aktywów PKO TFI SA

Stan zadłużenia z tytułu obligacji
skarbowych wyemitowanych na rynek
krajowy (w mld PLN)*

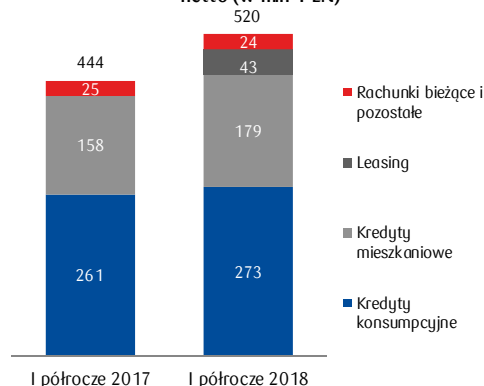
* wartość nominalna obligacji oszczędnościowych DOS, TOZ, COI, EDO, ROS, ROD, OTS
** źródło: Ministerstwo Finansów

PRODUKTY UBEZPIECZENIOWE

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA konsekwentnie rozwija ofertę produktów ubezpieczeniowych, dzięki czemu zwiększa atrakcyjność powiązanych z nimi produktów bankowych oraz daje Klientom możliwość zabezpieczenia zobowiązań, majątku oraz otrzymania pomocy w przypadkach losowych. Grupa Kapitałowa Banku kieruje usługi ubezpieczeniowe do wszystkich Klientów segmentu detalicznego. Przede wszystkim są to ubezpieczenia powiązane z następującymi produktami bankowymi:

- kredyty konsumpcyjne i hipoteczne (ubezpieczenia na życie i od utraty źródła dochodu, ubezpieczenie nieruchomości, ruchomości, OC, ubezpieczenie assistance oraz ubezpieczenie niskiego wkładu i ubezpieczenie pomostowe, jak również ubezpieczenie spłaty pożyczki MSP),
- ROR (m.in. ubezpieczenie na życie, ubezpieczenie NNW, ubezpieczenie assistance),
- karty bankowe (m.in. pakiet bezpieczeństwa do kart kredytowych, ubezpieczenie podróżne, ubezpieczenie spłaty kredytu).

Składka z produktów ubezpieczeniowych
netto (w mln PLN)

¹⁸ źródło: raport Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami na 30 czerwca 2018 roku.

W ofercie Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA dostępne są również ubezpieczenia niepowiązane bezpośrednio z produktami bankowymi, m.in.:

- ubezpieczenia na życie „Moje Życie24”, nieruchomości „Mój Dom24”, czy podróżne „Moje Podróże24” - dostępne w kanałach mobilnych iPKO i IKO, których zakres oraz koszty Klienci Banku samodzielnie mogą dopasować odpowiednio do swoich potrzeb,
- ubezpieczenia przedmiotów leasingu, które obejmują ubezpieczenia komunikacyjne dostarczane przez zakłady ubezpieczeń spoza Grupy Kapitałowej Banku, ubezpieczenia majątkowe z PKO TU SA, ubezpieczenie na wypadek straty finansowej GAP (fakturowy, indeksowy, casco) we współpracy z PKO TU SA, ubezpieczenia Ochrony Prawnej dla Klientów zawierających Umowę Leasingu z PKO Leasing S.A. oferowane przez PKO TU SA,
- wprowadzona w II kwartale 2018 roku nowa polisa onkologiczna pod nazwą OnkoPlan - ubezpieczenie, które zapewnia szeroki zakres wsparcia w razie zachorowania na nowotwór złośliwy (w tym również nowotwór przedinwazyjny z wyjątkiem raka skóry) zdiagnozowany po raz pierwszy w trakcie trwania polisy i zapewnia pomoc dla ubezpieczonego oraz jego bliskich zarówno podczas leczenia onkologicznego, jak i po zakończeniu terapii.

7.1.2 SEGMENT KORPORACYJNY I INWESTYCYJNY

Klienci segmentu
Oferta kredytowa i finansowanie strukturalne
Oferta depozytowa i bankowość transakcyjna
Instytucje finansowe
Bankowość międzynarodowa
Działalność maklerska
Produkty skarbowe
Usługi powiernicze

Dzięki stałemu podwyższaniu standardów zarządzania w sieci sprzedaży korporacyjnej Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA konsekwentnie pogłębia współpracę z Klientami i rozszerza jej zakres w oparciu o szeroką gamę oferowanych produktów.

Klienci Banku zainteresowani zdobywaniem międzynarodowych rynków mogą korzystać z szerokiego zakresu produktów i usług oferowanych przez oddziały zagraniczne Banku takich jak m.in.: produkty bankowości transakcyjnej, w tym międzynarodowy cash pooling, bankowość elektroniczna, produkty skarbowe, trade finance oraz kredyty korporacyjne.

KLIENCI SEGMENTU

Segment Korporacyjny i Inwestycyjny na koniec czerwca 2018 roku obsługiwał ponad 15,3 tys. Klientów, w tym:

- 8,6 tys. Klientów korporacyjnych,
- 1,1 tys. Klientów strategicznych,
- ponad 4,6 tys. jednostek samorządowych i instytucji rządowych szczebla centralnego wraz z jednostkami okołobudżetowymi i powiązаныmi,
- ponad 0,6 tys. Klientów zagranicznych.

Od początku 2018 roku liczba Klientów obsługiwanych w segmencie zwiększyła się o ponad 0,5 tysiąca.

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA potwierdził pozycję niekwestionowanego lidera w zakresie usług dla samorządów i wygrał przetarg na kompleksową obsługę budżetu województwa małopolskiego i podległych jednostek organizacyjnych oraz obsługę Miasta Olsztyn i kontynuację obsługi Miasta Gdynia. Wśród Klientów Banku jest już 9 z 16 województw oraz większość miast wojewódzkich.

Bank systematycznie umacniał swoją pozycję lidera w finansowaniu polskiej gospodarki zarówno samodzielnie, jak i jako znaczący uczestnik konsorcjów bankowych z udziałem adekwatnym do zajmowanej pozycji rynkowej.

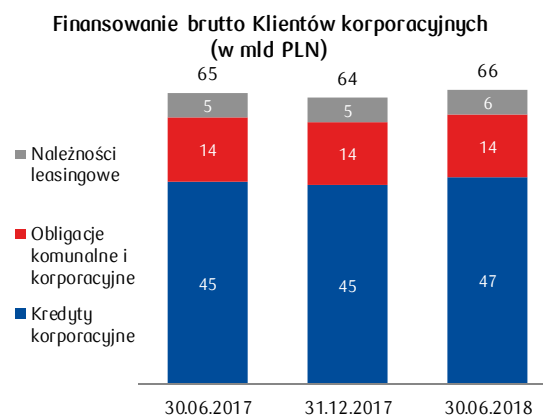
OFERTA KREDYTOWA I FINANSOWANIE STRUKTURALNE

Na koniec czerwca 2018 roku łączne finansowanie Klientów korporacyjnych, z uwzględnieniem kredytów, wyemitowanych obligacji oraz należności leasingowych wyniosło 66 mld PLN i od początku roku zwiększyło się o 1,7 mld PLN (tj. o 2,7%), Wzrost dotyczył przede wszystkim należności kredytowych.

Bank wspierał polską gospodarkę i uczestniczył w finansowaniu strategicznych przedsięwzięć inwestycyjnych, a także lokalnych inwestycji samorządowych. Finansowanie to może przybierać formę kredytów konsorcjalnych i bilateralnych lub emisji papierów wartościowych.

W I półroczu 2018 roku Bank podpisał m.in.:

- 13 umów kredytu w formie konsorcjum bankowego w wysokości 27,1 mld PLN, w których udział Banku wyniósł blisko 4 mld PLN oraz dwa aneksy do uprzednio zawartych umów o wartości 12,1 mld PLN, gdzie udział Banku wyniósł 1,8 mld PLN,
- dwie umowy dotyczące organizacji emisji obligacji korporacyjnych bez gwarancji zamknięcia emisji w kwocie 1 mld PLN oraz limit na nabycie nieskarbowych papierów dłużnych w wysokości 200 mln PLN,
- 64 umowy emisji obligacji komunalnych i 21 aneksów wydłużających okres dostępności programu w łącznej wartości 0,7 mld PLN.

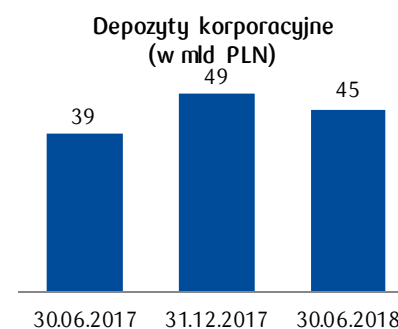
PKO Bank Polski SA oferuje swoim Klientom szeroki dostęp do funduszy na finansowanie skomplikowanych przedsięwzięć inwestycyjnych oraz usługi doradców skoncentrowanych na doborze optymalnej formy finansowania i warunków spłaty.

W ramach oferty produktowej Grupy Kapitałowej Banku Klienci korporacyjni mogą korzystać z produktów i usług leasingowych oraz faktoringowych. W formie leasingu finansowany jest każdy środek trwały, w zależności od potrzeb Klientów. Poza standardowymi produktami w ofercie znajdują się usługi wynajmu floty samochodowej oraz współpracy z dostawcami.

OFERTA DEPOZYTOWA I BANKOWOŚĆ TRANSAKCYJNA

Poziom depozytów Klientów korporacyjnych na koniec czerwca 2018 roku wyniósł ponad 45 mld PLN i wzrósł w ciągu roku o ponad 6 mld PLN, głównie dzięki przyrostowi środków utrzymywanych przez Klientów na rachunkach bieżących

Bank rozszerza ofertę dla Klientów korporacyjnych o złożonych strukturach organizacyjnych, dzięki czemu umożliwia korzystanie z różnego rodzaju produktów i usług, ułatwia rozliczanie transakcji z partnerami krajowymi i zagranicznymi oraz rozwija dedykowane produkty oparte o rozwiązania typu *cash pooling*. Dzięki obecności w Niemczech i Czechach umożliwiono wykorzystanie tego narzędzia do zarządzania środkami finansowymi w ujęciu transgranicznym.

PKO Bank Polski SA stale podnosi jakość świadczonych usług w zakresie bankowości transakcyjnej, o czym świadczy m.in. wzrost liczby Klientów korzystających z iPKO biznes. Na koniec pierwszego półrocza 2018 roku z bankowości elektronicznej korzystało blisko 12,5 tys. Klientów segmentu.

INSTYTUCJE FINANSOWE

PKO Bank Polski SA posiada szeroką i efektywną sieć rachunków nostro, ponad 1300 nawiązanych relacji SWIFT z bankami w różnych krajach i rynkach. Jednocześnie prowadzi około 200 rachunków loro dla banków zagranicznych, wykorzystywanych do rozliczania operacji tych banków zarówno w Polsce, jak i na rynkach trzecich.

Jednym z nadrzędnych priorytetów w działaniu Banku pozostają: tworzenie korzystnych dla Klientów rozwiązań, opartych na optymalnych metodach realizacji rozliczeń zagranicznych oraz wsparcie polskiego biznesu.

PKO Bank Polski SA na polskim rynku jest liderem w zakresie obsługi nie-bankowych instytucji finansowych. Bank posiada obecnie relacje biznesowe z ponad tysiącem podmiotów z tego segmentu.

Bank aktywnie współpracuje z uczestnikami rynku, wspierając działalność zagraniczną swoich Klientów na nowych atrakcyjnych rynkach (np. Zatoka Perska, Azja Południowo-Wschodnia, Afryka Południowa).

Jednocześnie Bank monitoruje zmiany i trendy rynkowe oraz stale pracuje nad poszerzeniem wachlarza walut dostępnych dla Klientów.

W I półroczu 2018 roku Bank rozpoczął współpracę transakcyjną z kilkoma nowymi krajowymi i zagranicznymi firmami finansowymi. Działania handlowe w tym segmencie Klientów koncentrują się głównie na pozyskaniu wiodących podmiotów zagranicznych, zarejestrowanych na terenie Unii Europejskiej.

BANKOWOŚĆ MIĘDZYNARODOWA

Grupa Kapitałowa Banku aktywnie uczestniczy w rozwoju międzynarodowej ekspansji swoich Klientów i oferuje im wsparcie na rynkach zagranicznych oraz podejmuje inicjatywy, które ułatwiają obsługę finansową polskich firm na rynkach międzynarodowych. Jedną z nich było uruchomienie oddziałów korporacyjnych w Republice Federalnej Niemiec oraz w Republice Czeskiej, czyli w krajach o najwyższej aktywności polskich przedsiębiorstw. I półroczu 2018 roku charakteryzowało się bardzo wysokim wzrostem pod względem liczby pozyskanych Klientów obsługiwanych w obu oddziałach. Na koniec czerwca 2018 roku oddziały zagraniczne obsługiwały łącznie 131 Klientów, a ich liczba wzrosła w pierwszym półroczu o 30 w oddziale w Niemczech i o 20 w oddziale czeskim.

Dla przedsiębiorstw, które działają na terenie Ukrainy usługi bankowe oferowane są przez KREDOBANK SA. Na koniec I półrocza 2018 roku spółka obsługiwała nieco ponad 3 tys. Klientów biznesu polsko-ukraińskiego, w tym z kapitałem polskim, czyli o 20% więcej niż w roku poprzednim.

W I półroczu 2018 roku Grupa Kapitałowa Banku podejmowała liczne inicjatywy, które ułatwiały obsługę polskich firm za granicą. Ważnym projektem jest funkcjonująca od czwartego kwartału 2017 roku Platforma Wsparcia Eksportu, która wspomaga przedsiębiorców w ich aktywności na zagranicznych rynkach. Platforma cieszy się rosnącym zainteresowaniem wśród przedsiębiorców. W pierwszym półroczu 2018 roku Eksperti Eksportowi odbyli szereg spotkań z firmami i informowali o wsparciu oferowanym przez PKO Bank Polski w rozwoju ich działalności zagranicznej zarówno poprzez ofertę produktową jak i analityczną.

Bank posiada również specjalne zespoły ekspertów wspierające zagraniczne firmy, które działają w Polsce, m.in. pochodzących z krajów skandynawskich, Korei Południowej i Ukrainy, co jest ważnym elementem budowania relacji gospodarczych oraz ułatwia rozwój aktywności zarówno w Polsce, jak i na tych rynkach zagranicznych.

Platforma Wsparcia Eksportu (dostępna pod adresem www.wspieramyeksport.pl) to wprowadzone w 2017 roku kompleksowe narzędzie analityczne dla firm już zainteresowanych ekspansją zagraniczną. To kompendium wiedzy o rynkach i branżach, które zawiera najbardziej aktualne analizy gospodarcze. Z poradnika eksportera można dowiedzieć się m.in.: jak sprawdzić gotowość firmy do eksportu, czy jak zbudować strategię promocji firmy za granicą. Z kolei wypełnienie krótkiej ankiety pozwoli na znalezienie produktów finansowych, oferowanych przez Grupę Kapitałową PKO Banku Polskiego SA, najlepiej dopasowanych do aktualnych potrzeb firmy.

DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA

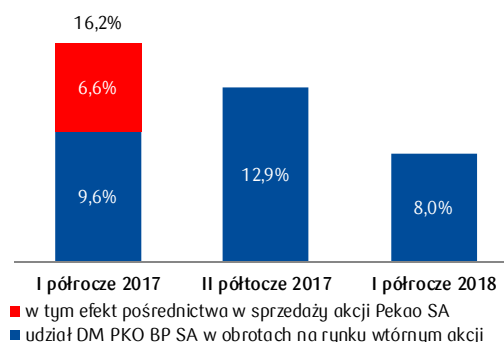
Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA (DM, Dom Maklerski) jest liderem krajowego rynku kapitałowego, zarówno na rynku wtórnym akcji i obligacji, jak i transakcji na rynku pierwotnym.

W I półroczu 2018 roku wartość zrealizowanych obrotów Domu Maklerskiego wyniosła ponad 17 mld PLN, co stanowiło 8% obrotów rynku i plasowało DM na II miejscu w rankingu domów maklerskich. W zakresie obrotu obligacjami do DM należy blisko połowa obrotów rynku, co przekłada się na pozycję lidera.

Transakcje na rynku pierwotnym, w których uczestniczył Dom Maklerski to:

- oferta sprzedaży akcji Banku BGŻ BNP Paribas – wartość oferty wyniosła 800 mln PLN,
- oferta sprzedaży akcji spółki BZ WBK S.A (w trybie budowania przyspieszonej księgi popytu), wielkość oferty wyniosła 456 mln PLN,
- wykup akcji spółki Synthos SA, wartość transakcji wyniosła blisko 400 mln PLN,
- rola Gwaranta oferty sprzedaży akcji spółki EVO Payments Inc – wartość oferty to 224 mln USD,
- pierwsza oferta publiczna sprzedaży akcji spółki Novaturas AB, wielkość oferty to 93 mln PLN,
- sprzedaż akcji spółki Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich KOGENERACJA SA (organizacja wezwań), wartość operacji to 93 mln PLN,
- sprzedaż akcji spółki Tarczyński S.A. (organizacja wezwań), wartość transakcji przekroczyła 21 mln PLN,

Udział DM PKO Banku Polskiego SA w obrotach na rynku wtórnym akcji

- organizacja emisji obligacji spółki PKN ORLEN (program o wartości 600 mln PLN), Best SA (30 mln PLN), Echo Investment SA (50 mln PLN).

Na koniec czerwca 2018 roku DM prowadził 132 tys. rachunków papierów wartościowych i rachunków pieniężnych oraz 193 tys. rachunków rejestrowych. Pod względem liczby rachunków papierów wartościowych (wg danych KDPW) DM zajmuje IV pozycję spośród 40 uczestników rynku. Ponadto prowadził obsługę 475 jednostek uczestnictwa funduszy i subfunduszy zarządzanych przez 17 Towarzystw Funduszy Inwestycyjnych.

PRODUKTY SKARBOWE

PKO Bank Polski SA posiada szeroką ofertę produktów skarbowych dedykowaną Klientom indywidualnym i instytucjonalnym, takich jak produkty lokacyjne, wymiany walut oraz instrumenty zabezpieczające ryzyko walutowe, ryzyko stopy procentowej i ceny towarów. Każdy produkt może być dopasowany do indywidualnych potrzeb Klientów i zawarty za pośrednictwem dowolnie wybranego, wygodnego kanału dystrybucji.

USŁUGI POWIERNICZE

Bank prowadzi rachunki papierów wartościowych na rzecz Klientów i obsługuje transakcje na rynku krajowym i zagranicznym, a także pełni funkcję depozytariusza dla funduszy emerytalnych i inwestycyjnych. Na koniec I półrocza 2018 roku wartość aktywów Klientów przechowywana na rachunkach powierniczych wyniosła ponad 122 mld PLN i była wyższa o około 60% w ujęciu rocznym.

7.2 POZOSTAŁE USŁUGI

Kantor w serwisie transakcyjnym Technologia ZenCard Program Polska Bezgotówkowa Umożliwienie rejestracji firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności poprzez bankowość elektroniczną iPKO Bezpłatne szkolenia dla przedsiębiorstw
--

KANTOR W SERWISIE TRANSAKCYJNYM

PKO Bank Polski SA udostępnił w serwisie transakcyjnym iPKO usługę kantoru online, jako prostego i intuicyjnego narzędzia, umożliwiającego szybką i bezpieczną wymianę walut online. Kantor to kolejny krok w rozwijaniu usług świadczonych przez bank dla Klientów indywidualnych.

Klienci indywidualni posiadający rachunek walutowy w PKO Banku Polskim SA mogą:

- dokonać wymiany walut w czasie rzeczywistym z natychmiastowym rozliczeniem transakcji,
- zawierać transakcje po atrakcyjnych kursach i bez opłaty za dostęp do usługi (możliwość zawierania transakcji dla 28 par walutowych w następujących walutach: dolar amerykański, frank szwajcarski, euro, funt brytyjski oraz korony szwedzkie, norweskie i duńskie),
- śledzić wykresy walutowe online oraz korzystać z powiadomień SMS, w momencie gdy kurs waluty osiągnie wyznaczony poziom,
- w połączeniu z innymi produktami, takimi jak karta wielowalutowa, w bardziej efektywny sposób zarządzać swoimi finansami i obsługiwać codzienne płatności w walutach obcych.

W pierwszym półroczu 2018 roku z usług kantoru skorzystało ponad 36 tys. Klientów, którzy zawarli ponad 100 tys. transakcji na łączną kwotę 640 mln PLN.

TECHNOLOGIA ZENCARD

W 2018 roku PKO Bank Polski SA udostępnił Klientom firmowym innowacyjne narzędzie do tworzenia programów lojalnościowych ZenCard – technologię, która umożliwia firmom organizowanie akcji promocyjnych i rabatowych w ich punktach handlowo-usługowych z wykorzystaniem jedynie karty płatniczej i terminala płatniczego.

Platforma opracowana przez ZenCard jest zintegrowana z terminalem płatniczym i pozwala na rezygnację z wielu oddzielnych kart lojalnościowych i aplikacji instalowanych na telefonie, na rzecz jednej wirtualnej połączonej z dowolną kartą płatniczą Klienta. System automatycznie i w czasie rzeczywistym, już podczas płatności w terminalu kartą czy telefonem, nalicza rabaty i zniżki. Dodatkowym atutem jest łatwość w przystąpieniu do programu – wyrażenie zgody przez Klienta za pośrednictwem terminala płatniczego trwa zaledwie kilka sekund.

PROGRAM POLSKA BEZGOTÓWKOWA W ODDZIAŁACH PKO BANKU POLSKIEGO SA

PKO Bank Polski SA od lat aktywnie włącza się w promowanie obrotu bezgotówkowego w Polsce, zarówno w przypadku Klientów detalicznych, jak i firmowych. Inicjuje i wspiera projekty, które czynią polski rynek jednym z najnowocześniejszych na świecie. Jako pierwszy wprowadził dla Klientów karty z chipem, na bazie aplikacji IKO zainicjował budowę Polskiego Standardu Płatności i systemu BLIK, udostępnia swoim Klientom najnowocześniejsze formy płatności mobilnych, a teraz dołączył do grona instytucji, które znacząco rozbudują sieć akceptacji płatności bezgotówkowych w Polsce.

Program Wsparcia Obrotu Bezgotówkowego Polska Bezgotówkowa to wspólna inicjatywa uczestników rynku usług płatniczych w Polsce: wydawców kart, agentów rozliczeniowych oraz organizacji Mastercard i Visa przy udziale Związku Banków Polskich i wsparciu Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii. Program skierowany jest do mikro, małych i średnich przedsiębiorców, którzy chcą rozpocząć przyjmowanie płatności za swoje towary i usługi za pomocą kart płatniczych.

Przedsiębiorcom, którzy dotychczas nie przyjmowali płatności bezgotówkowych, PKO Bank Polski SA w swoich oddziałach całym kraju umożliwił przystąpienie do Programu Polska Bezgotówkowa. W ramach tego Programu, przez okres 12 miesięcy, przedsiębiorcy zyskują profity w postaci m.in. pokrycia kosztów związanych z otrzymaniem terminala do akceptacji kart. Przedsiębiorcy mogą wybrać terminal w opcji na wynajem lub taki, który dostaną na własność. W tym drugim przypadku, po okresie 12 miesięcy współpracy w ramach Programu, nie będą ponosić kosztów związanych z najmem terminalu, a jedynie – na bardzo preferencyjnych warunkach – te związane z procesowaniem transakcji.

Wdrożenie płatności bezgotówkowych usprawnia obsługę, buduje nowoczesny wizerunek firmy i daje możliwość dotarcia do nowej grupy Klientów przez małe i średnie przedsiębiorstwa, ceniące nowoczesne rozwiązania wspierające prowadzenie i rozwój biznesu.

UMOŻLIWIENIE REJESTRACJI FIRMY W CENTRALNEJ EWIDENCJI I INFORMACJI O DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ POPRZEZ BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNĄ IPKO

PKO Bank Polski SA wspiera rządowy projekt „Od papierowej do cyfrowej Polski”, którego celem jest wypracowanie szybkiego i łatwego dostępu do usług e-administracji. Skala jego zaangażowania i udostępnienie zaawansowanych rozwiązań informatycznych pozwalają tworzyć mechanizmy gotowe do zastosowania nie tylko w sektorze finansowym, lecz także w administracji państwowej. Bank jako pierwszy umożliwił Klientom korzystającym z bankowości elektronicznej złożenie wniosku w programie „Rodzina 500+” i „Dobry start”, założenie profilu na PUE ZUS, Profilu Zaufanego (eGO) czy rozliczenie podatku PIT.

Od 26 stycznia 2018 roku PKO Bank Polski SA umożliwia rejestrację firmy i otwarcie konta firmowego w serwisie transakcyjnym iPKO. To pierwsze takie rozwiązanie na rynku, opracowane wspólnie z Ministerstwem Przedsiębiorczości i Technologii. Proces ten jest całkowicie zdalny, a wypełnienie wniosku zajmuje kilka minut. Potwierdzenie rejestracji firmy i założenie rachunku następuje poprzez Profil Zaufany.

Podczas rejestracji Klient jednocześnie wnioskuje o wpis do rejestru REGON, dokonuje zgłoszenia do naczelnika urzędu skarbowego (NIP) i zgłoszenia płatnika składek do ZUS.

Usługa, którą Ministerstwo przygotowało razem z PKO Bankiem Polskim SA i kolejnymi bankami, pozwoli ułatwić i przyspieszyć obsługę przedsiębiorców online tak, aby w najbliższych latach większość firm w Polsce była zakładana i prowadzona cyfrowo.

BEZPŁATNE SZKOLENIA DLA PRZEDSIĘBIORCÓW

PKO Bank Polski SA dostarcza wiedzę i narzędzia, które wspierają prowadzoną działalność, m.in. w trakcie szkoleń „Dzień dobry Biznes”. Szkolenia to praktyczna propozycja rozwiązań, doradztwa i narzędzi, które interesują przedsiębiorców z sektora MŚP.

W 2017 roku w szkoleniach wzięło udział ponad 470 przedsiębiorców. W 2018 roku realizowane są trzy edycje szkoleń. Pierwszą edycję szkoleń przeprowadzono pod hasłem „Firma w ekspansji”. Zaprezentowano m.in. nowe regulacje prawne związane z przetwarzaniem danych osobowych i praktyczne wskazówki dla osób zainteresowanych prowadzeniem skutecznych kampanii reklamowych w Internecie.

Drugi cykl, pod hasłem „Siła marki w MŚP”, dotyczył świadomego budowania i wykorzystywania marki w promowaniu firmy. Ostatnia seria spotkań „Dzień dobry Biznes” odbędzie się w trzecim kwartale pod tytułem „(Nie)ważne co mówią, ważne, że mówią” i w dużej mierze dotyczyć będzie kreowania pozytywnej opinii i tworzenia trwałych relacji z Klientami.

Warsztaty prowadzą specjaliści m.in. w dziedzinie komunikacji, marketingu internetowego czy prawa.

W trakcie warsztatów istnieje również możliwość indywidualnych rozmów z ekspertami w zakresie leasingu i faktoringu, ubezpieczeń, ekspansji zagranicznej czy bankowych produktów finansowych.

W bezpłatnych szkoleniach „Dzień dobry Biznes” mogą wziąć udział przedsiębiorcy, którzy zarejestrują się na stronie www.dziendobrybiznes.pl.

7.3 POZYCJA RYNKOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA posiada wiodące udziały w polskim rynku bankowym kredytów i depozytów, w polskim rynku leasingowym oraz polskim rynku detalicznych funduszy inwestycyjnych.

W poszczególnych sektorach rynku usług finansowych spółki Grupy Kapitałowej Banku zajmują wiodące i czołowe miejsca.

Tabela 7. Udziały rynkowe

	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2017	Zmiana od:	
				31.12.2017	30.06.2017
Kredyty:	17,6%	17,7%	17,8%	-0,1 p.p.	-0,2 p.p.
osób prywatnych, w tym:	22,9%	23,0%	22,9%	-0,1 p.p.	0,0 p.p.
mieszaniowie	26,0%	26,1%	25,9%	-0,1 p.p.	0,1 p.p.
złotowe	28,4%	28,6%	28,6%	-0,2 p.p.	-0,2 p.p.
walutowe	21,1%	21,2%	21,3%	-0,1 p.p.	-0,2 p.p.
konsumpcyjne i pozostałe	15,9%	15,9%	16,0%	0,0 p.p.	-0,1 p.p.
w rachunku bieżącym	31,3%	32,0%	31,5%	-0,7 p.p.	-0,2 p.p.
ratalne i pozostałe	16,0%	16,0%	16,2%	0,0 p.p.	-0,2 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	12,6%	12,8%	13,0%	-0,2 p.p.	-0,4 p.p.
Leasing (sprzedaż)	11,3%	12,0%	12,3%	-0,7 p.p.	-1,0 p.p.
Sprzedaż kredytów hipotecznych	28,3%	29,6%	30,2%	-1,3 p.p.	-1,9 p.p.
Depozyty:	16,9%	17,9%	17,1%	-1,0 p.p.	-0,2 p.p.
osób prywatnych	19,9%	20,4%	20,7%	-0,5 p.p.	-0,8 p.p.
podmiotów instytucjonalnych	12,8%	14,5%	12,2%	-1,7 p.p.	0,6 p.p.
Aktywa TFI - fundusze osób fizycznych	19,6%	17,5%	14,9%	2,1 p.p.	4,7 p.p.
Nieskarbowe papiery dłużne (wartość zadłużenia)	31,0%	29,3%	29,5%	1,7 p.p.	1,5 p.p.
Działalność maklerska - obroty na rynku wtórnym*	8,0%	14,7%	16,2%	-6,7 p.p.	-8,2 p.p.

Źródło: NBP, GPW, Związek Polskiego Leasingu, ZBP

* Z uwzględnieniem w 2017 roku efektu pośrednictwa w sprzedaży akcji Pekao SA. Po eliminacji tego efektu udział działalności maklerskiej w obrotach na rynku wtórnym wyniósłby 9,6% w I półroczu 2017 roku i 11,2% w całym 2017 roku.

7.4 SIEĆ DYSTRYBUCJI I KANAŁY DOSTĘPU

Bankowość mobilna IKO
Bankowość elektroniczna
Sieć oddziałów i agencje
Bankowość prywatna
Centrum Bankowości Przedsiębiorstw
Stanowiska samoobsługowe
Contact Center PKO Banku Polskiego SA

BANKOWOŚĆ MOBILNA IKO

PKO Bank Polski SA dostarcza swoim Klientom nowoczesne rozwiązania technologiczne dające pełne, proste, funkcjonalne i jednocześnie bezpieczne możliwości dostępu do usług bankowych przy użyciu telefonu.

IKO to najpopularniejszy i najbardziej rozwinięty systemem płatności mobilnych w Polsce. Łączy funkcje bankowości mobilnej z możliwością dokonywania płatności mobilnych.

Na koniec I półrocza 2018 roku liczba aktywnych aplikacji IKO osiągnęła blisko 2,6 mln sztuk. Aplikacja jest stale wzbogacana o nowe funkcje. Wprowadzone zmiany przekształciły IKO z aplikacji służącej do płatności, czy wypłat mobilnych w aplikację stanowiącą „bank w telefonie”. Rośnie również udział Klientów segmentu, którzy korzystają z bankowości mobilnej i internetowej. Na koniec czerwca 2018 roku blisko 2,5 mln

Klientów Banku przynajmniej raz w miesiącu logowało się do Banku z poziomu urządzenia mobilnego tj. o blisko 30% więcej niż rok wcześniej.

Najmłodszym Klientom, poniżej 13 roku życia, PKO Bank Polski SA umożliwia dostęp do konta w postaci aplikacji mobilnej PKO Junior. Aplikacja jest mobilnym odpowiednikiem serwisu PKO Junior. Dodatkowo wzbogacona jest o funkcje wspierające edukację finansową i rozwój przedsiębiorczej postawy dziecka.

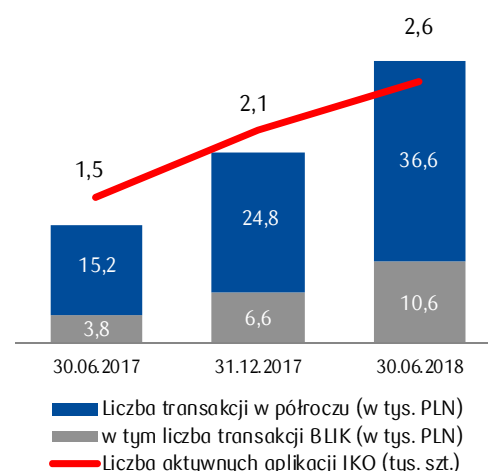
W pierwszej połowie 2018 roku aplikacja IKO została rozszerzona między innymi o:

- nowe języki – ukraiński i rosyjski,
- zapamiętywanie i odtwarzanie ustawień z innych aplikacji IKO Klienta,
- skanowanie faktur (silnik przetwarzania obrazu dostarczony przez startup NuDelta),
- prezentowanie graficznych wizerunków kart,
- kampanie informacyjne i marketingowe w formie powiadomień push,
- możliwość realizacji płatności zbliżeniowych w modelu Android/Google Pay,
- wyszukiwanie odbiorców w przelewie jednorazowym.

Oprócz funkcji bankowości mobilnej i funkcji płatniczych, IKO staje się też istotnym kanałem sprzedażowym. Co trzecia pożyczka gotówkowa w kanałach zdalnych sprzedawana jest za pośrednictwem aplikacji mobilnej.

Powstały na bazie płatności IKO polski standard płatności mobilnych BLIK (zbudowany wspólnie z bankami partnerskimi i Krajową Izbą Rozliczeniową) jest uniwersalną formą realizacji płatności oraz wypłaty gotówki z bankomatów bez użycia gotówki czy karty płatniczej. W pierwszym półroczu 2018 roku liczba transakcji BLIK realizowanych przez Klientów PKO Banku Polskiego SA przekroczyła 10 mln sztuk i wzrosła blisko 3 krotnie w stosunku do pierwszej połowy 2017 roku.

PKO Bank Polski SA udostępnia Klientom możliwość autoryzacji transakcji poprzez wpisanie kodu BLIK wygenerowanego w aplikacji IKO w metodzie płatności Płacę z iPKO. Dzięki tej usłudze, płatności za zakupy można dokonywać za pomocą aplikacji IKO w większości sklepów internetowych w Polsce, obsługiwanych m.in. przez Dotpay, eCard, PayU, Przelewy24, Tpay.com, First Data i CashBill oraz Blue Media. Płacę z iPKO jest dostępne również w największym polskim serwisie aukcyjnym e-commerce – Allegro.

BANKOWOŚĆ ELEKTRONICZNA

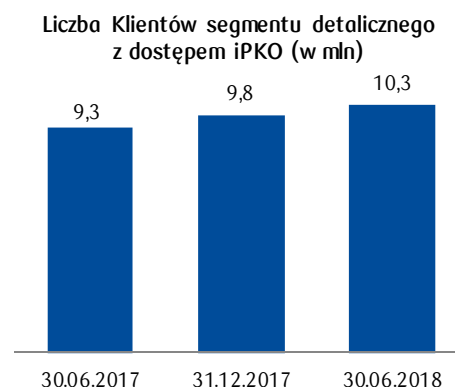
Klienci Banku w ramach serwisu iPKO mogą korzystać z pakietu usług bankowości elektronicznej, a dla przedsiębiorstw istnieje możliwość skorzystania z usług bankowości elektronicznej pod nazwą iPKO Biznes.

Korzystanie z tych usług zapewnia Klientom dostęp do informacji o rachunkach i produktach, jak również umożliwia wykonywanie transakcji za pośrednictwem Internetu, terminali samoobsługowych oraz telefonu.

Bank systematycznie promuje zdalne korzystanie z konta internetowego, samodzielne zarządzanie rachunkiem i produktami bankowymi w serwisie transakcyjnym, co pozwala Klientom na szybszy i łatwiejszy dostęp do swoich produktów, jak również obniżenie kosztów korzystania z usług bankowych.

W 2018 roku Bank wprowadził do oferty następujące nowości:

- wdrożył w iPKO wniosek, który umożliwił jednoczesną rejestrację jednoosobowej działalności gospodarczej w CEIDG oraz założenie dla nowootwartej działalności gospodarczej rachunku firmowego,
- udostępnił ankietę w sekcji Inwestycje, która była wypełnieniem dyrektywy MiIFD II i miała na celu usprawnienie procesu sprzedaży i bardziej świadome oraz odpowiedzialne oferowanie, a także nabywanie przez Klienta produktów inwestycyjnych,
- wprowadził w sekcji Inwestycje w iPKO nowe fundusze, w powiązaniu z którymi będzie możliwe otwarcie lokaty,
- dostosował serwisy bankowości elektronicznej do wymogów RODO,
- udostępnił w iPKO możliwość zarejestrowania zgłoszenia w Contact Center, za pomocą którego Klienci w szybszy prostszy sposób mogą zresetować hasło do iPKO w przypadku zablokowanego dostępu,

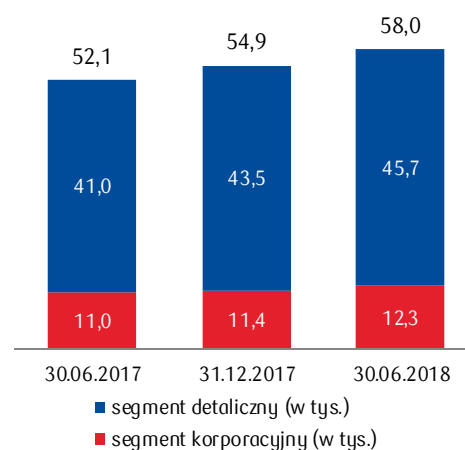
- udostępnił w kanałach bankowości elektronicznej możliwość złożenia wniosku o przyznanie świadczenia 300+, w ramach programu 'Dobry start',
- zaimplementował zmiany w iPKO oraz Inteligo, we wniosku o świadczenie wychowawcze 500+,
- uruchomił funkcję wielowalutową dla wszystkich kart debetowych.

Aplikacja iPKO biznes pozwala Klientom biznesowym na monitorowanie i zarządzanie rachunkami, kartami płatniczymi i kredytami oraz na składanie zleceń wszelkiego rodzaju przelewów.

Przedsiębiorcy mogą korzystać także z aplikacji mobilnej iPKO biznes, która zapewnia dostęp online do potrzebnych informacji finansowych firmy, w tym:

- podgląd listy rachunków i dostępnych środków i salda księgowego,
- transakcji do podpisania i wysłania,
- transakcji oczekujących na realizację i odrzuconych,
- historii rachunku.
- zlecenie stałe podatkowe,
- zlecenie stałe realizowane trybem SORBNET,
- przelew zagraniczny: SEPA,
- konfiguracja zaufanych kontrahentów w systemie,
- wykonanie płatności podzielonej „split payment”.

Liczba Klientów z dostępem iPKO Biznes

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA udostępnił pełną wersję serwisu iPKO biznes w oddziałach zagranicznych, umożliwił Klientom korporacyjnym, jak również małym i średnim przedsiębiorstwom wykonanie płatności podzielonej w iPKO oraz Inteligo oraz uruchomił zmiany w rozliczeniach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych.

SIEĆ ODDZIAŁÓW I AGENCJE

PKO Bank Polski SA dbając o wygodny dostęp do oferowanych produktów i usług oddaje do dyspozycji swoich Klientów, szeroką sieć oddziałów detalicznych i agencji, biur bankowości prywatnej, oddziałów korporacyjnych, a także oddziałów mających siedziby poza granicami kraju.

Na 30 czerwca 2018 roku detaliczna sieć placówek PKO Banku Polskiego SA liczyła 1 116 oddziałów skupionych w 11 oddziałach regionalnych oraz 8 biur bankowości detalicznej. W stosunku do stanu na koniec 2017 roku liczba oddziałów detalicznych ogółem zmniejszyła się o 16 placówek. Optymalizacja sieci oddziałów odbywa się w sposób ciągły, a decyzja o funkcjonowaniu oddziału na danym mikrorynku podejmowana jest w oparciu o przesłanki ekonomiczne, z uwzględnieniem potencjału rozwoju danego mikrorynku.

Bank systematycznie poprawia warunki obsługi Klientów w sieci oddziałów. W ramach projektów realizowanych w Banku i w wyniku zbieranych doświadczeń, obowiązujący format placówki stale ewoluuje w kierunku uzyskania optymalnych warunków obsługi dopasowanych również do zmieniających się technologii.

Sieć sprzedaży segmentu korporacyjnego obejmuje 32 Regionalne Centra Korporacyjne skupione w siedmiu Regionalnych Oddziałach Korporacyjnych oraz oddziały w Republice Federalnej Niemiec i w Republice Czeskiej.

Tabela 8. Dane operacyjne segmentu detalicznego i korporacyjnego

	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2017	Zmiana od:	
				31.12.2017	30.06.2017
Liczba placówek w segmencie detalicznym:	1 135	1 151	1 180	-16	-45
regionalne oddziały detaliczne	11	11	11	0	0
oddziały detaliczne	1 116	1 132	1 161	-16	-45
biura bankowości prywatnej	8	8	8	0	0
Liczba placówek w segmencie korporacyjnym i inwestycyjnym:	41	41	41	0	0
regionalne oddziały korporacyjne	7	7	7	0	0
regionalne centra korporacyjne	32	32	32	0	0
oddziały zagraniczne	2	2	2	0	0
Liczba bankomatów	3 185	3 190	3 213	-5	-28
Liczba agencji	600	745	790	-145	-190

Uzupełnienie sieci oddziałów i bankomatów stanowi sieć agencji. Na koniec czerwca 2018 roku PKO Bank Polski SA współpracował z 600 agencjami. Od początku roku liczba agencji spadła o 145, w wyniku kontynuacji działań zmierzających do wzrostu efektywności sieci sprzedaży, tj. m.in. wdrożenia nowej umowy agencyjnej, która wprowadziła nowy model wynagradzania.

BANKOWOŚĆ PRYWATNA

PKO Bank Polski SA konsekwentnie realizuje rozwój Bankowości Prywatnej oraz umożliwia Klientom dostęp do szerokiej oferty produktów i instrumentów finansowych.

Biura Bankowości Prywatnej obsługują Klientów w 9 największych miastach w Polsce: Warszawie, Gdańsku, Krakowie, Katowicach, Poznaniu, Wrocławiu, Łodzi, Szczecinie i Bydgoszczy. Na koniec I półrocza 2018 roku Centrum Bankowości Prywatnej zarządzało portfelem aktywów o wartości 24 mld PLN (na koniec 2017 roku wartość portfela wynosiła 22,3 mld PLN).

CENTRUM BANKOWOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW

Centrum Bankowości Przedsiębiorstw PKO Banku Polskiego SA to optymalne środowisko stworzone do rozwoju przedsiębiorstw o przychodach od 5 mln PLN do 30 mln PLN oraz podobnych potrzebach produktowych i serwisowych.

Wyodrębnienie linii biznesowej segmentu przedsiębiorstw pozwala budować wizerunek PKO Banku Polskiego SA jako solidnego partnera w biznesie dla polskich firm, dzięki:

- dedykowanemu zespołowi obsługi,
- utworzeniu wyspecjalizowanej grupy doradców mobilnych, którzy współpracują bezpośrednio z analitykiem kredytowym,
- wprowadzeniu usprawnień w procesie kredytowym, zwiększeniu poziomu kompetencji kredytowych doradców, lepszemu dopasowaniu oferty produktowej i cenowej, dostosowanej do potrzeb Klienta oraz skróceniu czasu oczekiwania na decyzję kredytową,
- ograniczeniu dokumentacji papierowej w relacji z Bankiem, posługiwaniu się zdalnymi metodami komunikacji bezpośredniej z Klientami, jak również automatyzacji procesów z wykorzystaniem iPKO.

Pierwsze dwa biura powstały w IV kwartale 2017 roku w Warszawie i Poznaniu. W II kwartale 2018 roku uruchomiono kolejne biura – łącznie na koniec czerwca 2018 roku funkcjonowało 11 biur w całej Polsce.

STANOWISKA SAMOObsŁUGOWE

W 2017 roku PKO Bank Polski SA udostępnił pierwsze stanowiska samoobsługowe-

Z kas samoobsługowych mogą skorzystać wszyscy Klienci indywidualni i firmowi, którzy posiadają karty do rachunku bankowego. Urządzenia są wyposażone w ekrany dotykowe.

Klienci mogą skorzystać z funkcji wpłaty gotówkowej na konto własne, wypłaty gotówki, przelewu między własnymi rachunkami, przelewu na dowolne konto, założenia lokaty, sprawdzenia lub wydruku salda oraz innych operacji dostępnych obecnie w bankomatach. Lista dostępnych transakcji będzie sukcesywnie zwiększana.

CONTACT CENTER PKO BANKU POLSKIEGO SA

Istotne znaczenie w obsłudze Klientów segmentu detalicznego ma Contact Center PKO Banku Polskiego SA (CC). Celem działalności tej jednostki jest prowadzenie sprzedaży produktów oferowanych przez Bank w trakcie rozmów przychodzących i wychodzących oraz zapewnienie sprawnej i efektywnej obsługi Klientów, za pomocą środków porozumiewania się na odległość.

W infolinii PKO Banku Polskiego SA pracuje kilkuset konsultantów, którzy pozostają do dyspozycji Klientów 24 godziny na dobę. Konsultanci nie tylko obsługują połączenia telefoniczne, ale również odpowiadają na pytania i wnioski Klientów w formie elektronicznej – maile, zgłoszenia przez stronę www. Klienci mogą też wysyłać wiadomości w serwisie transakcyjnym iPKO lub Inteligo oraz przez specjalną zakładkę na Facebooku.

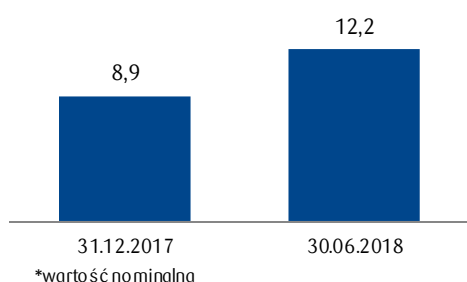
7.5 DZIAŁALNOŚĆ SPÓŁEK GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

Poza działalnością ściśle bankową Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA świadczy specjalistyczne usługi finansowe w zakresie leasingu, faktoringu, funduszy inwestycyjnych, funduszy emerytalnych, ubezpieczeń, windykacji oraz usługi agenta transferowego.

CHARAKTERYSTYKA WYBRANYCH SPÓŁEK GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA¹⁹

PKO BANK HIPOTECZNY SA

Hipoteczne listy zastawne (mld PLN)*

*wartość nominalna

PKO Bank Hipoteczny SA jest liderem polskiego rynku banków hipotecznych pod względem sumy aktywów i salda kredytów hipotecznych. Spółka jest też największym i najaktywniejszym w Polsce emitentem hipotecznych listów zastawnych.

PKO Bank Hipoteczny SA specjalizuje się w udzielaniu mieszkaniowych kredytów hipotecznych dla Klientów indywidualnych, jak również nabywa wierzytelności z tytułu takich kredytów od PKO Banku Polskiego SA. Pozyskuje kredyty do swojego portfela w oparciu o strategiczną współpracę z PKO Bankiem Polskim SA.

Podstawowym celem spółki jest emisja listów zastawnych, które mają stanowić główne źródło długoterminowego finansowania kredytów zabezpieczonych nieruchomościami – emisje te są przeprowadzane w ramach krajowego i międzynarodowego programu. Podstawę emisji listów zastawnych stanowią wyłącznie kredyty mieszkaniowe w złotych polskich, które spełniają konserwatywne kryteria ich udzielania, tak w zakresie oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy, jak i wyceny nieruchomości, które stanowią ich zabezpieczenie.

PKO Bank Hipoteczny SA wypracował w I półroczu 2018 roku zysk netto w wysokości 42,6 mln PLN (25,1 mln PLN w analogicznym okresie 2017 roku).

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Hipoteczny SA nabył, w ramach podpisanej w 2015 roku z PKO Bankiem Polskim SA Umowy Ramowej Sprzedaży Wierzytelności, kolejne portfele kredytów mieszkaniowych zabezpieczonych hipotecznie na łączną kwotę 1,9 mld PLN. Łączna wartość portfela kredytowego brutto PKO Banku Hipotecznego SA na 30 czerwca 2018 roku wynosiła 19,1 mld PLN, w tym 12,2 mld PLN stanowiły kredyty mieszkaniowe zabezpieczone hipotecznie nabyte w ramach podpisanej umowy z PKO Bankiem Polskim SA.

W I półroczu 2018 roku spółka przeprowadziła: jedną emisję zagraniczną listów zastawnych, denominowaną w EUR, skierowaną do inwestorów instytucjonalnych o wartości nominalnej 500 mln EUR oraz dwie emisje krajowe listów zastawnych w PLN, skierowane do inwestorów instytucjonalnych o łącznej wartości nominalnej 800 mln PLN.

Łączna wartość wyemitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA i pozostających w obrocie listów zastawnych (według wartości nominalnej) na koniec czerwca 2018 roku wynosiła 12,2 mld PLN.

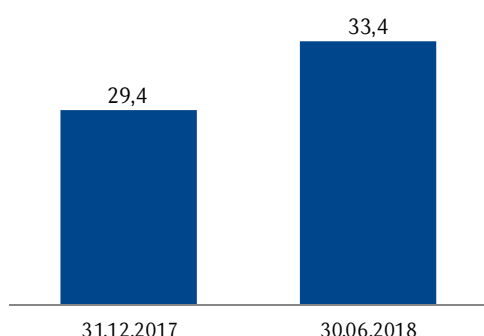
Listy zastawne PKO Banku Hipotecznego SA – zarówno złotowe, jak i denominowane w euro – posiadają długoterminowy rating Aa3, nadany przez agencję ratingową Moody's Investors Service. PKO Bank Hipoteczny SA jest jedynym polskim emitentem listów zastawnych, którego programy emisji listów zastawnych otrzymały tak wysoką ocenę. Poziom nadanego ratingu jest najwyższym możliwym do osiągnięcia przez polskie papiery wartościowe. Jego ograniczeniem jest country ceiling Polski dla instrumentów dłużnych, obecnie na poziomie Aa3.

W lutym 2018 roku PKO Bank Hipoteczny SA, jako pierwszy emitent listów zastawnych z Polski, dołączył do The Covered Bond Label. To certyfikat jakości, którego celem jest budowanie wśród inwestorów świadomości w zakresie bezpieczeństwa i wysokiej jakości klasy aktywów, jakimi są listy zastawne. Ujednolicone zasady, obowiązujące przy określaniu jakości tych aktywów, pozwalają inwestorom z całego świata porównywać listy zastawne emitentów z różnych krajów.

¹⁹ Prezentowane w opisie wyniki finansowe pochodzą ze sprawozdań finansowych poszczególnych spółek sporządzonych zgodnie z MSSF, a w przypadku spółek ubezpieczeniowych zgodnie z PSR. W przypadku grup kapitałowych prezentowany wynik finansowy jest wynikiem przypadającym na jednostkę dominującą tej grupy.

PKO TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH SA

Wartość aktywów zarządzanych FI
(w mld PLN)

W I półroczu 2018 roku spółka PKO TFI SA wypracowała zysk netto w wysokości 119,4 mln PLN (w I półroczu 2017 roku zysk netto wynosił 29,3 mln PLN). Wynik I półrocza 2018 roku uwzględnia przychody i koszty związane z przejętą działalnością i aktywami GAMMA TFI SA.

Wzrost wyniku jest efektem wyższych przychodów oraz spadku kosztów dystrybucji w wyniku wprowadzenia od początku 2018 roku (MIFID 2) niższych opłat za sprzedaż przez PKO Bank Polski SA i pozostałych dystrybutorów jednostek uczestnictwa funduszy zarządzanych przez spółkę.

Wartość aktywów netto funduszy zarządzanych przez PKO TFI SA wynosiła na koniec czerwca 2018 roku 33,4 mld PLN, co oznacza wzrost aktywów o 13,6% w stosunku do stanu na koniec 2017 roku.

PKO TFI SA plasuje się na 2. miejscu pod względem wartości aktywów netto z 11,9% udziałem w rynku funduszy inwestycyjnych oraz na 1. miejscu z udziałem w rynku 19,6% w zarządzanych aktywach funduszy osób fizycznych.*

Na 30 czerwca 2018 roku spółka PKO TFI SA zarządzała 69 funduszami i subfunduszami inwestycyjnymi, w tym 20 funduszami i subfunduszami przejętymi w ramach połączenia ze spółką GAMMA TFI SA.

W I półroczu 2018 roku spółka PKO TFI SA utworzyła PKO VC – fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów niepublicznych z dwoma wydzielonymi subfunduszami (Subfunduszem Finansowym oraz Subfunduszem Strategicznym),.

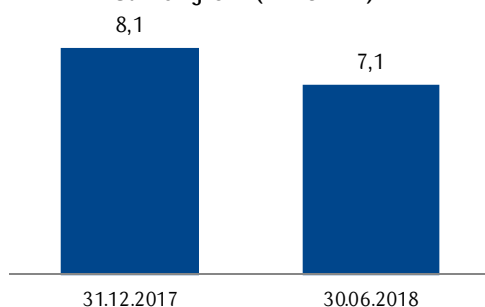
W I półroczu 2018 roku spółka PKO TFI SA (łącznie z GAMMA TFI SA) przeprowadziła 4 emisje certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w ramach których pozyskała aktywa o łącznej wartości 56,3 mln PLN.

* Źródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami (IZFA).

PKO BP BANKOWY PTE SA

PKO BP BANKOWY PTE SA wypracował w I półroczu 2018 roku zysk netto w wysokości 8,5 mln PLN (vs 2,8 mln PLN w analogicznym okresie 2017 roku).

Wartość aktywów netto PKO BP
Bankowy OFE (w mld PLN)*

Wyniki dotyczące Otwartego Funduszu Emerytalnego (OFE)*:

Na koniec czerwca 2018 roku wartość aktywów netto PKO BP Bankowego OFE zarządzanego przez PKO BP BANKOWY PTE SA wynosiła 7,1 mld PLN, co oznacza spadek o 11,8% w stosunku do stanu na koniec 2017 roku. Spadek wartości aktywów netto związany jest przede wszystkim z sytuacją panującą na GPW.

Do PKO BP Bankowego OFE na koniec czerwca 2018 roku należało ponad 917 tys. członków.

PKO BP Bankowy OFE zajmuje na rynku funduszy emerytalnych 9. miejsce pod względem wartości aktywów netto OFE oraz 9. miejsce pod względem liczby członków OFE.

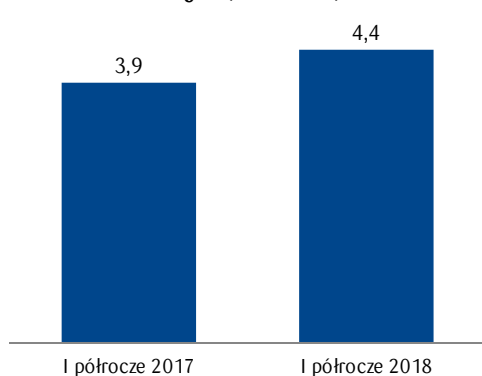
PKO BP Bankowy OFE osiągnął na 30 czerwca 2018 roku trzeci co do wysokości – wśród 11 działających na rynku otwartych funduszy inwestycyjnych – stopę zwrotu z inwestycji za 36 miesięcy. PKO BP Bankowy OFE za okres od 30 czerwca 2015 roku do 30 czerwca 2018 roku wypracował stopę zwrotu w wysokości 7,89%. Zajęcie 3. miejsca w ww. rankingu pozwoliło na zrealizowanie współczynnika premii inwestycyjnej w wysokości 62,69%.

* Źródło: www.knf.gov.pl

GRUPA KAPITAŁOWA PKO LEASING SA

Grupa PKO Leasing SA (tj. PKO Leasing SA oraz jej spółki zależne) w I półroczu 2018 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 50,9 mln PLN (zysk netto grupy w I półroczu 2017 roku wynosił 25,5 mln PLN).

Wartość sfinansowanych środków trwałych (w mld PLN)

Działalność leasingowa:

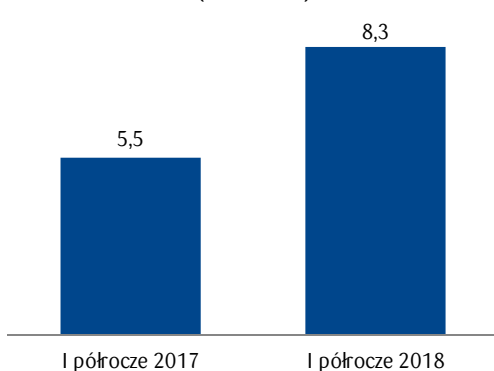
W I półroczu 2018 roku spółki leasingowe Grupy PKO Leasing SA sfinansowały środki trwałe o łącznej wartości 4,4 mld PLN, tj. o 12,6% więcej niż w analogicznym okresie 2017 roku. Na uwagę zasługują wysokie wzrosty finansowania w segmencie maszyn i urządzeń oraz samochodów osobowych.

Na koniec czerwca 2018 roku wartość bilansowa należności od Klientów z tytułu finansowania środków trwałych (wymagalnych i niewymagalnych) oraz wartość bilansowa środków trwałych w leasingu operacyjnym Grupy PKO Leasing SA wyniosła łącznie 15,9 mld PLN. Na koniec czerwca 2017 roku ww. wartość bilansowa wynosiła 14,3 mld PLN.

Pod względem wartości środków przekazanych Klientom w I półroczu 2018 roku w ramach finansowania środków trwałych Grupa PKO Leasing SA zajęła 1. pozycję na rynku usług leasingowych z 11,3% udziałem w rynku*.

* Źródło: Związek Polskiego Leasingu

Wartość obrotów faktoringowych (w mld PLN)

Działalność faktoringowa:

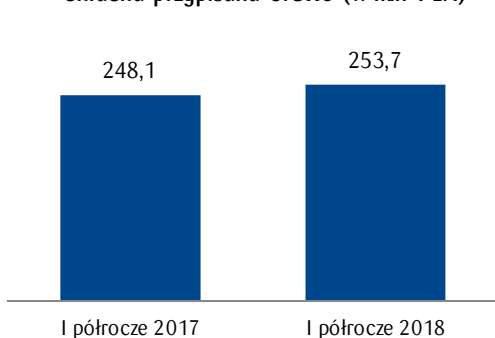
PKO Faktoring SA świadczy usługi faktoringu krajowego i eksportowego z przejęciem ryzyka i bez przejęcia ryzyka, faktoringu odwrotnego oraz usługę programu faktoringowego dla dostawców.

W I półroczu 2018 roku wartość obrotów faktoringowych wyniosła 8,3 mld PLN; na koniec czerwca 2018 roku liczba Klientów wynosiła 510.

Spółka PKO Faktoring SA na 30 czerwca 2018 roku zajmowała 8. miejsce (wg obrotu) wśród firm faktoringowych zrzeszonych w Polskim Związku Faktorów z udziałem w rynku w wysokości 7,6%.

GRUPA KAPITAŁOWA PKO ŻYCIE TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Składka przypisana brutto (w mln PLN)

Grupa PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA (tj. PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oraz jej spółka zależna Ubezpieczeniowe Usługi Finansowe Sp. z o.o.) w I półroczu 2018 roku wypracowała zysk netto w wysokości 13,5 mln PLN (zysk netto grupy w I półroczu 2017 rok wynosił 9,3 mln PLN).

Przedmiotem działalności spółki PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu I ubezpieczeń - ubezpieczenia na życie.

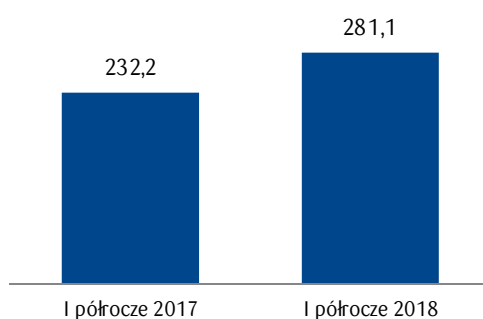
PKO Życie Towarzystwo Ubezpieczeń SA oferuje szeroką paletę produktów ubezpieczeniowych. Spółka koncentruje się na ubezpieczaniu życia i zdrowia swoich Klientów, posiada w ofercie produkty samodzielne, jak również takie, które stanowią uzupełnienie produktów bankowych oferowanych przez PKO Bank Polski SA. W I półroczu 2018 roku spółka wprowadziła do oferty ONKOPLAN ubezpieczenie na wypadek choroby nowotworowej.

Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w I półroczu 2018 roku wyniosła 253,7 mln PLN.

Spółka na koniec czerwca br. ubezpieczała ponad 768 tys. osób (689 tys. osób na koniec czerwca 2017 roku).

PKO TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ SA

Składka przypisana brutto (w mln PLN)

Spółka w I półroczu 2018 roku osiągnęła zysk netto w wysokości 14,5 mln PLN (w analogicznym okresie 2017 roku zysk netto spółki wynosił 2,2 mln PLN). Wzrost wyniku jest efektem rozwoju oferty produktowej spółki.

Przedmiotem działalności spółki jest działalność ubezpieczeniowa w zakresie działu II ubezpieczeń – pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

PKO Towarzystwo Ubezpieczeń SA koncentruje się na ubezpieczaniu ryzyka utraty dochodu, następstw nieszczęśliwych wypadków i choroby oraz ubezpieczaniu nieruchomości dla pożyczkobiorców i osób zaciągających kredyty hipoteczne. Spółka oferuje szeroką gamę produktów ubezpieczeniowych skierowanych do Klientów Banku oraz innych podmiotów w Grupie Kapitałowej Banku.

W I półroczu 2018 roku spółka wprowadziła do oferty dla Klientów PKO Banku Polskiego SA ubezpieczenie Car Assistance.

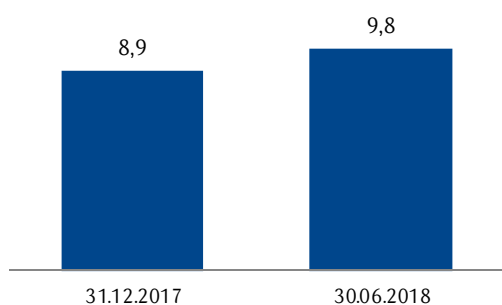
Wartość składek przypisanych brutto z tytułu zawartych przez spółkę umów ubezpieczenia w I półroczu 2018 roku wyniosła 281,1 mln PLN.

Spółka na koniec czerwca br. ubezpieczała 713 tys. osób (475 tys. osób na koniec czerwca 2017 roku).

GRUPA KAPITAŁOWA KREDOBANK SA

(DANE WG MSSF OBOWIĄZUJĄCYCH W GRUPIE PKO BANKU POLSKIEGO SA)

Portfel kredytowy brutto (w mld UAH)

W I półroczu 2018 roku Grupa KREDOBANK SA (tj. KREDOBANK SA oraz jej spółka zależna Finansowa Kompania „Idea Kapitał” Sp. z o.o.) wypracowała zysk netto w wysokości 255,8 mln UAH (33,9 mln PLN). W I półroczu 2017 roku zysk netto grupy wynosił 222,9 mln UAH (32,5 mln PLN).

Portfel kredytowy Grupy KREDOBANK SA (brutto) w I półroczu 2018 roku uległ zwiększeniu o 968 mln UAH, tj. o 10,9% i wynosił na 30 czerwca 2018 roku 9,8 mld UAH (portfel kredytowy brutto wyrażony w PLN na koniec czerwca 2018 roku wynosił 1,4 mld PLN). Wzrost wartości portfela kredytowego w UAH jest głównie wynikiem sprzedaży nowych kredytów korporacyjnych i samochodowych.

Depozyty terminowe Klientów Grupy KREDOBANK SA w I półroczu 2018 roku uległy zmniejszeniu o 97 mln UAH, tj. o 1,9% i wynosiły na 30 czerwca 2018 roku 5,04 mld UAH (depozyty terminowe wyrażone w PLN na koniec czerwca 2018 roku wynosiły 0,72 mld PLN). Spadek depozytów w UAH jest efektem zmniejszenia wysokości depozytów terminowych przez duże podmioty gospodarcze.

30 czerwca 2018 roku sieć placówek KREDOBANK SA obejmowała Centralę we Lwowie oraz 101 oddziałów w 22 z 24 obwodów Ukrainy. W I półroczu 2018 roku zmieniono lokalizację 1 oddziału oraz zamknięto 1 oddział.

7.6 DZIAŁALNOŚĆ SPONSORSKA I CHARYTATYWNA

Działania sponsorskie
Działalność charytatywna Fundacji PKO Banku Polskiego SA

DZIAŁANIA SPONSORSKIE

Działania sponsorskie, realizowane przez PKO Bank Polski SA, mają na celu kształtowanie wizerunku Banku jako godnej zaufania instytucji finansowej, zaangażowanej społecznie, nowoczesnej i otwartej na potrzeby Klientów. Bank realizuje działania sponsorskie w zgodzie z polskim charakterem Banku, uniwersalnym profilem działalności oraz oczekiwaniami interesariuszy – Klientów, inwestorów, pracowników Banku i opinii publicznej.

Bank prowadzi projekty sponsorskie zarówno w skali ogólnopolskiej, jak i w wymiarze lokalnym i obejmują następujące obszary:

- kultura i sztuka – ochrona dziedzictwa narodowego w dziedzinie kultury i sztuki, kultywowanie dorobku i tradycji,
- nauka i edukacja – promocja nauk ścisłych (głównie matematyki i informatyki), wsparcie projektów edukacyjnych, które mają na celu rozwijanie przedsiębiorczości i promowanie innowacyjności,

- sport – zachęcanie do aktywności, promowanie sportu masowego, w tym biegów często połączonych z akcjami charytatywnymi oraz upamiętniających ważne wydarzenia z historii naszego kraju,
- biznes – umacnianie silnej pozycji Banku na rynku finansowym, wspieranie polskich przedsiębiorców, podtrzymywanie i budowanie relacji biznesowych,
- wydarzenia istotne dla lokalnych społeczności – promowanie wizerunku Banku, jako ważnego i aktywnego partnera środowisk biznesowych, samorządów i ośrodków kultury.

W każdym z tych obszarów Bank stara się dodatkowo wyróżniać oraz upowszechniać postawy i wartości patriotyczne oraz świadomość narodową.

KULTURA I SZTUKA

PKO Bank Polski SA podejmuje współpracę z instytucjami kultury o zasięgu ogólnopolskim i lokalnym. Wsparcie obejmuje konkretne wydarzenia lub sezon artystyczny danej instytucji, w cyklu rocznym lub kilkuletnim. Instytucje sponsorowane przez Bank odwiedzane są przez melomanów i widzów w każdym wieku, co pozwala na komunikowanie roli Banku szerokiemu spektrum Klientów i potencjalnych Klientów.

W pierwszej połowie 2018 roku PKO Bank Polski SA angażował się we wsparcie prestiżowych i opiniotwórczych instytucji kultury. W ramach współpracy z Muzeum Narodowym w Warszawie, kontynuował mecenat nad Galerią Sztuki Średniowiecznej oraz wystawą czasową „Józef Brandt 1841–1915”, natomiast w ramach współpracy z Muzeum Narodowym w Krakowie wsparł wystawę „Wyspiański”. Wystawa dzieł Stanisława Wyspiańskiego, która obejmowała ok. 500 prac wszechstronnego artysty okazała się jednym z najchętniej odwiedzanych wydarzeń artystycznych. Bank sponsorował również wystawę pamiątek związanych z uczestnikami Powstania Warszawskiego „1000 Pamiątek” w Muzeum Powstania Warszawskiego.

Do końca lutego 2018 roku Bank był mecenasem wystawy „Nowy Poczet Władców Polski Świerzy kontra Matejko” w Muzeum Miejskim we Wrocławiu. Po raz kolejny udzielił wsparcia Operze Nowa w Bydgoszczy, organizatorowi Bydgoskiego Festiwalu Operowego.

Ważnymi partnerami, w ramach sponsorskiego programu wspierania kultury, byli także: Filharmonia Narodowa w Warszawie, Warmińsko-Mazurska Filharmonia w Olsztynie, Filharmonia Łódzka, Opera i Filharmonia Podlaska – Europejskie Centrum Sztuki w Białymstoku, AUKSO Orkiestra Kameralna Miasta Tychy, Opera Krakowska, Teatr Polski w Warszawie. Bank udzielił wsparcia Centrum Spotkania Kultur w Lublinie oraz Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu.

NAUKA I EDUKACJA

Jako firma odpowiedzialna społecznie, Bank wspiera projekty związane z nauką i edukacją, promuje poszerzanie wiedzy i umiejętności, rozwój przedsiębiorczości oraz innowacyjności wśród dzieci i młodzieży. W pierwszym półroczu 2018 roku Bank kontynuował współpracę przy projekcie edukacyjnym „Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym” – jednej z najstarszych olimpiad przedmiotowych, organizowanej przez Uniwersytet Warszawski i Fundację EUROPEA, a także przy konkursie historycznym dla młodzieży gimnazjalnej „Patria Nostra”. W ramach współpracy z uczelniami wyższymi, Bank po raz kolejny dofinansował drużyny informatyków z Uniwersytetów: Jagiellońskiego, Warszawskiego i Wrocławskiego, które wzięły udział w Finałach Akademickich Mistrzostw Świata w Programowaniu Zespołowym 2018 – najbardziej prestiżowym konkursie informatycznym na świecie, który promował zdolnych i ambitnych studentów. Kontynuował także współpracę w ramach projektu „Ekonomia na Bank”, realizowanego przez Uniwersytet Śląski w Katowicach. Jednym z elementów projektu był cykl warsztatów i wykładów, przeprowadzony przez ekspertów z Banku.

Bank zaangażował się również w projekt Szkoła Przywództwa Instytutu Wolności, który miał na celu przygotowanie młodych ludzi do prowadzenia działalności biznesowej, społecznej i politycznej. Kontynuował również kilkuletnią współpracę z Fundacją Lesława A. Pagi przy projekcie Akademii Liderów Rynku Kapitałowego.

Ponadto, w ramach promowania matematyki wśród uczniów szkół podstawowych i średnich, Bank po raz kolejny zaangażował się w Warmińsko-Mazurskie Zawody Matematyczne, organizowane przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. Po raz kolejny Bank uczestniczył sponsorsko w cyklu warsztatów edukacyjnych „Dukaty Decjusza”, które popularyzowały wiedzę o ekonomii wśród uczniów szkół podstawowych i gimnazjów.

PKO Bank Polski SA, wspiera przedsięwzięcia, które mają na celu promocję nowoczesnych technologii oraz młodych firm. Bank identyfikuje startupy, które oferują innowacyjne rozwiązania i mogą mieć zastosowanie w bankowości. Przykładem takiego działania jest kontynuowanie współpracy przy wydarzeniu InfoShare, gdzie Bank aktywnie promował ścieżkę „Let's fintech with PKO Bank Polski”, dedykowaną nowoczesnym technologiom, związanym z finansami.

SPORT

PKO Bank Polski SA od lat angażuje się w ważne wydarzenia sportowe. W ramach programu „PKO Bank Polski Biegajmy razem” Bank zachęca Polaków do wspólnej aktywności i wspiera kilkadziesiąt różnych imprez biegowych w całej Polsce. Na szczególną uwagę zasługują: Bieg Konstytucji 3 Maja, który wchodzi w skład Warszawskiej Triady Biegowej, PKO Nocny Wrocław Półmaraton, PKO Poznań Półmaraton, PKO Półmaraton Rzeszów oraz biegi z cyklu PKO Grand Prix Gdyni – Bieg Urodzinowy z PKO Bankiem Polski, Bieg Europejski z PKO Bankiem Polskim, Bieg Świętojański z PKO Bankiem Polskim. Bank sponsorował również Bieg Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Było to unikalne wydarzenie sportowo - historyczne, bowiem bieg odbył się jednocześnie w ponad 300 miastach Polski, a pobiegło w nim ponad 70 tys. biegaczy.

W ramach bankowego programu biegowego, na ponad 90 stadionach lekkoatletycznych w całej Polsce, bez względu na warunki atmosferyczne i liczbę chętnych, odbywają się bezpłatne spotkania biegowe – Biegam Bo Lubię, których partnerem strategicznym jest PKO Bank Polski SA. Zajęcia są prowadzone przez profesjonalnych trenerów i są dostępne dla wszystkich, którzy chcą zadbać o dobrą formę i samopoczucie.

Poza imprezami biegowymi, które zdecydowanie dominowały w kategorii sponsoringu sportowego, Bank wsparł również inne prestiżowe imprezy sportowe takie jak Cavaliadę - cykl Międzynarodowych Zawodów w Skokach przez Przeszkody oraz Dni Morza Sail Szczecin 2018.

BIZNES

Jako jeden z liderów rynku finansowego w Polsce, PKO Bank Polski SA czynnie uczestniczył w organizacji kongresów i konferencji o charakterze gospodarczym i finansowym, które umożliwiają wymianę doświadczeń i twórczych rozwiązań pomiędzy różnymi środowiskami biznesowymi. Do najważniejszych wydarzeń tego typu należały: Konferencja „Niepodległość Cyfrowa”, cykl konferencji „Polscy przedsiębiorcy mówią o...”, VIII Europejski Kongres Finansowy w Sopocie, 6 Międzynarodowy Kongres Morski, WallStreet 22, Konferencja Izby Domów Maklerskich, Konferencja „Venture Capital Kongres 2018”, Kongres „Polska Chemia”, Gdyński Biznes Plan, Konferencja „Miasta w Internecie”, „Kongres Firm Rodzinnych” czy „Światowy Dzień Mleka”. Bank wziął także aktywny udział w I edycji „Forum Wiza Rozwoju”, które odbywało się w Gdyńskiej Hali Arena.

Bank już po raz trzeci był Partnerem Strategicznym Konkursu „Polski Przedsiębiorca 2017 Gazety Polskiej Codziennie”. Celem konkursu było wyróżnienie przedsiębiorców, eksporterów, menadżerów, filantropów, ekspertów wspierających rozwój polskiej gospodarki i przyczyniających się do propagowania patriotyzmu gospodarczego.

Bank nawiązuje współpracę z licznymi izbami przemysłowo-handlowymi, które prowadzą intensywną działalność na rzecz swoich członków, poprzez podejmowanie szeregu inicjatyw gospodarczych, organizowanie spotkań i konferencji wzbogacających wiedzę i umiejętności przedsiębiorców. PKO Bank Polski SA współpracuje, m.in. z Bytomską Izbą Przemysłowo-Handlową, Raciborską Izbą Gospodarczą, Regionalną Izbą Gospodarczą w Katowicach, Izbą Gospodarczą w Wodzisławiu Śląskim, Północną Izbą Gospodarczą, czy Izbą Przemysłowo-Handlową w Białymstoku. Od kilku lat Bank współpracuje także z Polsko-Niemiecką Izbą Przemysłowo-Handlową (AHK), która reprezentuje interesy około 1 000 firm członkowskich i działa na rzecz rozwoju polsko-niemieckich stosunków gospodarczych oraz ze Skandynawsko-Polską Izbą Gospodarczą (SPCC), która zrzesza ponad 400 członków i umożliwia nawiązywanie kontaktów z prężnymi firmami skandynawskimi.

Na wiosnę 2018 roku Bank dołączył do programu „Polski Czempion”, który promuje i wspiera polskie przedsiębiorstwa, które eksportują i inwestują za granicą lub które mają w planach ekspansję zagraniczną. Celem programu jest dzielenie się z Klientami korporacyjnymi wiedzą i doświadczeniem z zakresu ekspansji zagranicznej podczas szeregu spotkań w regionach.

Bank jest także otwarty na współpracę z młodymi, innowacyjnymi spółkami. Jest inicjatorem i partnerem programów takich jak „MIT Enterprise Forum Poland”, czy „Bridge to MassChallenge Warsaw”. Bank dostarcza uczestnikom zaplecze mentorskie oraz techniczne w postaci środowisk testowych, co stanowi unikalną szansę na zweryfikowanie przedstawionych pomysłów i ocenę wartości zarówno dla Klientów indywidualnych, jak i dla biznesu. Oferowane przez Bank wsparcie niejednokrotnie stanowiło punkt wyjścia dla przyszłych sukcesów młodych firm.

Wsparcie Banku pozyskały także wydarzenia o mniejszej skali, skierowane do przedsiębiorców i samorządów, istotne dla lokalnych społeczności. Należały do nich m.in. dożynki regionalne, obchody dni miast, festyny, spotkania z przedsiębiorcami oraz ważne wydarzenia regionalne związane z dziedzinami, które wspiera Bank.

DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNA FUNDACJI PKO BANKU POLSKIEGO SA

CELE FUNDACJI

Celem Fundacji PKO Banku Polskiego SA, który wpisuje się w Strategię 2016-2020, jest pogłębianie relacji z Klientem, rozumiane jako współfinansowanie projektów nastawionych na budowanie solidarności społecznej oraz wzmacnianie emocjonalnej więzi wszystkich interesariuszy z marką Banku. Pomnażanie dobra sprzyja także budowaniu wizerunku pracodawcy. Fundacja dostrzega wspólne dobro w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz uczestniczy w przedsięwzięciach, często inicjowanych przez pracowników Banku – Wolontariuszy. Fundacja wspiera merytorycznie i finansowo istotne dla rozwoju Polski projekty licznych środowisk i społeczności.

DZIAŁALNOŚĆ FUNDACJI

Głównym źródłem finansowania zadań Fundacji są dotacje od Banku, przekazywane zgodnie z Planem Finansowym Fundacji. Dodatkowe środki pieniężne z przeznaczeniem na cele dobroczynne, przekazywane na podstawie odrębnych umów, pochodzą z zysku wygenerowanego podczas obrotu bezgotówkowego dokonywanego przez Klientów Inteligo powiązanego z kartą typu affinity Dobro procentuje (od 2013). PKO Bank Polski SA co trzy miesiące dzieli się zyskiem z każdej transakcji bezgotówkowej dokonanej przy użyciu karty charytatywnej.

W okresie ponad 7 lat od momentu uruchomienia działalności, Fundacja przeznaczyła ponad 96 mln PLN na działania społeczne. Dotowane inicjatywy wpisują się w jeden z 7 obszarów programowych: EDUKACJA, TRADYCJA, NADZIEJA, ZDROWIE, KULTURA, EKOLOGIA, SPORT.

Od początku 2018 roku na realizację 41 projektów strategicznych, w tym na 7 strategicznych projektów specjalnych, które nie wymagają nawiązania partnerstwa z organizacją zewnętrzną: Bankową Akcją Honorowego Krwiodawstwa, Kolekcję Zbiorów Bankowych, Busola na start, Fundacja przekazała ponad 2,5 mln PLN. Fundacja dokłada starań, aby projekty strategiczne ewaluowały i docierały do jak największego grona beneficjentów.

W partnerstwie na poziomie lokalnym na realizację 104 projektów Fundacja przekazała ponad 950 tys. PLN. Pomoc osobom indywidualnym, zarówno dzieciom, jak i dorosłym wyniosła blisko 734 tys. PLN. Liczba indywidualnych beneficjentów wyniosła 80, spośród których 12 osób to pracownicy PKO Banku Polskiego SA lub ich rodziny. Pomoc 41 osobom indywidualnym została udzielona w wyniku Charytatywnych Akcji Biegowych, w ramach projektu specjalnego Fundacji.

Ponadto Fundacja pośredniczy w procesie przekazywania darowizn rzeczowych w postaci sprzętu informatycznego oraz mebli wycofywanych z użytku z oddziałów Banku.

WOLONTARIAT PRACOWNICZY

Od 2013 roku funkcjonuje system Wolontariatu pracowniczego, w którym zarejestrowanych jest ponad 1,4 tys. aktywnych Wolontariuszy. Osoby te mają możliwość zgłosić swój własny lokalny lub indywidualny projekt społeczny. Współpraca Fundacji i Wolontariusza służy weryfikacji wiarygodności wnioskodawcy oraz budowaniu relacji między Bankiem a lokalnym środowiskiem. Ponadto wszyscy Wolontariusze mogą zarejestrować swoje pozabankowe zaangażowanie poprzez dzielenie się dobrymi praktykami i informowanie Fundacji o wartych wsparcia lokalnych inicjatywach.

Działalność charytatywna wpływa na kształtowanie wizerunku PKO Banku Polskiego SA jako biznesu zaangażowanego społecznie. Wsparcie udzielane przez Fundację przyczynia się do budowy silnych relacji Banku z otoczeniem oraz do wzmacniania wzajemnego zaufania.

7.7 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA PRYZNANE GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

W I półroczu 2018 roku Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA przyznano liczne nagrody i wyróżnienia.

DYNAMICZNY ROZWÓJ I DOSKONAŁE WYNIKI FINANSOWE

NAJLEPSZY BANK 2018

W 26. edycji konkursu Gazety Bankowej – Najlepszy Bank, PKO Bank Polski SA zdobył nagrodę w kategorii duże banki komercyjne. Doceniono wyniki za 2017 rok – PKO Bank Polski SA wypracował najwyższy zysk netto w sektorze bankowym, który wyniósł 3,1 mld PLN i był o 8 proc. wyższy niż przed rokiem. Ekspertsi oceniali banki przede wszystkim w zakresie wskaźników dynamiki, struktury portfela oraz efektywności działalności. PKO Bank Polski SA otrzymał największą liczbę punktów.

PKO BANK POLSKI SA LIDEREM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII

GWIAZDY BANKOWOŚCI

W czwartej edycji rankingu Dziennika Gazety Prawnej Gwiazdy Bankowości PKO Bank Polski SA zwyciężył w kategorii innowacyjność i otrzymał tytuł Gwiazdy Innowacyjności. Jury doceniło Bank także za tempo rozwoju i strukturę biznesu.

PKO Bank Hipoteczny SA zajął trzecie miejsce w kategorii Gwiazda Bankowości Specjalistycznej.

IKO NAJLEPSZA APLIKACJĄ MOBILNĄ NA ŚWIECIE

W marcu 2018 roku IKO zajęło 1. miejsce w rankingu aplikacji mobilnych 100 największych banków na świecie, opublikowanym w Retail Banker International. Ranking opiera się na ocenach Klientów, wystawionych w sklepach z aplikacjami na iOS oraz Android. IKO z łączną oceną 4,8/5 przy niemal 150 tys. ocen wyprzedziło banki z całego świata.

LIDER BANKOWOŚCI MOBILNEJ

PKO Bank Polski SA po raz kolejny okazał się niekwestionowanym liderem bankowości mobilnej według raportu za IV kwartał 2017 roku portalu PR News. O jego pozycji zdecydowały: prawie 2,3 miliona Klientów, którzy korzystają z usług banku za pośrednictwem urządzenia mobilnego (IKO, wersja lajt i pełna wersja serwisu iPKO), prawie 1,3 miliona Klientów, którzy przynajmniej raz w miesiącu zalogowali się do aplikacji IKO, 14 milionów transakcji mobilnych w IV kwartale 2017 roku.

PKO BANK POLSKI SA ZWYCIĘZCĄ THE HEART INNOVATION AWARDS 2017

W pierwszej edycji konkursu The Heart Open Innovation Awards 2017, w kategorii „Współpraca” nagrodzona została współpraca PKO Banku Polskiego SA i spółki fintechowej ZenCard Sp. z o.o.. Kapituła składała się z przedstawicieli korporacji, którzy działają w świecie start-upów i doceniła kooperację, która prowadzi do wdrożenia innowacji technologicznych, rozszerzenia oferty, tworzenia nowych doświadczeń Klientów. Jury nominowało Bank do nagrody również w kategoriach „Organizacja” – za zaangażowanie w rozwój ekosystemu start-upów oraz „Korporacyjny inwestor” – za wspieranie młodych spółek technologicznych.

PROJEKT ROKU 2017

Kapituła konkursu XIII Kongresu Gospodarki Elektronicznej organizowanego pod patronatem Związku Banków Polskich wybrała usługę rejestracji firmy w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) przez bankowość elektroniczną iPKO „Projektem Roku 2017”. O zwycięstwie zdecydowały kompleksowość i uniwersalizm rozwiązania oraz jego wpływ na rozwój e-administracji.

PKO Bank Polski SA jako pierwszy na rynku, udostępnił swoim Klientom usługę złożenia w systemie transakcyjnym iPKO jednego, wspólnego wniosku o otwarcie rachunku firmowego i rejestrację firmy w CEIDG bez konieczności osobistej wizyty w urzędzie.

FINTECH & INSURTECH AWARDS

Platforma Trudatum, opracowana we współpracy PKO Banku Polskiego SA i start-upu Coinfirm, wygrała w konkursie FinTech & InsurTech Awards w kategorii blockchain technology.

PKO Bank Polski SA, jako pierwsza polska instytucja finansowa, rozpoczął wdrożenie rozwiązań w technologii blockchain, która na początek posłuży weryfikacji autentyczności dokumentów bankowych.

Celem konkursu jest popularyzacja innowacyjnych rozwiązań technologicznych dla branży finansowej oraz ubezpieczeniowej.

PORTFEL ROKU WPROST

W czwartej edycji konkursu Portfel Roku Tygodnika Wprost aplikacja mobilna IKO zwyciężyła w kategorii „wygoda i szeroki dostęp”. Została doceniona za innowacyjność oraz funkcjonalność. Zajmuje pierwsze miejsce wśród aplikacji bankowości mobilnej w trzech największych sklepach z aplikacjami: Google Play, App Store i Windows Phone Store.

Celem konkursu jest promocja najciekawszych na rynku produktów i usług finansowych. O nagrodę rywalizują banki i instytucje pośredniczące w obrocie finansowym, fintechy, firmy doradcze i te związane z usługami dla sektora finansowego.

NAJLEPSZE PRODUKTY I USŁUGI

PKO BANK POLSKI SA INSTYTUCJĄ ROKU 2017

W III edycji rankingu Instytucja Roku prowadzonego przez portal Mojebankowanie.pl, PKO Bank Polski SA został uhonorowany statuetkami w kategoriach: „Przyjazne otwarcie konta firmowego” i „Przyjazne otwarcie konta przez internet” – dla Klientów indywidualnych. Przyznane nagrody to dowód, że Bank jest partnerem dla firm, cechuje go kompleksowa oferta, wysoka jakość obsługi oraz przyjazna i nowoczesna bankowość elektroniczna.

Ranking Instytucja Roku to badanie przedsiębiorstw z branż bankowej, ubezpieczeniowej i telefonii. Niezależni eksperci dokonują oceny proklienckich działań firm i nagradzają je za przyjazne Klientom rozwiązania.

ZŁOTY BANKIER

W 9. edycji rankingu Złoty Bankier PKO Bank Polski SA zdobył statuetkę w kategorii kredyt hipoteczny za kredyt Własny Kąt Hipoteczny – niskie koszty finansowania, dostępność i elastyczne podejście do wcześniejszej spłaty zobowiązania. Eksperti docenili także Mini Ratkę, która wyróżniła się „wakacjami” kredytowymi, infolinię Banku za kompetencje i kulturę osobistą konsultantów oraz ergonomię kanałów elektronicznych. Z kolei internauci docenili działania Banku w mediach społecznościowych, spot reklamowy „Kluczowe decyzje” oraz inicjatywę społeczną - PKO Bieg Charytatywny.

Złoty Bankier jest największym w kraju rankingiem poziomu obsługi bankowej, jakości produktów, komunikacji reklamowej i w social media, społecznego zaangażowania banków oraz najbardziej innowacyjnych produktów i usług na rynku bankowym. Wskazuje banki, które w swojej działalności stawiają na najlepsze praktyki rynkowe, a ich produkty i usługi są odpowiedzią na oczekiwania oraz potrzeby Klientów. Organizatorami rankingu są Bankier.pl i Puls Biznesu.

BANK NAJLEPSZY DLA ROLNIKA

W trzeciej edycji rankingu Bank Najlepszy dla Rolnika PKO Bank Polski SA zajął drugie miejsce w kategorii oferta bankowa. Doceniono przygotowaną przez Bank ofertę depozytowo-transakcyjną i kredytową, dzięki której właściciele gospodarstw rolnych mogą sfinansować zarówno bieżące wydatki jak i inwestycje związane z prowadzoną działalnością. Ranking Bank Najlepszy dla Rolnika firmy Martin & Jacob, która prowadzi autorskie analizy rynku rolnego opracowany został na podstawie badania zrealizowanego w pierwszym kwartale tego roku. Przeprowadzono je na próbie ponad 9,4 tys. rolników.

SILNA MARKA

NAJCENNIJSZA MARKA FINANSOWA

PKO Bank Polski SA jest najdroższą marką krajowego sektora finansowego. W 14. edycji Rankingu Najcenniejszych Polskich Marek 2017 dziennika Rzeczpospolita marka Banku została wyceniona na 2,7 mld PLN. Bank jest też trzecim najbardziej wartościowym brandem w kraju.

WARSAW CORPORATE FILM FESTIVAL

W konkursie Warsaw Corporate Film Festival PKO Bank Polski SA zdobył pięć nagród. Spot „Kluczowe decyzje” – wyreżyserowany przez nominowanego do nagrody Oscara Tomasza Bagińskiego – był pierwszy w kategoriach: komunikacja marketingowa B2C i efekty specjalne oraz drugi w kategorii zdjęcia. Z kolei reklama „Dowiedz się, co Maciek musiał zanim założył PKO Konto dla Młodych” zajęła pierwsze miejsce w kategorii reżyseria i drugie w komunikacji marketingowej B2C. Warsaw Corporate Film Festival to pierwszy w Polsce festiwal filmów korporacyjnych o zasięgu międzynarodowym podczas którego nagrodzono najlepsze filmy korporacyjne.

WYRÓŻNIONE DZIAŁANIA W ZAKRESIE SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU (CSR)

NAGRODA GOSPODARCZA POLSKIEGO RADIA

W drugiej edycji Nagród Gospodarczych Polskiego Radia PKO Bank Polski SA zwyciężył w kategorii „Filantrop Polski”. Został doceniony za zaangażowanie w rozwój gospodarczy naszego kraju. Bank od lat inicjuje i realizuje projekty społeczne integrujące cele biznesowe z działaniami na rzecz wszystkich grup interesariuszy. Angażuje się w inicjatywy, które promują patriotyzm gospodarczy, rodzimy biznes oraz naukę. Wspiera wydarzenia i projekty edukacyjne, obywatelskie, kulturalne, sportowe, charytatywne. Nagrody Gospodarcze Polskiego Radia to wyróżnienia dla najlepszych przedsiębiorstw, które w istotny sposób przyczyniają się do rozwoju polskiej gospodarki oraz promocji naszego kraju na arenie międzynarodowej, angażują się w działalność charytatywną, prospołeczną i ekologiczną.

PKO BANK POLSKI SA OTRZYMAŁ TYTUŁ ETYCZNEJ FIRMY

Za praktyki dotyczące uczciwego i przejrzystego prowadzenia biznesu z poszanowaniem norm etycznych oraz działania zgodne z zasadami społecznej odpowiedzialności PKO Bank Polski SA został nagrodzony w czwartej edycji konkursu Etyczna Firma.

BIAŁY LISTEK CSR

W siódmej edycji rankingu Listki CSR Polityki PKO Bank Polski SA otrzymał Biały Listek. Został doceniony za odpowiedzialne prowadzenie biznesu, m.in. dbałość o relacje z Klientami i partnerami biznesowymi, kompleksowe zarządzanie personelem oraz oferowanie pracownikom benefitów pozapłacowych, a także wspieranie lokalnych społeczności i działania w oparciu o zdefiniowane i komunikowane wartości. Ranking przygotowywany jest we współpracy z firmą doradcą Deloitte oraz Forum Odpowiedzialnego Biznesu.

PKO BANK POLSKI SA LIDEREM WŚRÓD PRACODAWCÓW

PRACODAWCA GODNY ZAUFANIA

W VII edycji konkursu o tytuł Pracodawca Godny Zaufania PKO Bank Polski SA zwyciężył w kategorii „Zdrowie”. Zdobył najwięcej głosów członków kapituły, w skład której wchodzi m.in. przedstawiciele Krajowej Izby Gospodarczej oraz Fundacji Polskiego Godła Promocyjnego. Uznanie jury zyskały praktyki Banku związane z jednym z najbardziej cenionych benefitów pracowniczych – opieką medyczną. Zapewnienie pracownikom dodatkowej opieki medycznej i dostęp do fachowej pomocy, a także promowanie zdrowego stylu życia i wspieranie pracowników w trosce o zdrowie.

PRACODAWCA ROKU

PKO Bank Polski SA znalazł się w gronie najbardziej pożądaných pracodawców rankingu Pracodawca Roku 2017 międzynarodowej organizacji studenckiej AIESEC. Bank ma mocną pozycję najlepszego pracodawcy w sektorze finansowym i regularnie jest na liście Top 10 w zestawieniu AIESEC. Ranking powstaje na podstawie badania przeprowadzanego wśród studentów IV i V roku studiów o kierunkach ekonomicznych z największych ośrodków akademickich w Polsce. Jego celem jest analiza preferencji studentów, które dotyczą wyboru przyszłego pracodawcy, ale też ocena perspektyw na rynku pracy dla środowiska studenckiego.

NAJLEPSZY PRACODAWCA

PKO Bank Polski SA został laureatem konkursu Inspiratorzy Biznesu: Najlepszy Pracodawca organizowanego przez agencję informacyjną Newseria. Uznanie jury zyskały warunki pracy, system motywacyjny i możliwości rozwoju. Doceniono też nowoczesny system motywacyjny, bogatą ofertę świadczeń pozapłacowych i inicjatywy, które sprzyjają przyjaznej atmosferze pracy i ułatwiają godzenie jej z życiem prywatnym. Celem konkursu jest wyłonienie najatrakcyjniejszych pracodawców, którzy zatrudniają powyżej 50 pracowników.

WZOROWA KOMUNIKACJA Z RYNKIEM

LIDER KOMUNIKACJI ONLINE

PKO Bank Polski SA uzyskał najwyższą ocenę i zwyciężył w klasyfikacji Lider komunikacji online (w kategorii duże spółki giełdowe) w jedenastej edycji konkursu Złota Strona Emitenta organizowanego przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych.

Analizowano komunikację z inwestorami, m.in. za pośrednictwem mediów społecznościowych, poczty elektronicznej, czy z wykorzystaniem innych kanałów i narzędzi, a także prezentacje dla inwestorów, które dotyczyły wyników finansowych i bieżącej działalności spółek. Kapituła konkursu zwracała również uwagę na zawartość serwisów przeznaczonych dla inwestorów, ich wygląd oraz łatwość w poruszaniu się po nim.

TRANSPARENTNA SPÓŁKA ROKU

W drugiej edycji rankingu komunikacji spółek publicznych z rynkiem PKO Bank Polski SA zdobył tytuł Transparentna Spółka Roku 2017 z indeksu WIG 20. Doceniono sprawozdawczość finansową i raportowanie, relacje inwestorskie oraz stosowane zasady ładu korporacyjnego.

Przygotowany przez Instytut Rachunkowości i Podatków oraz Gazetę Giełdy Parkiet ranking Transparentna spółka roku powstaje na podstawie badania ankietowego. To inicjatywa adresowana do spółek publicznych z WIG 20, 40 i 80. Jej celem jest ocena transparentności firm.

DZIAŁALNOŚĆ MAKLERSKA

NAGRODY GPW

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie uhonorowała Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA nagrodą Broker Roku 2017 roku, m.in. za organizację pierwszych ofert publicznych akcji o największej łącznej wartości i najwyższy udział w obrotach akcjami (bez transakcji animatora) na Głównym Rynku. Z kolei PKO Bank Polski SA został nagrodzony za najwyższą wartość emisji nieskarbowych instrumentów dłużnych na rynku Catalyst oraz najwyższą wartość transakcji OTC rozliczonych w KDPW_CCP.

Za największy wzrost wartości zamówień na produkty informacyjne GPW i BondSpot nagrodę otrzymała spółka PKO BP Finat Sp. z o.o..

BYKI I NIEDŹWIEDZIE DLA DOMU MAKLERSKIEGO PKO BANKU POLSKIEGO SA

Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA otrzymał statuetkę Byka i Niedźwiedzia dla najlepszego domu maklerskiego w 24 edycji organizowanego przez Gazetę Giełdy Parkiet konkursu Byki i Niedźwiedzie. O zwycięstwie Domu Maklerskiego zdecydowały m.in. organizacja dwóch największych ubiegłorocznych debiutów, czyli Play Communications oraz Dino i aktywność na rynku wtórnym.

NAJLEPSI SPECJALIŚCI NA RYNKU

NAJSKUTECZNIEJSZY PREZES 2017

Zbigniew Jagiełło, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA, jako jedyny prezes instytucji finansowej, otrzymał statuetkę dla Najskuteczniejszego Prezesa 2017 w kategorii WIG20. O jego wysokiej pozycji w rankingu zdecydowały wyniki Banku, przede wszystkim wzrost kapitalizacji w 2017 roku, wysokość stopy zwrotu dla akcjonariuszy, doskonałe wskaźniki finansowe oraz transparentność spółki.

Zestawienie Najskuteczniejszych Prezesów 2017 przygotowała redakcja Harvard Business Review Polska we współpracy z Departamentem Zarządzania Aktywami DM TMS Brokers oraz Stowarzyszeniem Inwestorów Indywidualnych.

LIDER CYFRYZACJI SEKTORA BANKOWEGO

Adam Marciniak, wiceprezes Zarządu PKO Banku Polskiego SA nadzorujący obszar Informatyki, został uhonorowany nagrodą dla Lidera Cyfryzacji Sektora Bankowego 2018. Kapituła doceniła Adama Marciniaka za zaangażowanie w rozwój innowacyjnych narzędzi, osiągnięcia i projekty realizowane w ramach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, jak również dla całego sektora bankowego. Zwrócono uwagę na wielokrotnie nagradzaną aplikację IKO oraz iPKO Biznes, współpracę z Ministerstwem Cyfryzacji, Centralnym Ośrodkiem Informatyki i rozwój usług dla e-państwa.

Nagroda została ustanowiona przez Członków Forum Technologii Bankowych jako wyróżnienie za wyjątkowe osiągnięcia, które miały na celu łączenie sektora bankowego i technologicznego w Polsce.

NAJLEPSI ANALITYCY GIEŁDOWI

W szesnastej edycji rankingu analityków giełdowych opracowanym przez Gazetę Giełdy Parkiet triumfował zespół Domu Maklerskiego PKO Banku Polskiego SA.

NAJLEPSZY ZESPÓŁ ANALIZ EKONOMICZNYCH	Zespół analiz ekonomicznych PKO Banku Polskiego SA zwyciężył w rankingu prognoz makroekonomicznych na 2017 rok przygotowanym przez Gazetę Giełdy Parkiet. Celnością przewidywań pokonał 20 innych konkurentów.
--	--

NAGRODY OTRZYMANE PRZEZ SPÓŁKI GRUPY KAPITAŁOWEJ BANKU

ZENCARD NAJCIEKAWSZYM START-UPEM	Kapituła konkursu e-Dukat 2017 uznała ZenCard Sp. z o.o., spółkę fintechową z Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, za najciekawszy start-up z obszaru płatności bezgotówkowych i nagrodziła go statuetką e-Dukata 2017.
---	--

NAGRODA ALFA DLA SUBFUNDUSZU PKO SKARBOWY

PKO Skarbowy, subfundusz z oferty PKO TFI SA, został uhonorowany nagrodą Alfa w kategorii Bestseller. Wyróżnienie to przyznawane jest detalicznym funduszom inwestycyjnym otwartym, które w minionym roku cieszyły się największą popularnością mierzoną wielkością napływów netto. Nagroda Alfa przyznawana jest przez firmę Analizy Online. Ma na celu wyróżnienie tych produktów, które na tle grupy porównawczej dostarczają Klientom ponadprzeciętne stopy zwrotu skorygowane o poziom ponoszonego ryzyka.

RANKING IKZE TFI RZECZYPOSPOLITEJ

PKO TFI SA zajęło pierwsze miejsce w rankingu Rzeczypospolitej dotyczącym Indywidualnych Kont Zabezpieczenia Emerytalnego oferowanych przez TFI w formie funduszu inwestycyjnego, przeprowadzonym na koniec marca 2018 roku. W rankingu oceniane były stopy zwrotu z inwestycji, zróżnicowanie oferty, oraz opłaty pobierane od Klientów.

WYSOKIE MIEJSCA KREDOBANK SA W RANKINGACH NA UKRAINIE

W 2018 roku KREDOBANK SA zajmował wysokie miejsca w różnych rankingach na Ukrainie, w tym:
- pierwsze miejsce w kategorii: kredyt na rozwój biznesu, kredyt na zakup nieruchomości na rynku wtórnym i lokata dla biznesu oraz trzecie miejsce w kategorii: kredyt pod zastaw nieruchomości, kredyt w rachunku bieżącym dla biznesu, lokata dla ludności i oferta na obsługę rozliczeniowo-kasową, przyznane na podstawie wyników I kwartału 2018 roku przez agencję Prostobank Consulting,
- pierwsze miejsce w kategorii „program refinansowania kredytu” oraz „program hipotecznego kredytowania mieszkaniowego” w konkursie „Faworyci Sukcesu 2017”.

8. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

8.1 ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem jest jednym z najważniejszych procesów wewnętrznych zarówno w PKO Banku Polskim SA, jak i w pozostałych podmiotach Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. Zarządzanie ryzykiem ma na celu zapewnienie rentowności działalności biznesowej, przy zapewnieniu kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymaniu w ramach przyjętej przez Bank i Grupę Kapitałową Banku tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym. Poziom ryzyka stanowi ważny składnik procesu planistycznego.

W Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA zidentyfikowane zostały następujące rodzaje ryzyka, które podlegają zarządzaniu (ryzyka uznane za istotne wyróżniono podkreśleniem²⁰): kredytowe, kredytowe koncentracji, stopy procentowej, walutowe, płynności (w tym ryzyka finansowania), cen towarów, cen kapitałowych papierów wartościowych, inne ryzyka cenowe, instrumentów pochodnych, operacyjne, braku zgodności i postępowania, zmian makroekonomicznych, modeli, biznesowe, utraty reputacji, ryzyko postępowania, kapitałowe, nadmiernej dźwigni finansowej i ubezpieczeniowe²¹.

Szczegółowy opis zasad zarządzania poszczególnymi istotnymi rodzajami ryzyka zawarty jest w raporcie Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłaszaniu w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA.

²⁰ Ocenę istotności ryzyka występującego w działalności Banku i Grupie Kapitałowej przeprowadza się nie rzadziej niż raz w roku. Ocena ta może być przeprowadzona częściej, w szczególności w przypadku istotnej zmiany zakresu działalności lub profilu ryzyka Banku, podmiotu Grupy Kapitałowej lub Grupy Kapitałowej. Przy określaniu kryteriów uznawania danego rodzaju ryzyka za istotne uwzględniany jest wpływ istotności tego ryzyka zarówno na działalność Banku, jak i Grupy Kapitałowej.

²¹ Ryzyko dotyczy spółek Grupy Kapitałowej Banku.

CELE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Celem zarządzania ryzykiem poprzez dążenie do utrzymywania poziomu ryzyka w ramach przyjętego poziomu tolerancji jest:

- ochrona wartości kapitału akcjonariuszy,
- ochrona depozytów Klientów,
- wsparcie Grupy Kapitałowej Banku w prowadzeniu efektywnej działalności.

Cele zarządzania ryzykiem Grupa Kapitałowa Banku osiąga w szczególności poprzez zapewnianie właściwej informacji o ryzyku, tak aby decyzje mogły być podejmowane z pełną świadomością poszczególnych rodzajów ryzyka, jakie ze sobą niosą.

KLUCZOWE ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Zarządzanie ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku opiera się w szczególności na następujących zasadach:

- Grupa Kapitałowa Banku zarządza wszystkimi zidentyfikowanymi rodzajami ryzyka,
- proces zarządzania ryzykiem wspiera realizację strategii Banku przy zachowaniu zgodności ze strategią zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie poziomu tolerancji na ryzyko,
- proces zarządzania ryzykiem jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka i na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka,
- metody identyfikacji, pomiaru lub oceny, monitorowania i zarządzania ryzykiem są adekwatne do poziomu tolerancji na ryzyko przyjętego przez Bank. Istotne rodzaje ryzyka, na które narażony jest Bank, identyfikuje się odpowiednio przy podejmowaniu decyzji biznesowych,
- metody zarządzania ryzykiem (w szczególności modele i ich założenia) oraz systemy pomiaru lub oceny ryzyka są dostosowane do skali i złożoności ryzyka, aktualnie prowadzonej i planowanej działalności Grupy Kapitałowej Banku i otoczenia, w którym Grupa Kapitałowa Banku działa oraz okresowo weryfikowane i walidowane,
- Zarząd określa rodzaje ryzyka, które podlegają zarządzaniu oraz komórki organizacyjne Centrali i specjalistyczne jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie tymi rodzajami ryzyka,
- Bank alokuje zasoby niezbędne do efektywnego zarządzania ryzykiem,
- Bank opracowuje plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowych, które mogą szczególnie istotnie wpłynąć na funkcjonowanie Banku, w szczególności plany awaryjne wymagane przez powszechnie obowiązujące przepisy prawa oraz przepisy wewnętrzne Banku,
- Plany finansowe, kapitałowe i strategiczne weryfikuje się i ocenia w zakresie generowanego poziomu ryzyka,
- Proces zarządzania danym rodzajem ryzyka oraz adekwatnością kapitałową jest uregulowany, odpowiednio do stopnia złożoności i istotności tego ryzyka, w przepisach wewnętrznych Banku dotyczących zasad zarządzania tym rodzajem ryzyka oraz zasad zarządzania adekwatnością kapitałową i kapitałem własnym.

PROCES ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Na proces zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku składają się następujące elementy:

IDENTYFIKACJA RYZYKA

Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł ryzyka oraz oszacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na sytuację finansową Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W ramach identyfikacji ryzyka Grupa Kapitałowa Banku określa te rodzaje ryzyka, które uznaje za istotne w działalności Banku, danej spółki Grupy Kapitałowej Banku lub całej Grupy Kapitałowej Banku.

POMIAR I OCENA RYZYKA

Pomiar ryzyka obejmuje określanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz ilościowej kwantyfikacji ryzyka za pomocą ustalonych miar, a także ocena ryzyka polegająca na określeniu rozmiarów lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się prace

związane z wyceną poszczególnych rodzajów ryzyka dla potrzeb polityki cenowej oraz testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka. Scenariusze testów warunków skrajnych obejmują m.in. wymagania wynikające z rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego. Dodatkowo przeprowadzane są w Grupie Kapitałowej Banku kompleksowe testy warunków skrajnych (KTWS), które stanowią integralny element zarządzania ryzykiem oraz stanowią uzupełnienie testy warunków skrajnych specyficzne dla poszczególnych rodzajów ryzyka. KTWS obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu (w szczególności sytuacji makroekonomicznej) i funkcjonowaniu Banku na sytuację finansową Grupy Kapitałowej Banku.

▪ KONTROLA RYZYKA

Kontrola ryzyka polega na określeniu narzędzi wykorzystywanych do diagnozowania lub ograniczania poziomu ryzyka w poszczególnych obszarach działalności Grupy Kapitałowej Banku. Obejmuje ustalenie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka w szczególności w postaci strategicznych limitów tolerancji na poszczególne rodzaje ryzyka.

▪ PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE RYZYKA

Prognozowanie i monitorowanie ryzyka polega na sporządzaniu prognoz poziomu ryzyka oraz monitorowaniu odchyłań realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, rekomendacji i zaleceń wydanych przez organ nadzoru i kontroli), a także przeprowadzaniu testów warunków skrajnych (specyficznych i kompleksowych). Prognozy poziomu ryzyka poddaje się weryfikacji. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności.

▪ RAPORTOWANIE RYZYKA

Raportowanie ryzyka polega na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka lub oceny ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców. Rada Nadzorcza, w sytuacji potencjalnych problemów płynnościowych Banku, jest niezwłocznie informowana o poziomie płynności Banku, zagrożeniach i podejmowanych działaniach zaradczych oraz w przypadku wystąpienia istotnych zdarzeń operacyjnych lub incydentów bezpieczeństwa.

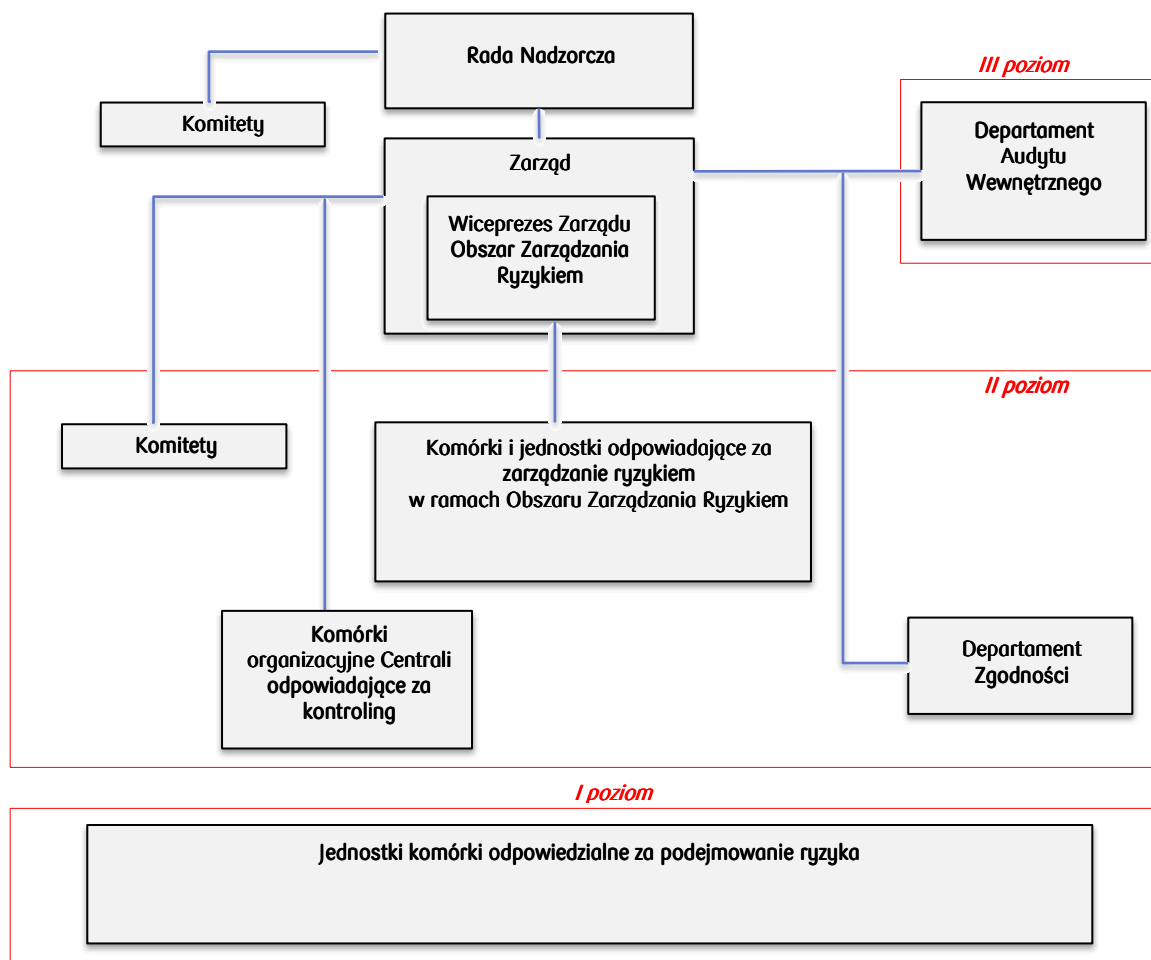
▪ DZIAŁANIA ZARZĄDCZE

Działania zarządcze polegają w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych kształtujących proces zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko, ustalaniu wysokości limitów i wartości progowych, wydawaniu zaleceń, podejmowaniu decyzji w tym o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz poziomu ryzyka.

ORGANIZACJA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem podmiotów Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA. W ramach tego nadzoru, Bank ocenia systemy zarządzania ryzykiem w podmiotach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się we wszystkich jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku.

Organizacja zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA przedstawiona jest na poniższym schemacie:

System zarządzania ryzykiem nadzorowany jest przez Radę Nadzorczą, która kontroluje i ocenia jego adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza ocenia, czy elementy systemu zarządzania ryzykiem służą zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów Banku. W szczególności ocenia ona, czy system stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem oraz sformalizowane procedury, które mają na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka w przyszłości. Weryfikuje, czy w ramach systemu zarządzania ryzykiem stosowane są sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz czy przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwia monitorowanie poziomu ryzyka. Rada ocenia, czy system zarządzania ryzykiem jest na bieżąco dostosowywany do nowych czynników i źródeł ryzyka. Radę Nadzorczą wspierają m.in. następujące komitety: Komitet ds. Wynagrodzeń Rady Nadzorczej, Komitet ds. Ryzyka Rady Nadzorczej i Komitet Audytu Rady Nadzorczej.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA w zakresie zarządzania ryzykiem, odpowiada za strategiczne zarządzanie ryzykiem, w tym za nadzorowanie i monitorowanie działań podejmowanych przez Bank w zakresie zarządzania ryzykiem. Podejmuje najważniejsze decyzje, które mają wpływ na profil ryzyka Banku oraz uchwała przepisy wewnętrzne Banku dotyczące zarządzania ryzykiem. W zarządzaniu ryzykiem Zarząd wspierają następujące komitety działające w Banku:

- 1) Komitet Ryzyka (KR),
- 2) Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (KZAP),
- 3) Komitet Kredytowy Banku (KKB),
- 4) Komitet Ryzyka Operacyjnego (KRO).

System zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, niezależnych wzajemnie uzupełniających się poziomach:

- **PIERWSZY POZIOM** – tworzą struktury organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie produktem, jego sprzedaż i obsługę Klientów oraz inne struktury odpowiedzialne za zadania operacyjne generujące ryzyko, funkcjonujące na podstawie przepisów wewnętrznych. Funkcja jest realizowana we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku,

w komórkach organizacyjnych Centrali i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku. Jednostki i komórki organizacyjne Centrali implementują, zaprojektowane na drugim poziomie zarządzania ryzykiem, odpowiednie mechanizmy kontroli, w tym zwłaszcza limity oraz zapewniają ich przestrzeganie poprzez odpowiednie mechanizmy kontrolne. Jednocześnie spółki Grupy Kapitałowej Banku obowiązuje zasada spójności i porównywalności oceny i kontroli ryzyka w Banku oraz w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku, z uwzględnieniem specyfiki działalności podmiotu oraz rynku, na którym prowadzi działalność,

- **DRUGI POZIOM** – obejmuje działalność komórki do spraw zgodności oraz identyfikację, pomiar, ocenę lub kontrolę, monitorowanie i raportowanie istotnych rodzajów ryzyka, a także stwierdzanych zagrożeń i nieprawidłowości – zadania realizowane są przez wyspecjalizowane struktury organizacyjne, które działają na podstawie obowiązujących przepisów wewnętrznych Banku; celem tych struktur jest zapewnienie żeby działania realizowane na pierwszym poziomie były właściwie uregulowane w przepisach wewnętrznych Banku i skutecznie ograniczały ryzyko, wspierały pomiar, ocenę i analizę ryzyka oraz efektywność działalności. Funkcja realizowana jest w szczególności w Obszarze Zarządzania Ryzykiem, Departamencie Zgodności i właściwych komitetach. Drugi poziom wspiera podejmowanie działań, które mają na celu eliminację niekorzystnych odchyłeń od planu finansowego w zakresie wielkości wpływających na ujęte w planie finansowym ilościowe strategiczne limity tolerancji na ryzyko. Działania te realizuje się w szczególności w komórkach organizacyjnych Centrali odpowiadających za kontroling,
- **TRZECI POZIOM** – stanowi audyt wewnętrzny, poprzez przeprowadzanie niezależnych audytów elementów systemu zarządzania Bankiem, w tym systemu zarządzania ryzykiem, oraz systemu kontroli wewnętrznej; audyt wewnętrzny funkcjonuje odrębnie od pierwszego i drugiego poziomu i może wspierać realizowane tam działania poprzez konsultacje, ale bez możliwości wpływu na podejmowane decyzje.

Niezależność poziomów, polega na zachowaniu organizacyjnej odrębności w następujących płaszczyznach:

- funkcja drugiego poziomu w zakresie tworzenia rozwiązań systemowych jest niezależna od funkcji pierwszego poziomu,
- funkcja trzeciego poziomu jest niezależna od funkcji pierwszego i drugiego poziomu,
- funkcja zarządzania ryzykiem braku zgodności podlega Wiceprezesowi Zarządu Nadzorującemu Obszar Prawny i Zgodności.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM W GRUPIE KAPITAŁOWEJ BANKU

Bank sprawuje nadzór nad funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej Banku. W ramach tego nadzoru Bank nadzoruje systemy zarządzania ryzykiem w podmiotach oraz wspiera ich rozwój, jak również uwzględnia poziom ryzyka działalności poszczególnych podmiotów w ramach systemu monitorowania i raportowania ryzyka na poziomie Grupy Kapitałowej Banku.

Zasady i sposób oceny poszczególnych rodzajów ryzyka w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku określają przepisy wewnętrzne. Podmioty Grupy Kapitałowej Banku tworzą i aktualizują przepisy wewnętrzne dotyczące zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka po zasięgnięciu opinii Banku i z uwzględnieniem rekomendacji formułowanych przez Bank oraz z uwzględnieniem postanowień Strategii zarządzania ryzykiem w PKO Banku Polskim SA i Grupie Kapitałowej Banku. Przepisy wewnętrzne podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, które dotyczą zarządzania ryzykiem uwzględniają:

- zasadę spójności i porównywalności oceny ryzyka poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku i podmiotach Grupy Kapitałowej Banku,
- zakres i rodzaj powiązań podmiotów, które wchodzi w skład Grupy Kapitałowej Banku,
- specyfikę i skalę działalności podmiotu Grupy Kapitałowej Banku oraz rynku, na którym prowadzi działalność,
- rodzaje ryzyka, które podlegają zarządzaniu w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku wynikające ze specyfiki ich działalności.

Komórki organizacyjne Centrali Banku i specjalistyczne jednostki organizacyjne lub właściwe komitety w Banku realizują nadzór nad zarządzaniem ryzykiem w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku. Nie rzadziej niż raz w roku Grupa Kapitałowa Banku ustala listę podmiotów, które mają istotny wpływ na profil ryzyka. Dla tych podmiotów zgodnie z odrębnymi przepisami wewnętrznymi Banku, określa się podejście dotyczące minimalnych ilościowych strategicznych limitów tolerancji na poszczególne ryzyka specyficzne dla danej spółki oraz sposób ich raportowania.

8.1.1 RYZYKO KREDYTOWE

Definicja Cel zarządzania Pomiar i ocena ryzyka kredytowego Zarządzanie ryzykiem walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych

DEFINICJA

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko poniesienia straty w wyniku niewywiązania się Klienta z zobowiązań wobec Grupy Kapitałowej Banku lub jako ryzyko spadku wartości ekonomicznej wierzytelności Grupy Kapitałowej Banku w wyniku pogorszenia się zdolności Klienta do obsługi zobowiązań.

CEL ZARZĄDZANIA

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczenie strat na portfelu kredytowym oraz minimalizacja ryzyka wystąpienia ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przy zachowaniu oczekiwanego poziomu dochodowości i wartości portfela kredytowego.

Bank oraz jednostki zależne Grupy Kapitałowej Banku kierują się przede wszystkim następującymi zasadami zarządzania ryzykiem kredytowym:

- transakcja kredytowa wymaga wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem jest rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- pomiar ryzyka kredytowego transakcji kredytowych dokonywany jest na etapie rozpatrywania wniosku o udzielenie transakcji i cyklicznie w ramach monitorowania z uwzględnieniem zmieniających się warunków zewnętrznych oraz zmian sytuacji finansowej kredytobiorców,
- ocena ryzyka kredytowego ekspozycji jest oddzielona od funkcji sprzedaży poprzez zapewnienie właściwej struktury organizacyjnej, niezależności budowy i walidacji narzędzi wspierających ocenę ryzyka kredytowego oraz niezależność decyzji akceptujących odstępstwa od wskazań tych narzędzi,
- oferowane Klientowi warunki transakcji kredytowej zależą od oceny poziomu ryzyka kredytowego generowanego przez tę transakcję,
- decyzje kredytowe mogą być podejmowane jedynie przez osoby do tego uprawnione,
- ryzyko kredytowe jest zdywersyfikowane w szczególności pod względem obszarów geograficznych, sektorów gospodarki, produktów oraz Klientów,
- oczekiwany poziom ryzyka kredytowego jest zabezpieczany poprzez przyjmowane przez Bank zabezpieczenia, marże na ryzyko pobierane od Klientów oraz odpisy (rezerwy) z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych.

Realizację wyżej wymienionych zasad zapewnia stosowanie przez Grupę Kapitałową Banku zaawansowanych metod zarządzania ryzykiem kredytowym, zarówno na poziomie pojedynczych ekspozycji kredytowych, jak i na poziomie całego portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku. Grupa Kapitałowa Banku weryfikuje i rozwija metody w kierunku zgodności z wymaganiami metody ratingów wewnętrznych (IRB), tzn. zaawansowanej metody pomiaru ryzyka kredytowego, która może być potrzebna do wyliczania wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka kredytowego po uzyskaniu przez Bank zgody Komisji Nadzoru Finansowego.

Podmioty Grupy Kapitałowej Banku, w których występuje istotny poziom ryzyka kredytowego (Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA, Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, PKO Bank Hipoteczny SA i Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o.) zarządzają ryzykiem kredytowym indywidualnie, przy czym stosowane metody oceny i pomiaru ryzyka kredytowego dostosowują do metod stosowanych w PKO Banku Polskim SA, przy uwzględnieniu specyfiki działalności.

Podmioty Grupy Kapitałowej Banku uzgadniają każdą zmianę rozwiązań z jednostkami odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem w Banku.

Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA oraz Finansowa Kompania „Prywatne Inwestycje” Sp. z o.o. i PKO Bank Hipoteczny SA cyklicznie dokonują pomiaru ryzyka kredytowego, a wyniki tego pomiaru przekazują do Banku.

W strukturach organizacyjnych Grupy Kapitałowej KREDOBANK SA, Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA i PKO Banku Hipotecznym SA funkcjonują komórki organizacyjne w obszarze ryzyka, które odpowiadają w szczególności za:

- opracowywanie metod oceny ryzyka kredytowego, tworzenia rezerw i odpisów,

- kontrolę i monitorowanie ryzyka kredytowego w procesie kredytowym,
- jakość oraz efektywność restrukturyzacji i procesu windykacji wierzytelności Klientów.

Limity podejmowania decyzji kredytowych w tych spółkach zależą w szczególności od: kwoty zaangażowania kredytowego wobec Klienta, kwoty jednostkowej transakcji kredytowej oraz okresu transakcji kredytowej.

W przypadku transakcji kredytowych, które generują podwyższony poziom ryzyka kredytowego, proces podejmowania decyzji kredytowych w Grupie Kapitałowej KREDOBANK SA, Grupie Kapitałowej PKO Leasing SA i PKO Banku Hipotecznym SA wspierają komitety kredytowe.

Właściwe komórki organizacyjne Obszaru Zarządzania Ryzykiem uczestniczą w zarządzaniu ryzykiem kredytowym w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku przez opiniowanie projektów i okresowy przegląd przepisów wewnętrznych podmiotów, które odnoszą się do oceny ryzyka kredytowego oraz przygotowanie rekomendacji o zmianach w projektach przepisów. Bank wspiera wdrożenie w podmiotach Grupy Kapitałowej Banku rekomendowanych zmian w zasadach oceny ryzyka kredytowego.

POMIAR I OCENA RYZYKA KREDYTOWEGO

METODY POMIARU I OCENY RYZYKA KREDYTOWEGO

W celu określenia poziomu ryzyka kredytowego oraz opłacalności portfeli kredytowych Grupa Kapitałowa Banku wykorzystuje różne metody pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- prawdopodobieństwo niewypłacalności (PD),
- oczekiwaną stratę kredytową (EL),
- nieoczekiwaną stratę kredytową (UL),
- stratę w przypadku niewypłacalności (LGD),
- wartość zagrożoną ryzykiem kredytowym (CVaR),
- udział i strukturę ekspozycji kredytowych z rozpoznaną utratą wartości,
- wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości odpisami (coverage ratio),
- koszt ryzyka kredytowego.

Grupa Kapitałowa Banku systematycznie rozwija zakres wykorzystywanych mierników ryzyka kredytowego z uwzględnieniem wymagań metody wewnętrznych ratingów (IRB), jak również rozszerza zakres stosowania miar ryzyka w celu pełnego pokrycia portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku tymi metodami.

Metody pomiaru portfelowego ryzyka kredytowego pozwalają m.in. na uwzględnienie ryzyka kredytowego w cenie produktów, ustalanie optymalnych warunków dostępności finansowania oraz wyznaczanie stawek odpisów z tytułu utraty wartości.

Grupa Kapitałowa Banku przeprowadza analizy oraz testy warunków skrajnych, które dotyczą wpływu potencjalnych zmian w otoczeniu makroekonomicznym na jakość portfela kredytowego Grupy Kapitałowej Banku, a wyniki prezentuje w raportach dla organów Banku. Powyższe informacje umożliwiają identyfikowanie i podejmowanie działań ograniczających negatywne skutki wpływu niekorzystnych sytuacji rynkowych na wynik Grupy Kapitałowej Banku.

METODY RATINGOWE I SCORINGOWE

Grupa Kapitałowa Banku dokonuje oceny ryzyka pojedynczych transakcji kredytowych z wykorzystaniem metod scoringowych i ratingowych. Funkcjonowanie tych metod wspierają specjalistyczne aplikacje informatyczne. Sposób dokonywania oceny określają przepisy wewnętrzne Grupy Kapitałowej Banku, których głównym celem jest zapewnienie jednolitej i obiektywnej oceny ryzyka kredytowego w procesie kredytowania.

Grupa Kapitałowa Banku ocenia ryzyko kredytowe Klientów indywidualnych w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej Klienta w ujęciu ilościowym i jakościowym. Ocena zdolności kredytowej w ujęciu ilościowym polega na zbadaniu sytuacji finansowej Klienta, zaś ocena w ujęciu jakościowym obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji o historii kredytowej Klienta pozyskanych z wewnętrznych kartotek Grupy Kapitałowej Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W przypadku Klientów instytucjonalnych z segmentu małych i średnich przedsiębiorstw, którzy spełniają określone kryteria, Grupa Kapitałowa Banku ocenia ryzyko kredytowe z wykorzystaniem metody scoringowej. Ocena ta dotyczy niskokwotowych, nieskomplikowanych transakcji kredytowych i odbywa się w dwóch wymiarach: zdolności kredytowej oraz wiarygodności kredytowej Klienta. Ocena zdolności kredytowej polega na zbadaniu sytuacji ekonomiczno-finansowej Klienta, zaś ocena wiarygodności kredytowej Klienta obejmuje ocenę scoringową oraz ocenę informacji

o historii kredytowej Klienta pozyskanych z wewnętrznych danych Grupy Kapitałowej Banku oraz zewnętrznych baz danych.

W pozostałych przypadkach dla Klientów instytucjonalnych stosowana jest metoda ratingowa.

Grupa Kapitałowa Banku dokonuje oceny ryzyka kredytowego związanego z finansowaniem Klientów instytucjonalnych w dwóch wymiarach: Klienta oraz transakcji. Miarami tej oceny jest ocena wiarygodności Klienta, czyli rating oraz ocena transakcji tj. zdolności do spłaty zobowiązania w określonej wysokości i terminach.

Modele ratingowe dla Klientów instytucjonalnych opracowane są z wykorzystaniem wewnętrznych danych Grupy Kapitałowej Banku co zapewnia, że są dostosowane do profilu ryzyka Klientów Grupy Kapitałowej Banku. Modele opierają się na statystycznej analizie zależności między niewykonaniem zobowiązania a punktową oceną ryzyka Klienta. Ocena punktowa obejmuje ocenę wskaźników finansowych, czynników jakościowych oraz ocenę czynników behawioralnych. Ocena ryzyka Klienta jest uzależniona od wielkości przedsięwzięcia, dla którego dokonywana jest analiza. Dodatkowo Grupa Kapitałowa Banku stosuje model oceny przedsiębiorców kredytowanych w formule finansowania specjalistycznego pozwalający na adekwatną ocenę ryzyka kredytowego dużych przedsięwzięć polegających na finansowaniu nieruchomości (np. lokale biurowe, powierzchnie sklepowe, powierzchnie przemysłowe) oraz projektów infrastrukturalnych (np. infrastruktura telekomunikacyjna, przemysłowa, użyteczności publicznej).

Modele ratingowe są zaimplementowane w narzędziu informatycznym wspierającym ocenę ryzyka kredytowego Grupy Kapitałowej Banku związanego z finansowaniem Klientów instytucjonalnych.

W celu zbadania poprawności funkcjonowania metod stosowanych w Grupie Kapitałowej Banku, metodyki oceny ryzyka kredytowego, związanego z jednostkowymi ekspozycjami kredytowymi podlegają okresowym przeglądom.

Proces oceny ryzyka kredytowego w Grupie Kapitałowej Banku uwzględnia wymagania Komisji Nadzoru Finansowego określone w Rekomendacji S dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie oraz Rekomendacji T dotyczącej dobrych praktyk w zakresie zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Informacja o ocenach ratingowych i scoringowych jest szeroko wykorzystywana w Grupie Kapitałowej Banku w zarządzaniu ryzykiem kredytowym, w systemie kompetencji do podejmowania decyzji kredytowych, przy ustalaniu warunków aktywacji służb oceny ryzyka kredytowego oraz w systemie pomiaru i raportowania ryzyka kredytowego.

MONITOROWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO

Monitorowanie ryzyka kredytowego odbywa się na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych oraz na poziomie portfelowym.

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie pojedynczych transakcji kredytowych określają w szczególności przepisy wewnętrzne Grupy Kapitałowej Banku dotyczące:

- zasad tworzenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych oraz odpisów aktualizujących na należności wymagalne z tytułu nierozliczonych transakcji terminowych,
- zasad funkcjonowania w Banku Systemu Wczesnego Ostrzegania,
- wczesnego monitorowania opóźnień w spłacie wierzytelności,
- zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i ustalania poziomu rezerw celowych.

W celu skrócenia czasu reakcji na zaobserwowane sygnały ostrzegawcze sygnalizujące wzrost poziomu ryzyka kredytowego, Grupa Kapitałowa Banku wykorzystuje i rozwija aplikację informatyczną System Wczesnego Ostrzegania (SWO).

Monitorowanie ryzyka kredytowego na poziomie portfelowym polega na:

- nadzorowaniu poziomu portfelowego ryzyka kredytowego na podstawie przyjętych narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego z uwzględnieniem zidentyfikowanych źródeł ryzyka kredytowego oraz analizy skutków i działań podjętych w ramach zarządzania systemowego,
- rekomendowaniu działań zaradczych w przypadku stwierdzenia podwyższonego poziomu ryzyka kredytowego.

RAPORTOWANIE RYZYKA KREDYTOWEGO

W Grupie Kapitałowej Banku sporządzane są miesięczne i kwartalne raporty na temat ryzyka kredytowego. Raportowanie ryzyka kredytowego obejmuje cykliczne informowanie o skali narażenia na ryzyko portfela kredytowego. Poza informacją dla Banku, raporty zawierają również informację o poziomie ryzyka kredytowego podmiotów Grupy Kapitałowej Banku, w których zidentyfikowano istotny poziom ryzyka kredytowego (m.in. Grupa Kapitałowa KREDOBANK SA, Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, PKO Bank Hipoteczny SA).

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE DOTYCZĄCE RYZYKA KREDYTOWEGO

Do podstawowych narzędzi zarządzania ryzykiem kredytowym stosowanych w Grupie Kapitałowej Banku należą:

- minimalne warunki transakcji (parametry ryzyka) określone dla danego typu transakcji (np. minimalna wartość LTV, maksymalna kwota kredytu, wymagane zabezpieczenie),
- reguły określania dostępności do kredytowania, w tym punkty odjęcia – minimalna liczba punktów przyznawanych w wyniku oceny wiarygodności z wykorzystaniem systemu scoringowego (dla Klienta indywidualnego i MSP), bądź klasa ratingu Klienta (dla Klienta instytucjonalnego), od których można dokonać z Klientem transakcji kredytowej,
- limity koncentracji – limity z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych nr 575/2013 (rozporządzenie CRR) oraz z ustawy Prawo bankowe lub wewnętrzne limity określające apetyt na ryzyko koncentracji,
- limity branżowe – limity ograniczające poziom ryzyka związanego z finansowaniem Klientów instytucjonalnych prowadzących działalność w branżach charakteryzujących się wysokim poziomem ryzyka kredytowego,
- limity związane z ekspozycjami kredytowymi Klientów Grupy Kapitałowej Banku – limity określające apetyt na ryzyko kredytowe wynikające między innymi z rekomendacji S i T,
- limity kredytowe określające maksymalne zaangażowanie Grupy Kapitałowej Banku wobec określonego kontrahenta bądź kraju z tytułu operacji rynku hurtowego oraz limity rozliczeniowe i limity na okres zaangażowania,
- limity kompetencyjne – określają maksymalny poziom uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych wobec Klientów Grupy Kapitałowej Banku; limity zależą przede wszystkim od kwoty zaangażowania kredytowego Banku w stosunku do Klienta (lub grupy Klientów powiązanych) i okresu transakcji kredytowej; wysokość limitów kompetencyjnych zależy od poziomu podejmowania decyzji kredytowej (w strukturze organizacyjnej Banku),
- minimalne marże kredytowe – marże na ryzyko kredytowe związane z dokonaniem przez Grupę Kapitałową Banku określonej transakcji kredytowej z danym Klientem instytucjonalnym, przy czym oferowane Klientowi oprocentowanie nie może być niższe od stawki referencyjnej powiększonej o marżę na ryzyko kredytowe.

STOSOWANIE TECHNIK OGRANICZENIA RYZYKA KREDYTOWEGO – ZABEZPIECZENIA

Szczególne rolę w ustanawianiu minimalnych warunków transakcji stanowi polityka zabezpieczeń w zakresie ryzyka kredytowego. Prowadzona przez Bank i spółki Grupy Kapitałowej Banku polityka zabezpieczeń ma na celu należyte zabezpieczenie ryzyka kredytowego, na jakie narażona jest Grupa Kapitałowa Banku, w tym przede wszystkim ustanowienie zabezpieczeń dających możliwie najwyższy poziom odzysku w przypadku konieczności prowadzenia działań windykacyjnych wierzytelności.

W ocenie zabezpieczenia uwzględnia się w szczególności:

- sytuację majątkową, ekonomiczno-finansową albo społeczno-finansową podmiotów udzielających zabezpieczenia osobistego,
- stan i wartość rynkową przedmiotów zabezpieczenia rzeczowego oraz ich podatność na deprecjację w okresie utrzymywania zabezpieczenia (wpływ zużycia technologicznego przedmiotu zabezpieczenia na jego wartość),
- potencjalne korzyści ekonomiczne Grupy Kapitałowej Banku wynikające z określonego sposobu zabezpieczenia wierzytelności, w tym w szczególności możliwość pomniejszenia odpisów z tytułu utraty wartości,
- sposób ustanowienia zabezpieczenia, w tym typowy czas trwania i złożoność czynności formalnych, jak również niezbędne koszty (koszty utrzymania zabezpieczenia i egzekucji z zabezpieczenia), z wykorzystaniem przepisów wewnętrznych Grupy Kapitałowej Banku dotyczących oceny zabezpieczeń,
- złożoność, czasochłonność oraz uwarunkowania ekonomiczne i prawne skutecznej realizacji zabezpieczenia, w kontekście ograniczeń egzekucyjnych oraz obowiązujących zasad podziału sum uzyskanych z egzekucji indywidualnej lub w postępowaniu upadłościowym, kolejność zaspakajania się z zabezpieczenia.

Ustanawianie określonych typów zabezpieczeń uzależnione jest od produktu oraz segmentu Klienta.

Przy udzielaniu kredytów przeznaczonych na finansowanie nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych zabezpieczenie obligatorycznie ustanawiane jest w postaci hipoteki na nieruchomości.

Do czasu skutecznego ustanowienia zabezpieczenia (w zależności od rodzaju kredytu oraz jego kwoty) Grupa Kapitałowa Banku może przyjąć zabezpieczenie przejściowe w innej formie.

Przy udzielaniu kredytów konsumpcyjnych przyjmuje się najczęściej zabezpieczenie osobiste (poręczenie cywilne, poręczenie wekslowe) albo ustanawia się zabezpieczenia na rachunku bankowym, na samochodzie lub papierach wartościowych.

Zabezpieczenie kredytów przeznaczonych na finansowanie małych i średnich przedsiębiorstw oraz Klientów korporacyjnych ustanawia się m.in.: na wierzytelnościach gospodarczych, rachunkach bankowych, rzeczach ruchomych, nieruchomościach czy papierach wartościowych lub formie gwarancji BGK (powszechnie stosowane w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw). Polityka w zakresie zabezpieczeń określona została w przepisach wewnętrznych spółek zależnych Grupy Kapitałowej Banku.

Przy zawieraniu umów leasingowych Grupa Kapitałowa PKO Leasing SA, jako właściciel oddawanych w leasing przedmiotów, traktuje je jako zabezpieczenie transakcji.

Udział kredytów z rozpoznaną utratą wartości Grupy Kapitałowej Banku Polskiego SA w portfelu kredytowym brutto na 30 czerwca 2018 roku wyniósł 5,2% i spadł o 0,3 p.p. w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2017 roku.

Wskaźnik pokrycia kredytów z rozpoznaną utratą wartości dla Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2018 roku wyniósł 77,5% w porównaniu do 67,0% na 31 grudnia 2017 roku.

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM WALUTOWYCH KREDYTÓW HIPOTECZNYCH DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

W wyniku zaprzestania obrony minimalnego kursu EUR/CHF przez bank centralny Szwajcarii w styczniu 2015 roku doszło do istotnej aprecjacji franka szwajcarskiego do walut obcych, w tym polskiego złotego. W 2017 roku odnotowano spadek kursu franka szwajcarskiego. Bank na bieżąco analizuje wpływ tych zdarzeń na wyniki finansowe w tym na ryzyko pogorszenia jakości portfela kredytów mieszkaniowych denominowanych w CHF - aktualnie nie zaobserwowano oznak pogorszenia terminowości spłat dla tego portfela. Ryzyko to jest częściowo neutralizowane poprzez spadek referencyjnych stóp procentowych LIBOR CHF.

W związku z faktem, że istotny wzrost kursu CHF wobec złotego polskiego stanowi zagrożenie powstania nadmiernego obciążenia gospodarstw domowych zadłużonych z tytułu kredytów mieszkaniowych indeksowanych do CHF, a tym samym terminowej obsługi zadłużenia, od początku 2015 roku w przestrzeni publicznej trwa debata na temat sposobów ograniczenia ryzyka niewypłacalności tychże kredytobiorców. Pojawiające się propozycje rozwiązań systemowych, zgłaszane w formie obywatelskich lub poselskich projektów ustaw, jak również przedstawiane przez organy państwowe i nadzorcze, mogą skutkować poniesieniem przez Bank strat na tym portfelu w przyszłych okresach.

Grupa Kapitałowa Banku podjęła szereg działań, kontynuując je również aktualnie, mających na celu pomoc Klientom i jednocześnie ograniczenie wzrostu ryzyka kredytowego związanego ze wzrostem kursu CHF - między innymi obniżenie transakcyjnych kursów wymiany CHF/PLN, po którym następuje przeliczenie kwoty CHF do spłaty (poprzez obniżenie spreadu walutowego) i uwzględnienie ujemnej stopy LIBOR dla wszystkich Klientów.

Grupa Kapitałowa Banku na bieżąco monitoruje zmienność kursu CHF, wartość portfela kredytów mieszkaniowych denominowanych w CHF oraz wpływ zmian kursu walutowego na poziom miar adekwatności kapitałowej.

8.1.2 RYZYKO STOPY PROCENTOWEJ

DEFINICJA	Ryzyko stopy procentowej to ryzyko poniesienia straty na pozycjach bilansowych i pozabilansowych Grupy Kapitałowej Banku wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w wyniku zmian stóp procentowych na rynku.
CEL ZARZĄDZANIA	Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian rynkowych stóp procentowych do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury pozycji bilansowych i pozabilansowych. Bank aktywnie zarządza ryzykiem stopy procentowej wynikającym zarówno z pozycji w portfelu handlowym, jak i z pozycji nienależących do portfela handlowego
IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA	Identyfikacja ryzyka stopy procentowej polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku. W celu określenia poziomu ryzyka stopy procentowej wykorzystywane są takie miary jak: <ul style="list-style-type: none"> • wrażliwość dochodu odsetkowego, • wrażliwość wartości ekonomicznej, • wartość zagrożona (VaR), • testy warunków skrajnych, • luki przeszacowań.
KONTROLA	Kontrola ryzyka stopy procentowej obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka stopy procentowej, w szczególności strategicznego limitu tolerancji na ryzyko stopy procentowej.

PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>W Grupie Kapitałowej Banku regularnie monitoruje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom miar ryzyka stopy procentowej, • stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko stopy procentowej, • stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko stopy procentowej.
RAPORTOWANIE	<p>Raporty dotyczące ryzyka stopy procentowej opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.</p>
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Grupie Kapitałowej Banku są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedury dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, • limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej. <p>W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko stopy procentowej, m.in. na wrażliwość dochodu odsetkowego, na wrażliwość wartości ekonomicznej.</p>

8.1.3 RYZYKO WALUTOWE

DEFINICJA	<p>Ryzyko walutowe to ryzyko poniesienia straty z tytułu zmian kursów walutowych, generowane przez utrzymywanie otwartych pozycji.</p>
CEL ZARZĄDZANIA	<p>Ograniczanie ewentualnych strat z tytułu zmian kursów walut do akceptowalnego poziomu poprzez odpowiednie kształtowanie struktury walutowej pozycji bilansowych oraz pozabilansowych.</p>
IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA	<p>Identyfikacja ryzyka walutowego polega na identyfikacji aktualnych i potencjalnych jego źródeł oraz na szacowaniu istotności jego potencjalnego wpływu na działalność Banku i Grupy Kapitałowej Banku.</p> <p>W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka walutowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wartość zagrożona (VaR), • testy warunków skrajnych.
KONTROLA	<p>Kontrola ryzyka walutowego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów i wartości progowych dotyczących ryzyka walutowego, w szczególności strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe.</p>
PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE	<p>W Grupie Kapitałowej Banku regularnie monitoruje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poziom miar ryzyka walutowego, • stopień wykorzystania strategicznego limitu tolerancji na ryzyko walutowe, • stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko walutowe.
RAPORTOWANIE	<p>Raporty dotyczące ryzyka walutowego opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym oraz kwartalnym.</p>
DZIAŁANIA ZARZĄDCZE	<p>Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie Kapitałowej Banku są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedury dotyczące zarządzania ryzykiem walutowym, • limity i wartości progowe na ryzyko walutowe, • określenie dopuszczalnych typów transakcji walutowych oraz stosowanych w tych transakcjach kursów walutowych. <p>W Grupie Kapitałowej Banku zostały ustanowione limity i wartości progowe na ryzyko walutowe m.in. na pozycje walutowe, wartość zagrożoną obliczaną w horyzoncie 10-dniowym oraz stratę na rynku walutowym.</p>

8.1.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI

DEFINICJA	<p>Ryzyko płynności to ryzyko braku możliwości terminowego wywiązania się z zobowiązań w wyniku braku płynnych środków. Sytuacja braku płynności może wynikać z niewłaściwej struktury bilansu, niedopasowania przepływów pieniężnych, nieotrzymania płatności od kontrahentów, nagłego wycofania środków przez Klientów lub innych wydarzeń na rynku.</p> <p>Grupa Kapitałowa Banku zarządza również ryzykiem finansowania, które uwzględnia ryzyko utraty posiadanych źródeł finansowania oraz braku możliwości odnowienia wymagalnych środków finansowania lub utraty dostępu do nowych źródeł finansowania.</p>
------------------	---

CEL ZARZĄDZANIA

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest zapewnienie, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury bilansu oraz zobowiązań pozabilansowych, niezbędnej wysokości środków finansowych koniecznych do wywiązywania się z bieżących i przyszłych (również potencjalnych) zobowiązań z uwzględnieniem charakteru prowadzonej działalności oraz potrzeb mogących się pojawić w wyniku zmian otoczenia rynkowego.

IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA

W Grupie Kapitałowej Banku wykorzystywane są następujące miary ryzyka płynności:

- kontraktowa luka płynności – zestawienie wszystkich pozycji bilansu ze względu na ich umowny termin zapadalności i wymagalności,
- urealniona luka płynności – zestawienie poszczególnych kategorii bilansu ze względu na ich urealniony termin zapadalności lub wymagalności,
- rezerwa płynności – różnica pomiędzy najbardziej płynnymi aktywami, a oczekiwanymi i potencjalnymi zobowiązaniami, które stają się wymagalne w danym okresie,
- nadwyżka płynności – miara określająca zdolność Banku do utrzymania płynności, w każdym dniu w trakcie okresu zwanego „horyzontem przeżycia”, w warunkach skrajnych, uwzględniających scenariusze o różnym stopniu dotkliwości i prawdopodobieństwa,
- wskaźnik pokrycia wypływów netto (LCR) – miara określająca relację płynnych aktywów wysokiej jakości do wypływów netto w horyzoncie 1 miesiąca w warunkach skrajnych (miara nadzorcza określona w Rozporządzeniu CRR),
- wskaźnik pokrycia stabilnego finansowania netto (NSFR) – miara określająca relację pozycji zapewniających stabilne finansowanie do pozycji wymagających stabilnego finansowania,
- krajowe wskaźniki nadzorcze M1-M4 – miary określone w uchwale 386/2008 KNF w sprawie wiążących banki norm płynności,
- wskaźnik relacji stabilnych środków finansowania do aktywów niepłynnych – relacja stanu stabilnej bazy depozytowej, funduszy własnych oraz stabilnych rynkowych źródeł finansowania do kredytów, aktywów trwałych oraz niepłynnych papierów wartościowych,
- miary stabilności portfela depozytów i kredytów,
- wskaźniki wczesnego ostrzegania – monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny na sytuację płynnościową Banku lub sektora finansowego,
- testy warunków skrajnych (stress-testy płynności).

KONTROLA

Kontrola ryzyka płynności obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Grupy Kapitałowej Banku limitów strategicznych tolerancji na ryzyko płynności, limitów i wartości progowych określających akceptowalny poziom narażenia podmiotów Grupy Kapitałowej Banku na ryzyko płynności krótko-, średnio- i długoterminowej.

PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE

Grupa Kapitałowa Banku regularnie monitoruje:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji na ryzyko płynności,
- stopień wykorzystania nadzorczych norm płynności,
- stopień wykorzystania wewnętrznych limitów i wartości progowych na ryzyko płynności,
- koncentrację źródeł finansowania,
- wskaźniki wczesnego ostrzegania – monitorowanie ich poziomu ma na celu wczesne wykrycie niekorzystnych zjawisk mogących mieć negatywny wpływ na sytuację płynnościową Grupy Kapitałowej Banku lub sektora finansowego (których przekroczenie uruchamia płynnościowe plany awaryjne).

W Grupie Kapitałowej Banku dokonuje się również cyklicznych prognoz poziomu ryzyka płynności, uwzględniających aktualny rozwój działalności. W prognozach poziomu płynności uwzględnia się przede wszystkim poziom kształtowania się wybranych miar ryzyka płynności w warunkach zrealizowania się prognoz bilansu oraz w sytuacji realizacji wybranych scenariuszy stress-testowych.

RAPORTOWANIE

Raporty dotyczące ryzyka płynności opracowywane są w trybie dziennym, tygodniowym, miesięcznym, kwartalnym oraz raz w roku opracowywana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej.

Głównymi narzędziami zarządzania ryzykiem płynności w Grupie Kapitałowej Banku są:

- procedury dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, w tym w szczególności płynnościowe plany awaryjne,
- limity i wartości progowe ograniczające ryzyko płynności,
- transakcje depozytowe, lokacyjne, transakcje, pochodne, w tym walutowe transakcje strukturalne, oraz transakcje kupna i sprzedaży papierów wartościowych,
- transakcje zapewniające długoterminowe finansowanie działalności kredytowej.

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE

Podstawą polityki Grupy Kapitałowej Banku w zakresie płynności jest utrzymywanie odpowiedniego poziomu nadwyżki płynności poprzez wzrost portfela płynnych papierów wartościowych oraz stabilnych źródeł finansowania (w szczególności stabilnej bazy depozytywnej). W ramach zarządzania ryzykiem płynności wykorzystuje się również instrumenty rynku pieniężnego, w tym operacje otwartego rynku NBP.

8.1.5 RYZYKO OPERACYJNE

DEFINICJA

Ryzyko operacyjne to ryzyko powstania straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub zdarzeń zewnętrznych. Ryzyko operacyjne uwzględnia ryzyko prawne, a nie obejmuje ryzyka utraty reputacji i ryzyka biznesowego.

CEL ZARZĄDZANIA

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę Kapitałową Banku działalności operacyjnej przez udoskonalanie efektywnych, dostosowanych do profilu i skali działalności mechanizmów identyfikacji, oceny, pomiaru, kontroli, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka operacyjnego.

IDENTYFIKACJA I POMIAR RYZYKA

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank gromadzi dane wewnętrzne i zewnętrzne o zdarzeniach operacyjnych oraz przyczynach i skutkach ich powstania, dane o czynnikach otoczenia biznesowego, wyniki samooceny ryzyka operacyjnego, dane dotyczące wartości kluczowych wskaźników ryzyka operacyjnego (KRI) oraz dane dotyczące jakości kontroli wewnętrznej.

Samoocena ryzyka operacyjnego obejmuje identyfikację i ocenę ryzyka operacyjnego dla produktów, procesów i aplikacji informatycznych Banku oraz zmian organizacyjnych i jest przeprowadzana cyklicznie oraz przed wprowadzaniem nowych lub zmienianych produktów, procesów i aplikacji Banku z wykorzystaniem zgromadzonych danych o zdarzeniach operacyjnych oraz informacji pozyskiwanych w trakcie pomiaru, monitorowania, współpracy z podmiotami Grupy Kapitałowej Banku oraz raportowania ryzyka operacyjnego, w tym audytów wewnętrznych oraz audytów bezpieczeństwa.

Pomiar ryzyka operacyjnego obejmuje:

- obliczanie KRI,
- obliczanie wymogu w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem AMA (Bank) oraz BIA (oddziały w Niemczech i w Czechach oraz podmioty Grupy Kapitałowej Banku objęte konsolidacją ostrożnościową),
- testy warunków skrajnych,
- obliczanie kapitału wewnętrznego dla Grupy Kapitałowej Banku.

KONTROLA

Kontrola ryzyka operacyjnego obejmuje ustalanie dostosowanych do skali i złożoności działalności Banku i Grupy Kapitałowej Banku mechanizmów kontroli ryzyka w postaci limitów ryzyka operacyjnego, w szczególności strategicznych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne, limitów strat, KRI wraz z wartościami progowymi i krytycznymi.

PROGNOZOWANIE I MONITOROWANIE

Grupa Kapitałowa Banku regularnie monitoruje:

- stopień wykorzystania strategicznych limitów tolerancji dla Banku, Grupy Kapitałowej Banku oraz limitów strat na ryzyko operacyjne dla Banku,
- zdarzenia operacyjne i ich skutki,
- wyniki samooceny ryzyka operacyjnego,
- wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z podejściem BIA w zakresie działalności oddziałów w Niemczech i w Czechach oraz zgodnie z podejściem AMA w zakresie pozostałej działalności prowadzonej przez Bank, a dla podmiotów Grupy Kapitałowej Banku objętych konsolidacją ostrożnościową zgodnie z podejściem BIA,
- wyniki testów warunków skrajnych, w tym odwrotnych testów warunków skrajnych,
- wartości KRI w relacji do wartości progowych i krytycznych,
- poziom ryzyka dla Banku oraz Grupy Kapitałowej Banku, obszarów i narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku takich jak samoocena, KRI, limity strat,
- skuteczność i terminowość podejmowanych działań zarządczych w ramach redukcji lub transferu ryzyka operacyjnego,

- działania zarządcze związane z występowaniem podwyższonego lub wysokiego poziomu ryzyka operacyjnego oraz ich skuteczność w zakresie obniżenia poziomu ryzyka operacyjnego.

RAPORTOWANIE

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzi się na potrzeby wyższej kadry kierowniczej, KRO, KR, Zarządu oraz Rady Nadzorczej w cyklach miesięcznych i kwartalnych. Zakres informacji jest zróżnicowany i dostosowany do zakresu odpowiedzialności poszczególnych odbiorców informacji.

Działania zarządcze podejmuje się w następujących przypadkach:

- z inicjatywy KRO lub Zarządu,
- z inicjatywy jednostek i komórek organizacyjnych Banku zarządzających ryzykiem operacyjnym,
- gdy ryzyko operacyjne przekroczyło poziom ustalony przez Zarząd lub KRO.

W szczególności w przypadku, gdy poziom ryzyka operacyjnego osiągnął stan podwyższony lub wysoki Bank stosuje następujące podejścia i instrumenty zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- 1) redukcja ryzyka – łagodzenie wpływu czynników ryzyka lub skutków jego materializacji przez wprowadzenie lub wzmocnienie różnego rodzaju instrumentów zarządzania ryzykiem operacyjnym takich jak:
 - instrumenty kontrolne,
 - instrumenty zarządzania zasobami ludzkimi,
 - ustalenie lub weryfikacja wartości progowych i krytycznych KRI,
 - ustalenie lub weryfikacja limitów ryzyka operacyjnego,
 - plany awaryjne,
- 2) transfer ryzyka – przeniesienie odpowiedzialności za pokrycie ewentualnych strat na podmiot zewnętrzny:
 - ubezpieczenia,
 - outsourcing,
- 3) unikanie ryzyka – rezygnacja z działalności generującej ryzyko lub wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia czynnika ryzyka.

DZIAŁANIA ZARZĄDCZE

8.1.6 POZOSTAŁE RYZYKA

Szczegółowe informacje o sposobie zarządzania ryzykami: cen towarów, cen kapitałowych papierów wartościowych, innych ryzyk cenowych, instrumentów pochodnych, koncentracji, braku zgodności i postępowania, utraty reputacji, zmian makroekonomicznych, modeli, biznesowym, kapitałowym, ubezpieczeniowym i nadmiernej dźwigni finansowej zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym PKO Banku Polskiego SA za rok 2017 oraz w raporcie Adekwatność kapitałowa oraz inne informacje podlegające ogłoszeniu Grupy Kapitałowej Powszechnej Kasy Oszczędności Banku Polskiego Spółki Akcyjnej na 31 grudnia 2017 roku

8.1.7 KOMPLEKSOWE TESTY WARUNKÓW SKRAJNYCH

Kompleksowe testy warunków skrajnych stanowią integralny element zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku oraz uzupełnienie testów warunków skrajnych specyficznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. Uwzględniają zbiorczo rodzaje ryzyka uznane z punktu widzenia Grupy Kapitałowej Banku za istotne. Obejmują analizę wpływu zmian w otoczeniu i funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej Banku na sytuację finansową, w szczególności: rachunek zysków i strat, sprawozdanie z sytuacji finansowej, fundusze własne, adekwatność kapitałową, w tym wymogi w zakresie funduszy własnych, kapitał wewnętrzny, miary adekwatności kapitałowej, wybrane miary płynności.

Kompleksowe testy warunków skrajnych na potrzeby Banku przeprowadzane są co pół roku w horyzoncie trzyletnim, przy uwzględnieniu zmian wartości i struktury pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat (testy dynamiczne). Testy nadzorcze przeprowadzane są na żądanie organów nadzorczych zgodnie z założeniami dostarczonymi przez organy nadzorcze.

8.1.8 ADEKWATNOŚĆ KAPITAŁOWA²²

Zarządzanie adekwatnością kapitałową to proces mający na celu zapewnienie, iż poziom ryzyka, które Bank oraz Grupa Kapitałowa Banku podejmują w związku z rozwojem działalności biznesowej, może zostać pokryty posiadanym kapitałem, biorąc pod uwagę określony poziom tolerancji na ryzyko oraz horyzont czasowy. Proces zarządzania adekwatnością kapitałową obejmuje w szczególności przestrzeganie obowiązujących regulacji organów nadzoru i kontroli, a także określonego w Banku oraz Grupie Kapitałowej Banku poziomu tolerancji na ryzyko oraz proces planowania kapitałowego, w tym politykę dotyczącą źródeł pozyskiwania kapitału.

Celem zarządzania adekwatnością kapitałową jest utrzymywanie, w sposób ciągły, funduszy własnych na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Grupy Kapitałowej Banku.

Zarządzanie adekwatnością kapitałową Grupy Kapitałowej Banku obejmuje:

- określanie oraz realizację pożądaných celów kapitałowych,
- identyfikację i monitorowanie istotnych rodzajów ryzyka,
- pomiar lub szacowanie kapitału wewnętrznego na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka oraz łącznego kapitału wewnętrznego,
- ustalanie wewnętrznych limitów na poziom adekwatności kapitałowej,
- prognozowanie, monitorowanie oraz raportowanie poziomu i struktury kapitału własnego oraz adekwatności kapitałowej,
- zarządzanie strukturą bilansu pod kątem optymalizacji jakości posiadanych przez Bank funduszy własnych,
- kapitałowe działania awaryjne,
- testy warunków skrajnych,
- planowanie i alokację wymogu w zakresie funduszy własnych oraz kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe i segmenty Klienta w Banku oraz poszczególne podmioty Grupy Kapitałowej Banku,
- ocenę rentowności obszarów biznesowych i segmentów Klienta.

Miarami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy (TCR),
- relacja funduszy własnych do kapitału wewnętrznego,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier I (CET1),
- współczynnik kapitału Tier I (T1),
- wskaźnik dźwigni.

Celem monitorowania poziomu miar adekwatności kapitałowej jest określenie stopnia spełniania norm nadzorczych oraz identyfikacja przypadków wymagających uruchomienia kapitałowych działań awaryjnych.

Podstawowe regulacje obowiązujące w procesie oceny adekwatności kapitałowej to:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Rozporządzenie CRR),
- ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe,
- ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (ustawa o nadzorze makroostrożnościowym).

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia CRR, minimalny poziom współczynników kapitałowych utrzymywanych przez Grupę Kapitałową Banku wynosi:

- łączny współczynnik kapitałowy – 8,0%,
- współczynnik kapitału Tier 1 – 6,0%,
- współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1) – 4,5%.

Zgodnie z Rozporządzeniem CRR oraz ustawą o nadzorze makroostrożnościowym, Grupa Kapitałowa Banku ma obowiązek utrzymywania wymogu połączonych bufora, który stanowi sumę obowiązujących buforów, tj.:

- bufora zabezpieczającego, który obowiązuje wszystkie banki. Sukcesywnie, co roku, będzie zwiększany do ostatecznego, stałego poziomu równego 2,5% (w 2019 roku). 31 grudnia 2017 roku bufor zabezpieczający wynosił 1,25%, a od 1 stycznia 2018 roku bufor zabezpieczający przyjmie wartość 1,875%,

²² Fundusze własne na potrzeby adekwatności kapitałowej wyliczane są w oparciu o postanowienia ustawy Prawo bankowe oraz Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

- bufora antycyklicznego, który nakładany jest w celu ograniczania ryzyka systemowego wynikającego z cyklu kredytowego. Bank wylicza wskaźnik bufora antycyklicznego w wartości wyznaczonej przez właściwy organ państwa, w którym Bank posiada ekspozycje. Od 1 stycznia 2017 roku bufor antycykliczny jest równy 0% dla ekspozycji kredytowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- bufora ryzyka systemowego - służy do zapobiegania i ograniczania długoterminowego ryzyka niecyklicznego lub ryzyka makroostrożnościowego, które może spowodować silne negatywne konsekwencje dla systemu finansowego i gospodarki danego kraju. Wskaźnik ten od 1 stycznia 2018 roku wynosi 3%,
- bufora z tytułu zidentyfikowania Banku jako instytucji o znaczeniu systemowym („O-SII”) - w wyniku przeprowadzonego przeglądu Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) 31 lipca 2018 roku wydała decyzję w sprawie nałożenia na Bank bufora innej instytucji o znaczeniu systemowym, w wysokości równoważnej 1,0% łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko, w miejsce dotychczasowego bufora wynoszącego 0,75%.

Dodatkowo, Grupa Kapitałowa Banku jest zobowiązana utrzymywać fundusze własne na pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego w celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z zabezpieczonych hipoteką walutowych kredytów i pożyczek dla gospodarstw domowych, tzw. domiar kapitałowy. 15 grudnia 2017 roku Grupa Kapitałowa Banku otrzymała pismo KNF dotyczące indywidualnego zalecenia przestrzegania dodatkowego wymogu w zakresie funduszy własnych tzw. domiar kapitałowy dla skonsolidowanych współczynników kapitałowych: łącznego współczynnika kapitałowego: 0,61 p.p., współczynnika kapitału Tier 1: 0,46 p.p. oraz współczynnika kapitału podstawowego Tier 1: 0,34 p.p.

Bank otrzymał od Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego („UKNF”) odpowiedź w sprawie możliwości zastosowania 35% wagi ryzyka dla kredytów udzielanych w złotych w pełni i całkowicie zabezpieczonych hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, zgodnie z którą traktuje stanowisko UKNF jako możliwość szerszego stosowania preferencyjnej wagi ryzyka, w tym również przy wykorzystaniu rozbudowanego katalogu źródeł danych o nieruchomościach na potrzeby oszacowania wartości zabezpieczenia. Bank przewiduje, iż takie podejście wpłynie pozytywnie na skonsolidowane współczynniki kapitałowe w 3 i 4 kwartale 2018 r. w łącznej wysokości 0,5-1,0 p.p.

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA utrzymała w I połowie 2018 roku bezpieczną bazę kapitałową, powyżej limitów nadzorczych i regulacyjnych.

Tabela 9. Adekwatność kapitałowa w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2018	31.12.2017
Fundusze własne razem	35 938	34 026
Kapitał Tier I	33 238	32 326
Kapitał Tier I przed korektami regulacyjnymi i pomniejszeniami w tym:	35 928	35 270
Kapitał zakładowy	1 250	1 250
Pozostałe kapitały rezerwowe	33 034	30 891
Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności	1 070	1 070
Zyski zatrzymane	574	2 060
(-) Wartość firmy	-1 160	-1 160
(-) Inne wartości niematerialne	-1 549	-1 654
Skumulowane inne całkowite dochody	-23	-113
Korekty w kapitale podstawowym Tier I z tytułu filtrów ostrożnościowych	42	55
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	0	-72
Kapitał Tier II	2 700	1 700
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	2 700	1 700
Wymogi w zakresie funduszy własnych	16 500	15 670
Ryzyko kredytowe	15 234	14 499
Ryzyko operacyjne	708	656
Ryzyko rynkowe	512	474
Ryzyko korekty wyceny kredytowej	46	41
Łączny współczynnik kapitałowy	17,42%	17,37%
Współczynnik kapitału Tier 1	16,12%	16,50%

9. INFORMACJE DLA INWESTORÓW

Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu
Akcje PKO Banku Polskiego SA będące w posiadaniu członków władz Banku
Ocena wiarygodności finansowej PKO Banku Polskiego SA
Zasady oraz zakres stosowania ładu korporacyjnego
Systemy kontroli w procesie sporządzania sprawozdań finansowych
Statut PKO Banku Polskiego SA

9.1 AKCJONARIUSZE POSIADAJĄCY BEZPOŚREDNIO LUB POŚREDNIO PRZEZ PODMIOTY ZALEŻNE CO NAJMNIEJ 5% OGÓLNEJ LICZBY GŁOSÓW NA WALNYM ZGROMADZENIU

Zgodnie z wiedzą PKO Banku Polskiego S.A. na dzień przekazania raportu akcjonariuszami, którzy posiadają bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) są trzy podmioty: Skarb Państwa, Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny.

Tabela 10. Struktura akcjonariatu PKO Banku Polskiego SA

	Stan na 30.06.2018 roku		Stan na 31.12.2017 roku		Zmiana udziału w liczbie głosów na WZ
	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ	Liczba akcji	Udział w liczbie głosów na WZ	
Skarb Państwa	367 918 980	29,43%	367 918 980	29,43%	0,00 p.p.
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny ¹⁾	89 163 966	7,13%	95 163 966	7,61%	-0,48 p.p.
Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny (do 23.06.2015 roku ING Otwarty Fundusz Emerytalny) ¹⁾	100 514 482	8,04%	103 388 120	8,27%	-0,23 p.p.
Pozostali akcjonariusze ²⁾	692 402 572	55,40%	683 528 934	54,68%	+0,72 p.p.
Ogółem	1 250 000 000	100,00%	1 250 000 000	100,00%	-

1) Wyliczenia według stanów posiadania akcji na koniec danego półrocza publikowanych przez PTE w informacjach półrocznych o strukturze aktywów funduszu i kursu z Cedytu Giełdowej.

2) w tym Bank Gospodarstwa Krajowego, który na dzień 30.06.2018 roku posiadał 24.487.297 akcji, co stanowi 1,96% udziału w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Dla posiadaczy akcji PKO Banku Polskiego SA nie wynikają z tych papierów jakiegokolwiek specjalne uprawnienia kontrolne.

9.2 AKCJE PKO BANKU POLSKIEGO SA BĘDĄCE W POSIADANIU CZŁONKÓW WŁADZ BANKU

Stan posiadania akcji Banku przez członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2018 roku przedstawia poniższa tabela. Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 PLN.

Tabela 11. Stan posiadania akcji PKO Banku Polskiego SA

Lp.	Imię i nazwisko	Liczba akcji na 30.06.2018	Nabycie	Zbycie	Liczba akcji na 31.12.2017
Zarząd Banku					
1.	Zbigniew Jagiełło, Prezes Zarządu Banku	11 000	0	0	11 000
2.	Rafał Antczak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
3.	Rafał Kozłowski, Wiceprezes Zarządu Banku*	0	0	0	x
4.	Maks Kraczkowski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
5.	Mieczysław Król, Wiceprezes Zarządu Banku	5 000	0	0	5 000
6.	Adam Marciniak, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0
7.	Piotr Mazur, Wiceprezes Zarządu Banku	4 500	0	0	4 500
8.	Jakub Papierski, Wiceprezes Zarządu Banku	3 000	0	0	3 000
9.	Jan Emeryk Rościszewski, Wiceprezes Zarządu Banku	0	0	0	0

*) członkowie Zarządu Banku, którzy nie pełnili funkcji na 31.12.2017 roku.

30 czerwca 2018 roku i 31 grudnia 2017 roku Członkowie Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA nie posiadali akcji PKO Banku Polskiego SA.

9.3 OCENA WIARYGODNOŚCI FINANSOWEJ

Rating PKO Banku Polskiego SA
Rating PKO Banku Hipotecznego SA
Rating Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA
Rating KREDOBANK SA

RATING PKO BANKU POLSKIEGO SA

Agencja ratingowa Moody's Investors Service przyznawała PKO Banku Polskiemu SA w 2018 roku oceny wiarygodności finansowej. Ratingi były płatne i zgodne z procedurą oceny banków.

18 czerwca 2018 roku agencja ratingowa Moody's Investors Service poinformowała o nadaniu nowych ocen ratingowych ryzyka kontrahenta (Counterparty Risk Rating – CRR) dla PKO Banku Polskiego SA. Agencja ustaliła długoterminową ocenę ryzyka kontrahenta na poziomie A2, a krótkoterminową ocenę ryzyka kontrahenta na poziomie P-1. W nocy agencja nie odniosła się do innych aktualnych ocen ratingowych Banku. Nadanie nowych ocen ratingowych było związane z aktualizacją metodologii oceny banków przeprowadzoną przez agencję w czerwcu 2018 roku. Agencja nadała nowe oceny równolegle 32 innym bankom w regionie Europy Środkowo – Wschodniej (CEE).

Oceny ryzyka kontrahenta odzwierciedlają zdolność podmiotów do uregulowania niezabezpieczonej części zobowiązań finansowych kontrahenta niezwiązanych z długiem (zobowiązania CRR), a także odzwierciedlają oczekiwane straty finansowe w przypadku, gdy takie zobowiązania nie są regulowane. Przykładowo zobowiązania CRR obejmują niezabezpieczoną część zobowiązań wynikających z transakcji na instrumentach pochodnych oraz niezabezpieczoną część zobowiązań wynikających z umów sprzedaży i odkupu.

Tabela 12. Oceny ratingowe na 30 czerwca 2018 roku (rating płatny)

Moody's Investors Service	
Ocena depozytów długoterminowa	A2 z perspektywą stabilną
Ocena depozytów krótkoterminowa	P-1
Ocena zobowiązań (senior unsecured)	A3 z perspektywą stabilną
Ocena zobowiązań Programu MTN	(P)A3
Ocena innych zobowiązań krótkoterminowych Programu	(P)P-2
Ocena ryzyka kontrahenta długoterminowa	A2
Ocena ryzyka kontrahenta krótkoterminowa	P-1
Opinia o ryzyku kontrahenta długoterminowa	A2(cr)
Opinia o ryzyku kontrahenta krótkoterminowa	P-1(cr)

RATING PKO BANKU HIPOTECZNEGO SA

PKO Bank Hipoteczny SA posiadał na 30 czerwca 2018 roku następujące oceny przyznane przez agencję ratingową Moody's Investors Service (rating płatny):

- rating długoterminowy emitenta na poziomie Baa1 z perspektywą stabilną oraz rating krótkoterminowy emitenta na poziomie Prime-2, nadane 7 września 2015 roku i utrzymane 19 grudnia 2017 roku,
- opinię o ryzyku kontrahenta długoterminową A3(cr) oraz krótkoterminową Prime-2(cr), nadane 7 września 2015 roku i utrzymane 19 grudnia 2017 roku,
- ocenę ryzyka kontrahenta długoterminową A3 oraz krótkoterminową na poziomie P-2, nadane 18 czerwca 2018 roku,
- rating dla emitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA listów zastawnych denominowanych w PLN na poziomie Aa3, nadany 11 grudnia 2015 roku i potwierdzany przy każdej emisji,
- rating dla emitowanych przez PKO Bank Hipoteczny SA listów zastawnych denominowanych w EUR na poziomie Aa3, nadany 24 października 2016 roku i potwierdzany przy każdej emisji.

RATING GRUPY KAPITAŁOWEJ PKO LEASING SA

Obligacje wyemitowane przez spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, powołaną w ramach Grupy Kapitałowej PKO Leasing SA dla celów programu sekurytyzacji aktywów, posiadają na 30 czerwca 2018 roku następujące oceny (rating płatny):

- obligacje klasy A1 i A2 wyemitowane odpowiednio w grudniu 2014 roku i w grudniu 2015 roku: rating AA nadany przez agencję Fitch oraz rating AAA nadany przez agencję Scope,
- obligacje klasy B wyemitowane w grudniu 2015 roku: rating BBB nadany przez agencję Fitch oraz rating BBB+ nadany przez agencję Scope.

Agencja ratingowa ostatnio aktualizowała ratingi obligacji wszystkich klas w listopadzie 2017 roku.

RATING KREDOBANK SA

KREDOBANK SA posiadał na 30 czerwca 2018 roku następujące oceny przyznane przez ukraińskie agencje ratingowe:

- oceny ratingowe nadane przez Agencję Ratingową „Expert-Rating” (rating płatny):
 - rating kredytowy w skali krajowej na poziomie uaAAA z perspektywą stabilną, nadany 16 maja 2016 roku i utrzymany 11 lipca 2018 roku,
 - rating w skali krajowej dla emitowanych przez KREDOBANK SA obligacji serii A i B na poziomie uaAAA z perspektywą stabilną nadany 7 grudnia 2017 roku i utrzymany 11 lipca 2018 roku,
- oceny ratingowe nadane przez Agencję Ratingową „Standard-Rating” (rating płatny):
 - długoterminowy rating kredytowy w skali krajowej na poziomie uaAAA, krótkoterminowy rating kredytowy w skali krajowej na poziomie uaK1 oraz rating depozytów w skali krajowej na poziomie ua1, wszystkie z perspektywą stabilną, nadane 14 kwietnia 2016 roku i utrzymane 5 lipca 2018 roku,
 - rating w skali krajowej dla emitowanych przez KREDOBANK SA obligacji serii A i B na poziomie uaAAA z perspektywą stabilną, nadany 27 listopada 2017 roku i utrzymany 5 lipca 2018 roku.

Długoterminowy rating kredytowy KREDOBANK SA w skali krajowej odpowiada poziomowi inwestycyjnemu, a więc spełnia wymogi aktów ustawodawczych Ukrainy w zakresie lokowania środków rezerw ubezpieczeniowych przez firmy ubezpieczeniowe oraz aktywów funduszy emerytalnych.

9.4 ZASADY ORAZ ZAKRES STOSOWANIA ŁADU KORPORACYJNEGO

Zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW 2016”
Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydane przez KNF

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO ZAWARTE W DOKUMENCIE „DOBRE PRAKTYKI SPÓŁEK NOTOWANYCH NA GPW 2016”

W związku z wejściem w życie 1 stycznia 2016 roku Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW 2016 Bank przyjął do stosowania zasady i rekomendacje zawarte w tym zbiorze, z zastrzeżeniem, iż rekomendacja IV.R.2. o umożliwieniu akcjonariuszom udziału w Walnym Zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie będzie stosowana, chyba że Walne Zgromadzenie dokona odpowiednich zmian w statucie Banku, które uprawniją Zarząd do organizacji Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Rekomendację IV.R.2 Bank stosuje w części dotyczącej transmisji obrad Walnych Zgromadzeń w czasie rzeczywistym. Akcjonariuszom zainteresowanym udziałem w Walnych Zgromadzeniach PKO Bank Polski SA umożliwia taki udział poprzez fizyczne uczestnictwo, dzięki zapewnieniu dogodnych dat i godzin takich posiedzeń.

Od 1 stycznia 2016 roku na stronie internetowej Banku PKO Bank Polski SA udostępnił informację na temat stanu stosowania przez Bank rekomendacji i zasad zawartych w Dobrych Praktykach 2016 (<http://www.pkobp.pl/grupa-pko-banku-polskiego/relacje-inwestorskie/lad-korporacyjny/dobre-praktyki-spolek-notowanych-na-gpw-2016>).

Bank informację sporządził na formularzu ustalonym przez GPW, która wskazuje na szczegółowy stan przestrzegania lub nieprzestrzegania każdej z rekomendacji i zasad i jest bezpośrednio wykonaniem zasady I.Z.1.13.

ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO DLA INSTYTUCJI NADZOROWANYCH WYDANE PRZEZ KOMISJĘ NADZORU FINANSOWEGO

Bank przyjął do stosowania „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” (przyjęte przez Komisję Nadzoru Finansowego na posiedzeniu w dniu 22 lipca 2014 roku) w zakresie kompetencji i obowiązków Zarządu tj. prowadzenia spraw Banku i jego reprezentacji, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku. Bank zastrzegł, iż paragraf 8 ust. 4 Zasad w zakresie zapewnienia akcjonariuszom możliwości elektronicznego udziału w posiedzeniach organu stanowiącego nie będzie stosowany, chyba że Walne Zgromadzenie dokona odpowiednich zmian w Statucie Banku, które uprawnią Zarząd do organizacji Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Bank nie będzie stosował rozdziału 9 Zasad, który dotyczy zarządzania aktywami na ryzyko Klienta, z uwagi na nieprowadzenie przez Bank działalności w tym zakresie.

Rada Nadzorcza Banku przyjęła do stosowania „Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w zakresie kompetencji i obowiązków Rady Nadzorczej tj. nadzorowania prowadzenia spraw Banku zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Statutem Banku.

Walne Zgromadzenie Banku zadeklarowało w uchwale nr 50/2015, że działając w ramach własnych kompetencji, będzie kierowało się „Zasadami ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego, przy czym odstąpiło od stosowania zasad określonych w:

- § 8 ust. 4 Zasad w zakresie zapewnienia możliwości elektronicznego udziału akcjonariuszy w posiedzeniach organu stanowiącego,
- § 10 ust. 2 Zasad w zakresie wprowadzania uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla akcjonariuszy,
- § 12 ust. 1 Zasad w zakresie odpowiedzialności akcjonariuszy za niezwłoczne dokapitalizowanie instytucji nadzorowanej,
- § 28 ust. 4 Zasad w zakresie dokonywania przez organ stanowiący oceny, czy ustalona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania instytucji nadzorowanej.

Odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 8 ust. 4 było zgodne z uprzednią decyzją ZWZ PKO Banku Polskiego SA z dnia 30 czerwca 2011 roku, wyrażoną poprzez niepodjęcie uchwały w sprawie zmian Statutu Banku, których celem było umożliwienie uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej. Decyzja o niestosowaniu tej zasady została podjęta z uwagi na ryzyko natury prawnej i organizacyjno – technicznej, które mogą zagrażać prawidłowemu przebiegowi walnego zgromadzenia. Wyłączenie stosowania tej zasady przez ZWZ było zbieżne z opinią Zarządu Banku o jej niestosowaniu, przyjętą ze względu na fakt, iż obowiązujące w Banku zasady udziału w Walnych Zgromadzeniach umożliwiają akcjonariuszom efektywną realizację wszelkich praw z akcji i zabezpieczają interesy wszystkich akcjonariuszy.

Odstąpienie od pozostałych wskazanych w uchwale ZWZ „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” nastąpiło na skutek przedstawienia niniejszych propozycji przez uprawnionego akcjonariusza Banku – Skarb Państwa oraz następnie przyjęcia ich przez ZWZ poprzez podjęcie uchwały nr 50/2015. Zgodnie z uzasadnieniem przedstawionym przez Skarb Państwa wraz z propozycją projektu uchwały ZWZ, odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 10 ust. 2 i § 12 ust. 1 uzasadnione było niezakończonym procesem prywatyzacji Banku przez Skarb Państwa.

Odstąpienie od stosowania zasady określonej w § 28 ust. 4 uzasadnione było, zgodnie z wnioskiem Skarbu Państwa, zbyt szerokim zakresem podmiotowym polityki wynagradzania, który podlegał ocenie organu stanowiącego. W opinii ww. akcjonariusza polityka wynagradzania osób, które pełnią kluczowe funkcje i nie są członkami organu nadzorującego i organu zarządzającego, powinna podlegać ocenie ich pracodawcy albo mocodawcy (czyli Banku reprezentowanego przez Zarząd, którego działalność jest nadzorowana przez Radę Nadzorczą).

W ramach obowiązku, który wynika z § 27 Zasad, Rada Nadzorcza Banku pozytywnie oceniała stosowanie „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych” w Banku w roku 2015, 2016 i 2017.

Tekst Zasad znajduje się na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego pod adresem:

https://www.knf.gov.pl/dla_rynku/Zasady_ladu_korporacyjnego

9.5 SYSTEMY KONTROLI W PROCESIE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

System kontroli wewnętrznej
Mechanizmy kontrolne sporządzania sprawozdań finansowych

W PKO Banku Polskim SA funkcjonuje system kontroli wewnętrznej, który jest elementem systemu zarządzania Bankiem. Za zaprojektowanie, wprowadzenie i zapewnienie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej odpowiada Zarząd Banku. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania tego systemu oraz dokonuje jego corocznej oceny.

Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku, rekomendacjami nadzorczymi oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi.

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

W ramach systemu kontroli wewnętrznej PKO Bank Polski SA wyodrębnia:

- funkcję kontroli, która zapewnia przestrzeganie mechanizmów kontrolnych, w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, i obejmuje wszystkie jednostki oraz usytuowane w nich stanowiska organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
- komórkę do spraw zgodności, której celem jest kształtowanie rozwiązań w zakresie zapewnienia zgodności i zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie oraz raportowanie tego ryzyka,
- niezależną komórkę audytu wewnętrznego, której celem jest dokonywanie oceny adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej w ramach działalności zapewniającej oraz przysporzenie wartości i usprawnienie procesów w Banku w ramach działalności doradczej.

W celu ograniczenia prawdopodobieństwa materializacji ryzyka bankowego oraz potencjalnego wpływu jego materializacji na realizację celów PKO Banku Polskiego SA, jego pozycję finansową, a także przebieg procesów wewnętrznych, PKO Bank Polski SA stosuje mechanizmy kontrolne dostosowane do specyfiki jego działalności oraz mające zapewnić osiągnięcie przez PKO Bank Polski SA celów systemu kontroli wewnętrznej.

Informacje o nieprawidłowościach zidentyfikowanych w ramach poszczególnych elementów systemu kontroli wewnętrznej w Banku, wyniki ocen oraz inne istotne kwestie związane z funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej, Bank przedstawia w raportach przeznaczonych dla Zarządu PKO Banku Polskiego SA, Komitetu Audytu Rady Nadzorczej lub Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA.

W podmiotach zależnych PKO Banku Polskiego SA funkcjonuje system kontroli wewnętrznej dostosowany do specyfiki działalności, którą prowadzi dany podmiot.

System kontroli wewnętrznej w podmiotach zależnych PKO Banku Polskiego SA określają przepisy wewnętrzne, które tworzą i wprowadzają podmioty. Podmioty zależne PKO Banku Polskiego SA tworzą i aktualizują wyżej wymienione przepisy wewnętrzne, po uprzednim zasięgnięciu opinii PKO Banku Polskiego SA oraz z uwzględnieniem rekomendacji PKO Banku Polskiego SA. Bank okresowo zwraca się do podmiotów zależnych, z prośbą o przekazanie informacji lub dokumentów o funkcjonowaniu systemu kontroli wewnętrznej w tych podmiotach.

MECHANIZMY KONTROLNE SPORZĄDZANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

W celu zapewnienia rzetelności i poprawności funkcjonowania procesu sporządzania sprawozdań finansowych Bank zaprojektował i wdrożył szereg mechanizmów kontrolnych, które wbudował w funkcjonalność systemów sprawozdawczych oraz w regulacje wewnętrzne tego procesu. Mechanizmy te polegają m.in. na stosowaniu w sposób ciągły weryfikacji i uzgadniania danych sprawozdawczych z księgami rachunkowymi, analitycznymi i innymi dokumentami, które są podstawą sporządzania sprawozdań finansowych.

Proces sporządzania sprawozdań finansowych jest cyklicznie poddawany wielostopniowej weryfikacji, w szczególności w zakresie poprawności uzgodnień rachunkowych, analizy merytorycznej i rzetelności informacji. Zgodnie z przepisami wewnętrznymi, sprawozdania finansowe akceptuje Zarząd PKO Banku Polskiego SA oraz Komitet Audytu Rady Nadzorczej, powołany przez Radę Nadzorczą PKO Banku Polskiego SA w 2006 roku.

Do zadań Komitetu Audytu Rady Nadzorczej należy m.in. monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej, w tym przegląd okresowych i rocznych sprawozdań finansowych jednostkowych i skonsolidowanych, ze szczególnym uwzględnieniem:

- informacji, które dotyczą istotnych zmian w polityce rachunkowości i sprawozdawczości oraz sposobie dokonywania istotnych dla sprawozdawczości finansowej szacunków i ocen kierownictwa, a także zgodności procesu sprawozdawczości finansowej z obowiązującymi przepisami prawa,
- znaczących korekt, które wynikają z badania oraz opinii audytora z badania sprawozdań finansowych, omówienia wszelkich problemów, zastrzeżeń i wątpliwości z badania sprawozdań finansowych oraz analizy zaleceń audytora zewnętrznego, kierowanych do Zarządu Banku oraz odpowiedzi Zarządu Banku w tym zakresie.

Opis współpracy Komitetu Audytu z audytorem zewnętrznym oraz jej ocena znajduje się w sporządzanym corocznie sprawozdaniu z działalności Komitetu Audytu, stanowiącym załącznik do sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności tego organu.

9.6 STATUT PKO BANKU POLSKIEGO SA

ZASADY ZMIANY STATUTU PKO BANKU POLSKIEGO SA

Zmiana statutu PKO Banku Polskiego SA należy do kompetencji Walnego Zgromadzenia i wymaga podjęcia uchwały większością trzech czwartych głosów, zgody Komisji Nadzoru Finansowego w przypadkach wskazanych w ustawie Prawo bankowe oraz wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. Ponadto zgodnie z § 10 ust. 4 statutu PKO Banku Polskiego SA, uchwały Walnego Zgromadzenia mające za przedmiot uprzywilejowanie akcji oraz w sprawach połączenia się Banku poprzez przeniesienie całego jego majątku na inną spółkę, jego likwidacji, obniżenia kapitału zakładowego w drodze umorzenia części akcji bez równoczesnego jego podwyższenia lub zmianę przedmiotu działalności Banku, która prowadzi do zaprzestania prowadzenia przez Bank działalności bankowej, wymagają większości 90% głosów oddanych.

10. POZOSTAŁE INFORMACJE

Dane identyfikacyjne Władze PKO Banku Polskiego SA w okresie sprawozdawczym Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Znaczące umowy oraz istotne umowy z bankiem centralnym lub organami nadzoru Publikowane prognozy dotyczące wyników finansowych za 2018 rok Zaciągnięte kredyty i umowy pożyczek, gwarancji i poręczeń nie dotyczące działalności operacyjnej Umowy o subemisję oraz gwarancje udzielone podmiotom zależnym Świadczenia na rzecz osób zarządzających i nadzorujących Stan zatrudnienia w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA Wskazanie postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej Sezonowość lub cykliczność działalności w okresie sprawozdawczym Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązаныmi, jeżeli zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe Znaczące zdarzenia po dacie bilansu Oświadczenia Zarządu

DANE IDENTYFIKACYJNE

Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, adres ul. Puławska 15, 02-515 Warszawa, zarejestrowana jest w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000026438, REGON: 016298263, NIP: 525-000-77-38, kapitał zakładowy (kapitał wpłacony) 1 250 000 000 PLN.

WŁADZE PKO BANKU POLSKIEGO SA W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Tabela 13. Skład Zarządu PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2018 roku

ZBIGNIEW JAGIEŁŁO

PREZES ZARZĄDU

NADZORUJĄCY OBSZAR PREZESA
ZARZĄDU

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Prezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

RAFAŁ ANT CZAK

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR BANKOWOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTW I ANALIZ

Powołany 14 czerwca 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

RAFAŁ KOZŁOWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR FINANSÓW
I RACHUNKOWOŚCI

Powołany 21 grudnia 2017 roku na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA z 1 stycznia 2018 roku na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

MAKS KRACZKOWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR BANKOWOŚCI
MIĘDZYNARODOWEJ I TRANSAKCYJNEJ
ORAZ WSPÓŁPRACY Z SAMORZĄDAMI
I AGENCJAMI RZĄDOWYMI
ORAZ OBSZAR PRAWNY I ZGODNOŚCI

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

MIECZYŚLAW KRÓL

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR OPERACJI

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

ADAM MARCINIAK

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR INFORMATYKI

Powołany 21 września 2017 roku, z 1 października 2017 roku, na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

PIOTR MAZUR

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR ZARZĄDZANIA
RYZYKIEM

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

JAKUB PAPIERSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR BANKOWOŚCI
KORPORACYJNEJ I INWESTYCYJNEJ

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

JAN EMERYK ROŚCISZEWSKI

WICEPREZES ZARZĄDU BANKU
NADZORUJĄCY OBSZAR RYNKU
DETALICZNEGO

Powołany 14 czerwca 2017 roku ponownie na stanowisko Wiceprezesa Zarządu PKO Banku Polskiego SA na bieżącą wspólną kadencję Zarządu, która rozpoczęła się 2 lipca 2017 roku.

Tabela 14. Skład Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA na 30 czerwca 2018 roku

PIOTR SADOWNIK

PRZEWODNICZĄCY RADY
NADZORCZEJ BANKU

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku. Podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa, jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Piotra Sadownika na Przewodniczącą Rady Nadzorczej.

GRAŻYNA CIURZYŃSKA

WICEPRZEWODNICZĄCA
RADY NADZORCZEJ

Powołana 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku. Podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa, jako Uprawniony Akcjonariusz wyznaczył Grażynę Ciurzyńską na Wiceprzewodniczącą Rady Nadzorczej.

ZBIGNIEW HAJŁASZ

SEKRETARZ RADY NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na kolejną wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego na 22 czerwca 2017 roku. W dniu 24 sierpnia 2017 roku wybrany ponownie na Sekretarza Rady Nadzorczej.

MARIUSZ ANDRZEJEWSKI

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku. W dniu 24 sierpnia 2017 roku wybrany ponownie na Sekretarza Rady Nadzorczej.

MIROŚLAW BARSZCZ

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

ADAM BUDNIKOWSKI

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

WOJCIECH JASIŃSKI

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

ANDRZEJ KISIELEWICZ

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

ELŻBIETA MAĆZYŃSKA-ZIEMACKA

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołana 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

JANUSZ OSTASZEWSKI

CZŁONEK RADY
NADZORCZEJ

Powołany 22 czerwca 2017 roku ponownie w skład Rady Nadzorczej na bieżącą wspólną kadencję Rady Nadzorczej, która rozpoczęła się z dniem Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zwołanego 22 czerwca 2017 roku.

Pan Jerzy Paluchniak zrezygnował 14 maja 2018 roku z funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem od 18 maja 2018 roku.

OŚWIADCZENIE NA TEMAT INFORMACJI NIEFINANSOWYCH

Grupa Kapitałowa PKO Banku Polskiego SA sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych za 2017 rok w formie oddzielnego Sprawozdania Zarządu na temat informacji niefinansowych i opublikowała na stronie internetowej PKO Banku Polskiego SA.

ZNACZĄCE UMOWY ORAZ ISTOTNE UMOWY Z BANKIEM CENTRALNYM LUB ORGANAMI NADZORU

W I półroczu 2018 roku Bank nie zawierał istotnych umów z bankiem centralnym ani organami nadzoru. Jednostki zależne PKO Banku Polskiego SA nie zawierały w I półroczu 2018 roku znaczących umów oraz istotnych umów z bankiem centralnym lub organami nadzoru.

PUBLIKOWANE PROGNOZY DOTYCZĄCE WYNIKÓW FINANSOWYCH ZA 2018 ROK

PKO Bank Polski SA nie publikował prognoz dotyczących wyników finansowych na 2018 rok.

ZACIĄGNIĘTE KREDYTY I UMOWY POŻYCZEK, GWARANCJI I PORĘCZEŃ NIE DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA oraz spółki Grupy Kapitałowej Banku nie zaciągały żadnych kredytów i pożyczek oraz nie otrzymały gwarancji i poręczeń nie dotyczących działalności operacyjnej.

UMOWY O SUBEMISJE ORAZ GWARANCJE UDZIELONE PODMIOTOM ZALEŻNYM

30 sierpnia 2017 roku PKO Bank Hipoteczny SA zawarł z PKO Bankiem Polskim SA umowę zmieniającą do umowy z 9 listopada 2015 roku dotyczącej Krajowego Programu Emisji Listów Zastawnych, w której powierzył Domowi Maklerskiemu PKO Banku Polskiego SA pełnienie funkcji subemitenta usługowego (do tej pory wyżej wymienione listy zastawne były oferowane w trybie emisji zwykłej).

Łączna wartość wyemitowanych listów zastawnych PKO Banku Hipotecznego SA (według wartości nominalnej) na koniec czerwca 2018 roku wynosiła 12 163 mln PLN, w tym wartość wyemitowanych listów zastawnych (według wartości nominalnej) w ramach subemisji usługowej świadczonej przez Dom Maklerski PKO Banku Polskiego SA wynosiła 1 300 mln PLN.

30 czerwca 2018 roku emisje obligacji PKO Banku Hipotecznego SA regulowała Umowa Programu Emisji Obligacji z 30 września 2015 roku podpisana z PKO Bankiem Polskim SA (jako m.in. agentem emisji, depozytariuszem i dealerem), zgodnie z którą maksymalna wartość wyemitowanych i niewykupionych obligacji na podstawie programu wynosi 3,5 mld PLN oraz Umowa Gwarancyjna z 30 września 2015 roku, zgodnie z którą PKO Bank Polski SA pełni rolę gwaranta emisji obligacji do łącznej wartości 2 mld PLN.

W I półroczu 2018 roku został podpisany aneks do Umowy Programu Emisji Obligacji zwiększający kwotę emisji programu z 3 mld PLN do 3,5 mld PLN.

30 czerwca 2018 roku zobowiązanie spółki z tytułu wyemitowanych obligacji w wartości nominalnej wynosiło 2 915 mln PLN. W portfelu PKO Banku Polskiego SA znajdowały się obligacje o wartości nominalnej w wysokości 0,2 mln PLN, przy czym wyżej wymienione obligacje nie zostały nabyte w ramach Umowy Gwarancyjnej.

W I półroczu 2018 roku PKO Bank Polski SA udzielił następujących gwarancji dotyczących podmiotów zależnych:

- wystawił na rzecz Europejskiego Banku Inwestycyjnego gwarancję do wysokości 44 mln EUR, która dotyczyła spłaty kredytu udzielonego spółce PKO Leasing SA; gwarancja została wystawiona na okres do 26 marca 2027 roku,
- wystawił dwie gwarancje do łącznej wysokości 101 tys. EUR i 262 tys. PLN dotyczące spłaty zobowiązań z tytułu najmu przez spółkę PKO Leasing SA powierzchni biurowych i miejsc parkingowych; gwarancje zostały wystawione maksymalnie na okres do końca maja 2023 roku.

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH

Pełna informacja w zakresie wynagrodzeń i innych świadczeń na rzecz członków Zarządu PKO Banku Polskiego SA oraz Rady Nadzorczej PKO Banku Polskiego SA w okresie sprawozdawczym została przedstawiona w nocie 51 skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2018 roku.

STAN ZATRUDNIENIA W PKO BANKU POLSKIM SA ORAZ W GRUPIE KAPITAŁOWEJ PKO BANKU POLSKIEGO SA

30 czerwca 2018 roku zatrudnienie w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA wynosiło 28 525 etatów, co oznacza spadek o 32 etaty r/r. Zatrudnienie w PKO Banku Polskim SA spadło o 46 etatów r/r, natomiast w pozostałych (poza

PKO Bankiem Polskim SA) spółkach Grupy Kapitałowej wzrosło o 14 etatów r/r. Zmiana stanu zatrudnienia r/r w spółkach zależnych jest efektem rozwoju działalności biznesowej oraz zmian w strukturze Grupy Kapitałowej.

Tabela 15. Stan zatrudnienia w PKO Banku Polskim SA oraz w Grupie Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA

	30.06.2018	31.12.2017	30.06.2017	Zmiana liczby etatów r/r
PKO Bank Polski SA	24 678	24 539	24 725	-46
Pozostałe spółki Grupy Kapitałowej	3 847	3 904	3 833	14
Razem	28 525	28 443	28 558	-32

WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

30 czerwca 2018 roku łączna wartość postępowań sądowych (procesów), w których spółki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) są pozwany wynosiła 1 749 mln PLN, w tym 13 mln PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2017 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 1 709 mln PLN), a kwota łącznej wartości postępowań sądowych (procesów) z powództwa spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA (łącznie z Bankiem) na 30 czerwca 2018 roku wynosiła 1 149 mln PLN, w tym 20 mln PLN dotyczyło postępowań sądowych na Ukrainie (na 31 grudnia 2017 roku łączna wartość wyżej wymienionych postępowań sądowych wynosiła 1 363 mln PLN).

W I półroczu 2018 roku Bank oraz spółki Grupy Kapitałowej Banku nie prowadziły istotnych²³ z punktu widzenia Grupy Kapitałowej Banku postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczących zobowiązań albo wierzytelności.

SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

Działalność Banku i pozostałych spółek Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA nie wykazuje istotnych cech sezonowości lub cykliczności.

INFORMACJE O ZAWARCIU PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ JEDNEJ LUB WIELU TRANSAKCYJ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, JEŻELI ZOSTAŁY ZAWARTE NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

W I półroczu 2018 roku jednostki Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA nie zawarły istotnych transakcji z podmiotami powiązanyymi na innych warunkach niż rynkowe.

Zestawienie znaczących transakcji PKO Banku Polskiego SA z jednostkami podporządkowanymi, w tym zadłużenie kredytowe tych jednostek wobec Banku na 30 czerwca 2018 roku zostało przedstawione w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2018 roku.

ZNACZĄCE ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

- 1) 27 lipca 2018 roku PKO Bank Hipoteczny SA wyemitował listy zastawne o łącznej wartości nominalnej 500 mln PLN oraz okresie wykupu ustalonym na lipiec 2025 roku.
- 2) PKO Bank Polski SA zawarł 7 sierpnia 2018 roku umowę nabycia certyfikatów inwestycyjnych serii A Subfunduszu Strategicznego oraz certyfikatów inwestycyjnych serii A Subfunduszu Finansowego wyemitowanych przez PKO VC – fundusz inwestycyjny zamknięty aktywów niepublicznych („Fundusz”) oraz 7 sierpnia 2018 roku dokonał zapisu na certyfikaty inwestycyjne serii B wyżej wymienionych subfunduszy. Łączna wartość inwestycji Banku w Fundusz wynosi 200 mln PLN. W dniu wpisania Banku do ewidencji uczestników Fundusz stał się podmiotem zależnym Banku. Fundusz jest zarządzany przez PKO TFI SA i realizuje politykę właściwą dla funduszy typu venture capital poprzez inwestowanie w technologiczne innowacje finansowe w obszarach: bankowym i okołobankowym oraz w inne innowacyjne rozwiązania dla przedsiębiorstw.

²³ Przez istotne uznano zobowiązania albo wierzytelności, których wartość stanowi co najmniej 5% kapitałów własnych PKO Banku Polskiego SA

11. SŁOWNIK

Finansowanie udzielone Klientom – kredyty i pożyczki udzielone Klientom + należności z tytułu leasingu finansowego + obligacje nieskarbowe (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu) – transakcje z przyrzeczeniem sprzedaży,

Łączny współczynnik kapitałowy – liczony jako stosunek funduszy własnych do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego razy 12,5,

Pozostałe przychody i koszty operacyjne netto – pozostałe przychody i koszty operacyjne netto + zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wyceniane według zamortyzowanego kosztu),

Stopa wolna od ryzyka – liczona jako średnia roczna z rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa,

Średnie oprocentowanie kredytów – przychody odsetkowe od kredytów i pożyczek udzielonych Klientom w ujęciu rocznym / średni stan kredytów i pożyczek udzielonych Klientom z ostatnich 5 kwartałów,

Średnie oprocentowanie depozytów – koszty odsetkowe od zobowiązań wobec Klientów w ujęciu rocznym / średni stan zobowiązań wobec Klientów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik C/I (wskaźnik kosztów do dochodów) – obliczany jako stosunek ogólnych kosztów administracyjnych do wyniku na działalności biznesowej w ujęciu rocznym,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do depozytów – obliczony jako stosunek finansowania udzielonego Klientom (kredyty i pożyczki udzielone Klientom + należności z tytułu leasingu finansowego + obligacje nieskarbowe (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)) i zobowiązań wobec Klientów,

Wskaźnik finansowania udzielonego Klientom do stabilnych źródeł finansowania – obliczony jako stosunek finansowania udzielonego Klientom (kredyty i pożyczki udzielone Klientom + należności z tytułu leasingu finansowego + obligacje nieskarbowe (z wyłączeniem przeznaczonych do obrotu)) i stabilnych źródeł finansowania (zobowiązania wobec Klientów oraz finansowanie zewnętrzne w postaci: zobowiązań podporządkowanych, własnej emisji papierów dłużnych i kredytów otrzymanych od instytucji finansowych),

Współczynnik kapitału Tier 1 – stosunek kapitału Tier 1 do łącznego wymogu kapitałowego pomnożonego razy 12,5,

Wskaźnik kosztu ryzyka – obliczony poprzez podzielenie wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe za okres 12 miesięcy zakończony 30 czerwca 2018 roku przez średnie saldo kredytów i pożyczek udzielonych Klientom brutto na początku i na końcu okresu sprawozdawczego oraz pośrednich okresów kwartalnych,

Wskaźnik marży odsetkowej – wynik z tytułu odsetek w ujęciu rocznym / średni stan aktywów oprocentowanych z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROA netto – zysk netto w ujęciu rocznym / średni stan aktywów z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik ROE netto – zysk netto w ujęciu rocznym / średni stan kapitałów własnych z ostatnich 5 kwartałów,

Wskaźnik udziału kredytów z rozpoznaną utratą wartości – zdefiniowany jako portfel z rozpoznaną utratą wartości w portfelu ekspozycji wycenianych wg zamortyzowanego kosztu oraz w portfelu kredytów wycenianych do wartości godziwej przez pozostałe dochody całkowite,

Wynik na działalności biznesowej – wynik z działalności operacyjnej bez uwzględnienia ogólnych kosztów administracyjnych, podatku od niektórych instytucji finansowych, wyniku z tytułu odpisów na straty kredytowe i wyniku z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych,

Wynik pozostały – przychody z tytułu dywidend + wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat + wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych + wynik z pozycji wymiany + zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat + pozostałe przychody i koszty operacyjne netto,

Wynik z operacji finansowych – wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat + wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych + zyski lub straty z tytułu zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (wyceniane do wartości godziwej przez inne dochody całkowite),

Wynik z tytułu odpisów i utraty wartości – wynik z tytułu odpisów na straty kredytowe + wynik z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych.

OŚWIADCZENIA ZARZĄDU

Zarząd PKO Banku Polskiego SA oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy:

- skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2018 roku i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA oraz jej wynik finansowy,
- niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2018 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Zarząd PKO Banku Polskiego SA oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący przeglądu skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres sześciu miesięcy zakończony dnia 30 czerwca 2018 roku został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego przeglądu, spełniali warunki do wydania bezstronnego i niezależnego raportu z przeglądu, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi.

Niniejsze Sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej PKO Banku Polskiego SA za I półrocze 2018 roku liczy 94 kolejno ponumerowanych stron.

PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU

14.08.2018	ZBIGNIEW JAGIEŁŁO	PREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	RAFAŁ ANTczAK	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	RAFAŁ KOZŁOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	MAKS KRACzkOWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	MIECZYŚLAW KRÓL	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	ADAM MARCINIAK	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	PIOTR MAZUR	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	JAKUB PAPIERSKI	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)
14.08.2018	JAN EMERYK ROŚCISZEWSKI	WICEPREZES ZARZĄDU (PODPIS)